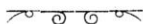

[Walter von Konow]

Åbo Stads

Historiska Museum

Åbo Slott.

KATALOG,

UPPRÄTTAD I MAJ 1897.

ÅBO, 1897.

ÅBO TIDNINGS TRYCKERI-AKTIEBOLAG.

[Walter von Konow]

ÅBO STADS

HISTORISKA MUSEUM

I

ÅBO SLOTT.

KATALOG,

UPPRÄTTAD I MAJ 1897.

ÅBO, 1897.

ÅBO TIDNINGS TRYCKERI-AKTIEBOLAG.

Sedan Åbo stadsfullmäktige den 9 juni 1881 beviljat ett årligt anslag för ett museum, afsedt att genom sina samlingar allsidigt belysa Åbo stads historia, utsågs för museet en bestyrelse, hvars första sammanträde egde rum den 15 september 1881, hvarpå dess värksamhet omedelbart vidtog. I slutet af år 1884 uppställdes samlingarna i Åbo slott provisoriskt, och den 1 januari 1885 öppnades museet första gången för allmänheten. Museet är numera genom den i slottet bosatte vaktmästaren ständigt tillgängligt för allmänheten mot en afgift af 50 penni för person. För allmänheten hålles det öppet alla söndagar och helgdagar kl. 12—3 (utom första dag påsk, pingst och jul, samt långfredagen) mot en afgift af 25 penni. För sällskap och föreningar, hvilka besöka museet, nedsättes afgiften till 15 penni person, ifall de besökande uppgå till mer än 50, samt till 10 penni, om de öfverstiga 100.

Museet, hvars lokal sedan 1884 betydligt utvidgats, är inrymdt hufvudsakligast i tredje våningen af det nyare slottet. I ett tornrum förvaras biblioteket, som dock icke utan särskild tillåtelse är tillgängligt. Vid sidan af stora uppgången finnes i första våningen ett rum för museets åkdon samt i den andra en sal för kyrkliga föremål. En teckning, utvisande museilokalen i öfrigt, ingår till sist i katalogen. Rummen I och II utgöra förrum, III—X inrymma möbel, en del husgeråd, porträtt m. m., ordnade efter stilar och i tidsföljd. Rummet XI står tillsvidare ej öppet. Rummet XII inrymmer hufvudsakligen verktyg, XIII åkdon, körredskap samt diverse föremål af trä. Rummet XIV innehåller en del af de forna skråens i Åbo tillhörigheter, rummet XV äldre jordfynd. Rummet XVI inrymmer föremål af guld, silfver, koppar, tenn, järn, stål (däribland vapen).

Rummet XVII är genomgångsrum till salen XVIII, där museets samlingar af mynt och medaljer samt af textila föremål finnas, hvarjämte i rummet äro upphängda vyer, kartor och planer öfver Åbo. Från XVII leder en trappa till det torn, som i tiden torde hafva utgjort Erik XIV:s fängelse. Tillsvidare befinner det sig i samma skick, som då det intill 1890 användes såsom fångrum. I den närmaste framtiden kommer att med museet förenas en sal i andra våningen af östra flygeln, omedelbart under rummet XVIII. Genom denna tillökning i lokalen kommer omställning af en del föremål att ske.

*

*

*

En stor del af museets tillhörigheter har hopbrakts genom inköp, men mycket har äfven inlämnats såsom gåfvor. Samtliga gifvares namn hafva i denna katalog upptagits, så långt de i museets handskrifna förteckningar finnas angifna. I katalogen förekomma antagligen många misstag, och den behöfver i flere afseenden förfullständigas och rättas bl. a. i fråga om en del föremåls benämningar och användning. Några gifvares namn saknas eller hafva måhända fått orätt plats. Uppllysningar och rättelser emottagas i och för en ny upplaga af katalogen med tacksamhet, om de meddelas, helst skriftligen till museets intendent, fil. mag. *W. v. Konow*, (under adr. Slottsgatan 26) eller till museets vaktmästare *August Laaksonen*, bosatt i slottet.

I fråga om anbud af föremål till inlösen eller som gåfvor, hvilka med största tacksamhet emottagas, behagade allmänheten vända sig i främsta rummet till intendenten eller till vaktmästaren.

Museibestyrelsens nuvarande medlemmar äro: kommerserådet *Fredrik Rettig*, ordförande, lektor *Gustaf Cygnæus*, sekreterare, med. dr. *L. W. Fagerlund* i Helsingfors, länearkitekten *Helge Rancken* samt arkitekten grefve *Carl Armfelt*.

Åbo i maj 1897.

Bestyrelsen.

Ser. A. Stenredskap.

(Rum XV.)

Redskap af sten användes, förrän man lärt sig bruket af metaller. I sydvästra Finland, hvarifrån alla i museet förvarade stenredskap äro hopsamlade, torde „stenåldern“, såsom man kallar den tid, då dessa redskap företrädesvis voro i bruk, hafva sträckt sig ungefär till Kristus' födelse. Äfven senare hafva dock stenredskap användts. Ortsnamnen angifva fyndorten, då den är känd.

1. Båtformig yxhammare. St: Mårtens. Fabrikör M. J. Cronvall.
Hammaryxorna förekomma i sydvästra Finland, till och med Vasa län till Kymmene i öster.
2. Båtformig yxhammare. Paattis.
3. dito Lokalex. Handl. J. R. Hartzell.
- 4, 5. dito Sagu.
6. dito Letala.
7. dito Piikkis.
8. dito Skräddaremäst. R. Jansson.
- 9—12. dito
13. Ofullbordadt stenredskap, antagligen afsedt att blifva en båtformig yxhammare.
14. Yxe med skafthål. Masku.
- 15—20. dito
21. Rättyxe. Mäntsälä.
22. dito Eura. Landskontorist B. Färling.
23. dito Padasjoki. Torparesonen Henrik Adamson Risula.
- 24—29. dito Pemar.
- 30—31. dito Sagu.
32. Rusko.
- 33—41. dito
42. Tväryxe. Wirmo.
43. dito Kuustö. Torparen J. Friman.
44. dito Kuustö.

45. Tväryxe. Sagu.
 46. dito Pemar. Folkskolläraren A. Björck.
 47. dito Guvernören grefve C. M. Creutz.
 48—55. dito
 56. Smal rätmejsel. Piikkis.
 57. Rätmejsel. Alastaro. Kamrer P. A. Aulin.
 58—60. dito Pemar.
 61. dito Pemar. Landtbrukaren Gustaf Joki-
 niemi.
 62—68. dito
 69. Hålmejsel. Finska privatlyceet i Åbo.
 70. dito Wahto. Fröken M. Landtbom.
 71. dito Eura. Landskanslist B. Färling.
 72, 73. dito Pemar.
 74. dito Pemar. Folkskollärare A. Björck.
 75. dito Wahto.
 76. dito Pemar. Landtbrukaren Gustaf Joki-
 niemi.
 77—82. dito.
 83. Rund sten med borrhål, funnen vid rifning af ett
 gammalt hus i Honkilaks.
 84. Rund sten med borrhål. Lyceist Jussila.
 85. dito dito Pemar.
 86. dito dito Sagu.
 87, 88. dito dito
 89. Aflång sten med påbörjade borrhål på båda sidor.
 Sagu.
 90. Aflång sten med borrhål. Piikkis.
 91, 92. Aflånga eldstenar för pilar. Sagu.
 S. k. eldstenar äro från äldre järnåldern.
 93. Rund sten.
 94. Stenknif.
 95. Såg af flinta. Pemar. Folkskolläraren A. Björck.
 Skandinaviskt ursprung, förekomma mest i Skåne.
 96. Hålmejsel, funnen i Piikkis. Gårdsegaren Oskar
 Sandelius.
 97. Rätmejsel, funnen 1834 vid Pyhäjärvi sjö i Jockas.
 Fröken Augusta Granberg.
 98. Aflång eldsten af kvarts, funnen 1840 i en sand-
 grop å Pernå gård i Reso. Fröken Josefine
 Pippingsköld.
 99. Båtformig yxhammare, funnen vid Gripsböle i Sagu.

100. Båtformig yxhammare. S:t Mårtens, Kitala by.
101. Tväryxe, funnen i åker i Paattis.
102. Rättyxe, ofullbordad, med början till skafthål. Haiku
hemman i S:t Marie.
103. Rätmejsel. Ylitalo, S:t Marie.
104. Hålmejsel, samma fyndort.
105. Rättyxe. Koskiniemi by, S:t Marie.
106. Rättyxe. Takula by, S:t Marie.
107. Båtformig yxhammare, Påmark, försedd med trä-
skaft för att utvisa, huru redskapet fordom
användes.
108. Tväryxe. Yläne.
- 109—111. Hålmejslar. Yläne.
112. Tväryxe. Yläne.
113. dito Wirmo.
- 114—116. Rättyxor. Wirmo.
117. Gnidsten. Wirmo.
118. Rättyxe, funnen 1894 på Samppalinna bärget i Åbo.
Lyceist Koskinen.
119. Båtformig yxhammare. Piikkis.
120. Fragment af yxhammare. Piikkis.
121. Fragment af rättyxe med skafthål. Piikkis.
122. Rättyxe med skafthål. Pemar.
123. Båtformig yxhammare. S:t Mårtens.
124. Hålmejsel. Piikkis.
125. Smal hålmejsel. Pemar.
126. Hålmejslar. Pemar.
- 127, 128. dito Halikko.
- 129, 130. dito Lundo.
131. dito Brunkkala.
132. dito Eura kapell.
133. Rätmejsel Piikkis.
134. dito Piikkis.
- 135—137. dito Pemar.
- 138, 139. dito Halikko.
- 140, 141. dito Lundo. Brunkkala.
- 142, 143. dito S:t Mårtens.
144. Tväryxe Pemar.
145. Bett af tväryxe. Halikko.
146. Tväryxe. Lundo.
147. dito Lundo.
148. dito Brunkkala.
149. dito Eura kapell.

150. Rättyxe. Piikkis.
 151. dito Pemar.
 152—155. dito Halikko.
 156, 157. dito Lundo.
 158—160. dito Brunkkala.
 161, 162. dito S:t Mårtens.
 163. dito Eura kapell.
 164. Aflång eldsten (?) Pemar (äldre järnåldern).
 165. Stenredskap med hål. Pemar.
 166. Stenredskap. (?) Piikkis.
 167. Fragment af stenredskap. Halikko.
 168, 169. dito S:t Mårtens.
 170. dito Eura kapell.
 171. Sten med borrhål, funnen hösten 1894 i Åbo å af
 Viktor Pietilä.
 172, 173. Tväryxor.
 174. Båtformig yxhammare. Lundo.
 175. Rättyxe, funnen vid Mäkelä i Loimijoki.
 176. Redskap för slipning. Lundo.
 177. Fragment af hålmejsel. Bonden J. V. Ylämikkola.
 Mällos by, Loimijoki.
 178. Rättyxe. Holkkala by, Loimijoki.
 179. Aflångt stenredskap. Kojenkulma, Kuningas by,
 Loimijoki.
 180—182. Tväryxor. Uskela.
 183. Rättyxe. Uskela.
 184, 185. Fragment af stenredskap.
 186. Fragment af bilformig yxhammare.
 187. Hålmejsel. Uskela.
 188, 189. Rätmejslar. Uskela.
 190. Mejsel. Uskela.
 191, 192. Tväryxor. Uskela.
 193. Del af stenredskap. Uskela.
 194. Stensockel, funnet i Abo å. Byggmästar A. F.
 Nieminen.
 195—197. Tväryxor. Pemar.
 198. Hålmejsel. Pemar.
 199—202. Tväryxor. Pemar. Ink. af G. A. Petterson.
 203. Yxe med skafthål. Pemar. dito
 204. Rättyxe. Pemar. dito
 205, 206. Hålmejslar. Pemar. dito
 207—213. Tväryxor. Pemar. dito
 214—217. Rättyxor. Pemar. dito

218. Rätmejsel. Pemar. Ink. af G. A. Petterson.
 219—226. Fragment af stenredskap. Pemar. dito.
 227. Sten för slipning. Pemar. dito.
 228. Tvärmejsel. Kirkkonummin Nikulan pellosta, funnet af G. Lön, torppare.
 229. Stenredskap, i ena ändan hålmejsel i andra rätmejsel. Lohja, Paloniemi, Humppila. Skräddaren E. Nyqvist.
 230. Tväryxe. Sammatti, Kaukola, Kirmuntalon pelto. K. Nyman.
 231. Hålmejsel. Kisko, Mommila (pelto). Lindqvist.
 232. Rätyxe. dito dito dito Engström.
 233. Tväryxe. dito dito dito J. Mord.
 234. dito Kisko, Metola, Sillanpään sepän pellosta. K. Wiman.
 235. Del af båtformig yxe. Kisko, Metola, Sillanpään sepän pellosta. K. Wiman.
 236. Tväryxe. Kuustö.
 237. Rätyxe. Lundo.
 238. dito af sten, uppgräfd vid Wanhalinna torp i Lundo.
 239. Båtformig stenyxe. Eura.
 240. Hålmejsel. Loimijoki.
 De stenredskap, som hafva hål, har detta hål borrats med tillhjälp af en träkäpp och sand, hvilket synes däraf att hålet smalnar inåt.
 241. Rätyxe. Kumo.
 242. dito Harjavalta.
 243. dito Hinnerjoki.
 244. dito dito
 245. dito Kumo.
 246. Tväryxe. dito
 247. Rätyxe. Wirmo.
 248. dito. Kumo.
 249. Tväryxe. dito
 250. Rätyxe. Kjulo.
 251. Tväryxe. Kumo.
 252. Rätyxe. dito
 253. Tväryxe. dito
 254. Hålmejsel. Kjulo.
 255. dito Wirmo.
 256. dito Lundo.
 257. Rätmejsel. Kumo.

- 258. Rätmejsel. Kumo.
- 259. Fragment af mejsel. Kumo.
- 260. Rättyxe. Hinnerjoki.
- 261. Hålmejsel. Wirmo.
- 262. Rätmejsel. dito
- 263. Hålmejsel. Harjavalta.
- 264. Tväryxe. Kumo.
- 265. Rätmejsel. dito

Ser. B. Äldre jordfynd af metall.

(Rum XV och XVI.)

Efter stenåldern följde den s. k. bronsåldern, som existerat i gamla tidens förnämsta kulturland, i Grekland till exempel två tusen år före Kr. f., i Danmark och Sverige omkring tusen år och räckte till de allra närmaste århundraden före Kr. f. Då svenskarna redan under stenåldern besökte Finland, har såväl under denne tid som ännu mera under bronsåldern föremål af sten och brons hitförts, hvarföre Sydvästra Finland är rikt på dylika fynd, såsom: yxor, mejslar, spännen, pilspetsar och spiralvridna ringar. Efter bronsåldern följde den s. k. äldre järnåldern i Norden till omkring 750 e. Kr. f., då yngre järnåldern börjar, som sedan räcker några århundraden utan bestämd tidgräns. Från järnålderns grafvar ega vi svärd, spjutspetsar, färsaxar, s. k. eldstenar, spännen, spänbucklor, armband och ringar, samt små bitar af tyglappar från klädebonader, amuletter, föreställande rofdjurständer, spikar och nitnaglar. (Obs! vitrin med Eura fynden).

1. Silfverspänne. Korpolaissudden invid Åbo. Guldsmiden W. Pettersson.

Det enda som finnes i hela Finland af detta slag — en sällsynthet och raritet af första rang i Åbo museum.

2. Lifrings af brons. Nousis. Guldsmid W. Pettersson.

3. Armring af silfver. Pemar. Förekomma i Pernu.

4. Armring af brons. Korpolaissudden invid Åbo.

5. Armband af brons. Nousis. Guldsmid W. Pettersson.

6. Ring af brons. Iniö.

7. Sköldbuckla af järn. Masku. Löjtnant Fr. Aminoff.

8. Bördt järnsvärd. dito dito

N:o 7 och 8 äro från äldre järnåldern, hvars svärd äro oftast hopböjda, ett ytterst karakteristiskt tecken.

Under äldre järnåldern var parerstängen och fästets knapp lika långa, men under tidens lopp växer parerstängen och blir större än fästets knapp, så att den i slutet på medeltiden och början af nya blir en hylsa om hand. Romerska svärd hade parerstång och knapp lika stora.

9. Järnsvärd.
10. Järnsvärd. Eura.
Är ett vikingasvärd från yngre järnåldern; betecknande är
nemligen att svärdsknoppen på fästet är trekantig.
- 11, 12. Pilspets af järn. Masku. Löjtnant Fr. Aminoff.
13. Spjutspets af järn. dito dito
11—13 äro från äldre järnåldern.
- 14, 15. Spjutspets af järn.
16. dito. Eura.
14—16 äro från öfvergångstiden mellan äldre och yngre
järnåldern.
- 17, 18. Spjutspets af järn. Korpolaissudden. Timmerman
Lindholm.
19. Två bronssirater. Rusko.
Äro nålar och förekommo fordom dylika nålar i Liffland;
eljes mycket sällsynta i museer.
20. Bronssmycke. Wahto. Bonden K. Syrjämäki.
21. Spjutspets af järn.
22. Dolk.
23. Kula (sten, omstöpt med tenn).
24. Spjutspets.
25. Del af lås.
26. dito
27. Del af nyckel.
28. Spik.
- 29—31. Metallbit.
21—23 äro funna vid Kuustö ruiner och gåfvor af stats-
arkivarien dr R. Hausen.
32. Spjutspets af järn, funnen i jorden i Pappilanmäki
i Eura. Ink. från P. J. Färling.
Från yngre järnåldern.
33. Spjutspets, funnen i jorden i närheten af Åbo slott.
Gåfva af filaren Paul Pero.
Är från äldre järnåldern då spjutspetsarna voro långa och
smärta, svärdspetsen spetsig. Yngre järnåldern har en trubbi-
gare spets.
34. Spjutspets funnen vid gräfningarna af Åbo stads
gator. Gåfva af Ingeniör A. Skog.

*

*

*

Obs.! Ut i K-Serien förekomma tvänne föremål som höra till B-Serien
eller till äldre jordfynd, nämligen numrorna 105 och 106.

Obs.! En del här icke upptagna äldre sten- och metallfynd, förärade af
fröken Augusta Granberg, förvaras i en särskild vitrin (rum XVIII).
— Alla från Multakota.

Ser. C. Husgeråd.

Af silfver (rum XVI).

Redan hos grekerna finna vi fulländade konstarbeten af guld. Carolingernas tidehvarf älskade omåttligt guldprydnaden utan att den var konstnärligt utarbetad. Först på 1400-talet kan man tala om en guldsmedskonst. Renässansen upptog orientaliska mönster och har lemnat åt vår tid de skönaste föredömen. Under 1700-talet uppträder rococons nyckfulla former med ett ytterst ledigt och delikat arbete. Empirestilen införde stelhet och styfhet i stället för antikens rena behag, som den försökte efterhärma.

Från äldsta tid finna vi mest smycken af guld men senare också föremål med rent praktisk uppgift. — Medeltidens skedar hade mycket kort skaft och voro något obeqväma att äta med. Gaffeln hade endast tvänne klor och var äfven den opraktisk. Däremot var knifven under medeltiden mycket användbar; den användes både till att skära sönder maten som också att gripa med, och var därför spetsig. Den har under senare tid blifvit afrundad och användes endast till det först nämnda. — Under äldre tider voro bordskärnen i de förnäma husen oftast af silfver eller guld. De borgerliga begagnade mest kärl af tenn. Porslinet har numera utträngt hvardera.

De antika dryckeskärnen hade vanligen formen af en flat skål med låg fot. Medeltiden och renässansen tyckte om hög fot och stängel, hvilket äfven blifvit vår tids smak. Antikens skål hade konturen konvex, om den också antog bågform, då nutidens bågare hafva raka väggar eller konkav böjning.

I kaffe- och teserviser hafva vi rena orientaliska grundformer. Kaffekannen har den höga turkisk-arabiska, tekannen den låga, hoptrykta kinesiska formen. Hvardera således efter kaffets och teets skilda hemort.

Af prydnadssätt för silfver och guld kan omtalas arbete i „niello“ eller där graverade ornament fyllas med glänsande svärta. Ungrenässansen har utfört förtjusande fina niello-arbeten. I Ryssland har detta arbete blifvit ytterst omtykt och användt. — Så finnes det en annan teknik, nämligen den s. k. filigran-tekniken, där man medelst fina silfver- och guldtrådar väfver fina nät öfver ytor i mångfaldiga ornament. I detta slags arbete hafva italienarne utmärkt sig som de största mästare.

Emalj.

Af dekorationssätt måste den så mycket använda emaljeringskonsten omtalas. — De äldre folken använde emaljen sparsamt. Den kommer först till större bruk under den byzantinska tiden och fortlöper in på 1700-talet. Byzantinska emalj-arbeten gjordes så, att fina guldtrådar löd-des fast på en guldplåt, och då mellan dessa uppstå fördjupningar, fyllas de med emalj. Denna emalj kallas vägg- eller cellemalj. I Västerlandet utvecklade sig en annan emaljteknik. Då nämligen här icke fanns så godt om guld, använde man tjocka plåtar af koppar eller brons och utgräfdes med grafstickeln fördjupningar i hvilka emaljen nedlades. Detta slag kallas gropemalj.

Från brittiska graffynd hafva dylika emalj-arbeten funnits, äfvenså något senare bland svenska fornsaker. Uti Italien fulländade renässansens guldsmedar emaljtekniken genom den s. k. genomskinliga emaljen

på reliefbotten. Å en guld- eller silfverplåt utfördes medels gravyr en fin relief med blanka skärytor. Öfver detta anbringas ett tunnt lager af genomskinlig emalj, hvilken breder sig som en glatt och jämn yta öfver det hela. Underliggande teckningen verkar som relief, liknande en vacker målning. 1500-talets Limoges-emalj på mörk grund var vida känd. Under 1600- och 1700-talen uppkom den s. k. dos- och uremaljen, ett miniaturmåleri med opaka färger. Själfva grunden var hvit eller guld. Häraf har uppstått en massa små figurframställningar af stor finhet och fulländning.

1. Ett par ljusstakar. Empire-stil. Statsrådet R. Cygnæus.
- 2—36. Bägare af olika storlekar, de flesta från 1700 talet.
37. Tumlare, i botten svenskt mynt af 1706.
38. dito i botten svensk medalj af 1751.
39. dito dito af 1772.
40. Ragousked, märkt C. F.
41. Sked, funnen 1883 i jorden under gräfning invid „Aura badinrättning“ i Åbo. Märkt C. W. N. A. L. Fru Anna Petrelius.
Har antagligen tillhört borgmästaren i Åbo, sedermera assessorn i Åbo hofrätt Nicolans Arvidsson Lietzen († 1692) och hans första hustru Catharina Wernle († 1647).
42. Sked, märkt I. E. S.
43. dito märkt H. J. T.
44. dito
45. dito märkt H. E. S.
46. dito
47. dito märkt E. J. S.
48. dito
49. Etui med sked, gaffel och knif.
50. Ett par knifvar med silfverskaft, bärande familjen Appelboms vapen. Professor M. G. Schybergson.
51. Tumlare.
- 52, 53. Bägare.
54. Skål med årtalet 1772.
55. Ask.
56. Sockertång.
57. Snosdosa. Inskr. A. J. Ö. M. Gårdsegaren Oskar Sandelius.
58. Bägare på tre fötter. Rimito. Inskr. M. G. S. A. 1666.
59. dito dito Rimito. I botten thalerstycke af 1632. Inskr. A. G. A. B.

60. Bägare på tre fötter med blommor i drifvet arbete.
Nådendal.
61. Tumlare. Nådendals landsf.
62. Bägare. Masku.
- 63—65. Ringar. Masku.
66. Knif och gaffel med silfverskaft. Nådendal.
Inskr. A. I. Ö.
67. Cigarrhållare. Maskinist E. F. Lindgren.
68. Silfverbägare med inskrift „Till Filip v. Schantz
1861 af Zelma Hedin, Anna Sandberg, Charlotte
Strandberg, Joh. Nagel, Fritz Arlberg, Georg
Dahlgren, Olof Strandberg, Oscar Arnoldson“.
69. Ljussax med bricka, märkt S. v. S. Ink. fr. Hel-
singfors.
70. Sked. Åbo.
71. Bägare, förfärdigad af Åbo guldsmeden Johan Witt-
footh (början af 1700 talet).
72. Skrifstift, förenadt med sigill, utvisande en fogel
med bref i munnen och inskrift „Depeche“, Åbo.
73. Bägare, märkt A. E. S; M. M. D. Koskinurmi by
i S:t Marie.
74. Korg i filigramsarbete. Hjärppilä by i Töfsala.
75. Sockerskål, empirestil. Ink. fr. Åbo (70 mk).
76. Förgyld matsked. „Jakob Haartman“.
77. Silfversked. „Edes mennén Korkiast Wapa sukui-
nen Herr Baronén Blechard Lybeckerin ja
hänen Leski Frouvans Helena Margareta Hi-
singerin jälkimuistoksi 1804“.
78. Silfverbägare. „Nämndemannén Johan Peterson
Södergård från Korpo socken“. Gåfva af K.
Finska Hushållningssällskapet såsom belöning
för landtmanna[ttrhet?] (på 1840 talet). Inkfr.
Korpo
- 79, 80. Liten silfverbägare.
81. Sked. Ink. fr. Lemo.
82. Antik sockertång, märkt „A. R.“ Ink. fr. Åbo.
83. Sked, märkt „H. T. B. A.“ Ink. fr. Åbo.
84. Gräddsnäcka. Ink. fr. Åbo.
85. Matsked, märkt „O. C. S.“ Åbo.
86. dito dito „H. H. S.“ dito
87. dito dito „C. I. C. S.“ dito
88. dito dito „I. C. S.“ dito
89. Bägare. Ink. genom Smedman.

Af messing, koppar, brons (rum XVI).

Redan Egypterna använde bronsen och grekisk-romerska konstslöjden hade den som sitt älsklingsmaterial. Af brons gjordes monumentala konstverk likasom också enklaste bohagsting. Under medeltiden kom den en tid ur bruket då järnet blef allmänt herskande, men renässansen upptog den ånyo, och ända till vår tid har den kommit till användning, dock aldrig så mycket som under antiken. Bronsgjutningen har blifvit den herskande tekniken i alla historiska stilarter. Men det är icke nog att gjutningen är lyckad, ytan måste ytterligare behandlas. Gjuthinnan skall borttagas och derpå glättas, konstväcket skall ciseleras. Ännu äga vi en behandling af bronsen, nämligen patineringen, färgen. De antika bronserna äro öfverdragna med en glänsande grön patina. Renässansen begagnar en glänsande brun ton, än ljusare, än mörkare, ända till svart. Japanerna hafva åstadkommit de skönaste bronsarbeten genom att öfverdraga de blanka ytorna med ett nätverk af guld och silfver i damasceradt arbete eller inlägga de bronsen med guld och silfver och arbeta detta medels ciselering i skarp relief. — Nu för tiden behandla till ex. fransmännen bronsen med flere färger, genom den s. k. polykromeringen. Vår tids bronspjeser äro ofta altför tunna och svaga, till ex. ljusstakorna gifva ett intryck af något vacklande och osäkert, om vi jämföra dem med renässansen. De låga renässansljusstakarne äro ej sällsynta, dels i brons med relieformering, dels släta i messing. Åbo museum äger ett ganska stort antal dylika stakar. Smaken för förgyllning af brons har fortlefvat genom hela nyare tiden. Våra dagars smak föredrar antikens och renässansens allvarligare och gedignare färgstämning.

101. Sängvärmare. Rektor E. T. F. Reuter.

102. dito Kronobefallningsman K. J. Sevonius.

103, 104. dito

Dessa användes mycket å gästgifverier redan på 1600 talet.

105. Ljusstake, tillhört professor Joh. Gadolin († 1852).

Fröken Sofia Wilhelmina Birkelin i Rimito.

106—144. Ljusstakar. De flesta med renässanse-ornament, antagligen från 1600 och 1700 talen.

145—149. Ljusstakar för två ljus.

150. Högfotad tvåarmad stake.

151—153. Stakar med tre armar.

154. Stake med fyra armar.

155. Fat.

156. Lampa.

157. Ljuspip.

158. Arm ur en krona.

159. Kopparkanna. Handlanden I. W. Rautell.

Med Karl XII:s nödmynt som prydnader.

160, 161. Kopparkannor.

N:o 161 funnen från en gammal byggnad i Raumo vid nedrifning af vindens mellantak inne i fyllningen.

162, 163. Koppardosor.

164. Messingstratt.

- 165, 166. Ljussaxar med bricka.
- 167, 168. Trearmade ljusstakar. Tillhört Piikkisk yrka.
- 169, 170. Enarmade ljusstakar.
- 171. Pikanelldosa.
- 172. Puddingsform.
- 173. Lås.
- 174. Tekök. Fröken H. Enesköld.
- 175. Lampett. Fru Beata Heinonen.
- 176, 177. Ljusstakar. Rimito.
- 178, 179. Ljusstakar. Rimito. Frök. Aug. Granberg.
- 180, 181. Skedar. Rusko.
- 182. Tändstickslåda.
- 183. Bricka. Sagu.
- 184. Tvåarmad ljusstake. Pargas.
- 185. Enarmad ljusstake.
- 186. Messingsljusstake. Pargas.
- 187—190. Kopparljusstakar. Pargas.
- 191. Lampett. Pargas.
- 192. Ljusstake i drifvet arbete. Åbo.
- 193. Skrifställ. Pargas.
- 194. Trearmad ljusstake. Åbo.
- 195. Ljusstake.
- 196, 197. Ljussaxar med bricka. Konsul Conrad Spoof.
- 198. Tvåpipig ljusstake. Kommerserådet Fr. Rettig.
- 199. Kopparstop. Pargas.
- 200. Tekök. Åbo.

(Forts. se N:o 1,201.)

Af tenn (rum XVI).

- 201. Kanna, funnen 1887 i jorden vid grundgräfnings för en ny branddepot vid Stora Tavastgatan i Åbo.
Kannen i romanisk stil, antagligen från 1400-talet, har på grund af särskild tillåtelse fått stanna kvar i museet.
- 202. Kanna af 1760. Kronofogden K. J. Palin.
- 203. dito af 1768.
- 204. dito af 1769.
- 205. dito af 1792.
- 206, 207. dito med afbildning i locket af Gustaf den tredjes specieriksdaler.
- 208. dito med afbildning af en half specieriksdaler
- 209. dito af 1801.

210. Kanna af 1805.
 211. dito med afbildning i locket af rysk rubel från 1808.
 212, 213. dito med Åbo stämpel och rysk rubel af 1808 i locket.
 214. Gräddsnäcka.
 215. Tekanna. Kaptenskan M. G. Fagerlund.
 216. dito Hr Axel Fogelholm.
 217. Kanna af 1756.
 218. dito med Gustaf III:s halfspecie i locket.
 219. dito med mynt af 1750 i locket.
 220, 221. Sexkantige kannor.
 222, 223. Kannor.
 224. Kanna med Carl XIV:s mynt.
 225. Tvättfat. Fröken Gerda Frietsch.
 226. dito.
 227. Soppterrin.
 228. Skål med lock.
 229. Dosa af 1760.
 230—232. Dosor.
 233. Bägare. Åbo stämpel.
 234. dito.
 235—238. Flaskor.
 239. Flaska. Åbo stämpel.
 240, 241. Tekannor.
 242. Sked.
 243. Snusdosa.
 244. Skrifttyg. Magistraten i Åbo.
 245, 246. Fat. Åbo stämpel.
 247. Fat. Kommerserådet Fr. Rettig.
 248—557. Fat.
 258—261. Tallrikar.
 262. Fat.
 263. Hamradt fat.
 264—276. Tallrikar.
 277, 278. Ljusstakar. Rektor E. T. F. Reuter.
 279. Trearmad ljusstake. Empire-stil.
 280. Kyrkstake. Åbo stämpel. Från Sagu kyrka.

Den, som hemtade det största ljuset till kyrkan på julmorgonen, hans ljus fick plats i nämde stake och ansågs det för en stor ära.

281. Ljusstake. Åbo stämpel.
 282, 283. Ljusstakar.

284. Ljusstake. Empire-stil.
 285—287. Ljusstakar.
 288. Ljusstake. Empire-stil.
 289. dito
 290, 291. Ljusstakar. Empire-stil.
 292—294. dito
 295. Ljusstake. Empire-stil.
 296. Ljussax med bricka. Åbo stämpel.
 297. Fat. Åbo stämpel.
 298. Skål. Åbo stämpel.
 299, 300. Tallrikar. Åbo stämpel.

(Forts. se N:o 801.)

Af järn (rum XVI).

Järnets konsthistoria börjar för oss från äldre medeltiden. Den första stil vi påträffa af järnarbeten är den romanska. Galler och beslag angifva den bäst med sina krökningar och runda snäcklinier. Den romanska stilen älskar färger, särskildt stryktes trämobler, men också galler och beslag med färg. — Den gotiska stilen som följde, älskade små upphöjningar och bucklor i blad och band, då romanska järnsmidet var platt. Vi äga prydliga, genombrutna blommor af smidt järn i de gotiska portklapporna. För nyckelhandtagen användes rosettformen. Gotiken lätt metallen behålla sin egen färg och förgyllde eller förtennte endast där man ville åstadkomma glans och effekt. — Barock- och rococostilen har följt dessa principer, men tillika åstadkommit storverk med sina nyckfulla svängningar af det hårda, styfva järnet.

I en senare tid har gjutjärnet trätt i det smidda järnets ställe. Vi känna dessa stela, tråkiga empire-mönster — gallervärk och staket, sammansatta af lansar och spjut, bilar etc.

Under medeltiden fanns i hemmen bohagsting af järn af många-handa slag; ljusstakar (dylika finnes flere i museet), kistor, skrin, kaminställ o. s. v. Detta har upplefvat igen under vårt århundrade, som börjat använda järnet till nästan alla slags bohagsting i ett hem.

301. Gammalt ytterlås. Prosten B. F. Nordlund.
 302—304. Ytterlås. Hr Volmar Lindman.
 305. dito. Vaktmästar Aug. Laaksonen.
 306. Kistlås. Grefve C. Armfelt.
 307. Lås. Hemmansegaren K. Henriksson Klements i Kuustö.
 308. Lås. Häradsdomaren M. Päijäne i Rusko.
 309. Lås, funnet 1887 fem fot under jorden vid gräfning Stora Tavastgatan N:o 29.
 310. Stort kistlås från 1750.
 311—321. Lås.

322. Nyckel, funnen i jorden 1887 vid gräfnings af grunden till branddepoten vid Stora Tavastgatan.
323. Ljusstake. Häradsdomaren M. Päijäne i Rusko.
324—326. Ljusstakar.
327. Ljussax.
328. Ljussax med bricka.
329. Gammal lampa.
330. Lock (till hvad?), funnet i jorden i Wahto.
331—334. Brickor.
335. Portklapp fr. Nådendal. Grefve Aug. Armfelt.
336. dito fr. Nystad.
337. Brandförsäkringsmärke för gården N:o 76 i Södra kvarteret. Fabrikör R. F. Jäderholm.
338. Brandförsäkringsmärke för sjukhuset vid Slottsgatan N:o 57. („Gröna varfvet“, nedrifvet 1884.). Arkitekten C. J. von Heideken.
339. Fönsterbeslag. Grefve Carl Armfelt.
340. Knif, uppgräfd 1887 vid grundarbeten för branddepoten vid Stora Tavastgatan.
341. Knif, uppgräfd i Åbo.
342. Knif (?). Grefve C. M. Creutz.
343. Knif.
344, 345. Voffeljärn.
346. Järnmortel.
347. Sax (uppgräfd 1891 Nylandsgatan N:o 1). Handl. C. Fr. Juselius.
348, 349. Lås. Löjtnant Emil v. Schantz.
350. Konstlås.
351. Slaktarknif.
352. Mortel.
353—356. Lås.
357. Tvåarmad ljusstake.
358. Halster.
359. Voffeljärn.
360. Sprund. Inspektor J. G. Savola.
361. Ljussax. Gårdsegaren F. Sjöblom i Nådendal.
362. Ljusstake. Fru Beata Heinonen.
363—370. Lås. Rimito.
371. Ljusstake. Rimito.
372. Bricka. Pemar.
373. Ljusstake med två armar. Masku.
374, 375. Ljussaxar. Gårdsegaren F. Sjöblom i Nådendal.
376, 377. Krukor. Pastor E. J. Gröndahl i Masku.

378. Lås. Raumo.
 379. Yxe, buren af Åbo stads „risare“. Åbo magistrat.
 380. Munkpanna. Grefve C. Armfelt.
 381. Lås. Raumo.
 382. Lås. Åbo.
 383. Tvåarmad ljusstake. Masku.
 384. Stort utanlås. Koskis bruk. Kommunalrådet
 Axel Björkenheim.
 385. Stort utanlås. S:t Marie.
 386. Lås. S:t Marie.
 387. Lås. Reso.
 388. Tvåarmad ljusstake. Alirihko i Lundo.
 389. Stort lås, delvis af koppar. Pakula i Lundo.
 390. Lås. Wartsaari i Töfsala.
 391. Kruka. Himois i Wehmo.
 392. dito Wehmo kyrkby.
 393. Liten hästsko. Grefve Eric Armfelt.
 394. Tvåarmad ljusstake på fot. Nämde man Tomas Raati-
 kainen i Pöytis.
 395. Lås. Klockaren Jakob Selander i Pöytis
 396. Tvåarmad ljusstake. Rusthållaren Nikolai Mant-
 taali i Pöytis.
 397. Ljusstake med långt skaft, förenad med klyka för
 pertor. Rusthållaren Kalle Heikkilä i Pöytis.
 398. Blomkruka. Pöytis.
 399. Kruka, använd enligt tradition (1788) af soldater
 för kokning i det fria. Pöytis.
 400. Hästsko. Vaktmästar Aug. Laaksonen.
 (Forts. se N:o 1,501.)

Af porslin, fajans och tenn (rum XVI).

Lergodstillverkningen träffas redan på de allra äldsta platserna af mänsklig värksamhet, emedan dess alster äro de enklaste att framställa och tillika de oundgängligaste husgeråden. — Från forngravar, såväl långt nere i Grekland som uppe i Finland, har man funnit delvis nästan hela delvis fragment af enkla lerkärl. (Obs! Fragment af ett lerkärl i vitrinen med Eura-fyndnen.) Lerans smidighet och bildbarhet, dess förmåga att torka till ogenomtränglighet har gjort det till ett så mycket begagnadt material. Grundformerna för allt hvad kärl heter har också bildats i lera. Man kan dela lergodset i tre hufvudgrupper: terracotta, fajans och porslin.

De grekiska och italienska terracottavaserna (af oglaserad lera) äro i alla tider som mönster i formskönhet. Formen motsvarar på det bästa sätt ändamålet och användningen af hvart och ett slags kärl. Från denna lag har senare tider ofta afvikit i hög grad. Färgeffekten hos

terracottavaserna kom först i andra rummet efter formen. De vanligaste färgerna voro rödt och svart, senare började man använda hvit och guld-färg. Figurdekorationen består vanligen af bälten, inom hvilka djur, såsom lejon, fåglar och nundar ordnas efter hvarandra i svart silhouette mot ljus botten. Äfven förekomma en rad mytologiskt-historiska framställningar. Romarne använde reliefornering i stället för figurdekoration. Deras vaser af fin röd lera med reliefer äro af de allra skönaste från antiken. Dylika hafva uppgräfts från Pompeji och Herculenum.

Fajans.

Ordet fajans härleder sig af namnet Faenza, en stad i Italien, som var hufvudorten för en storartad tillverkning af *glaseradt* lergods. Ursprungligen från Asiens forntid, framträder det i Europa under medeltiden och uppnår på 1600-talet sin konstnärliga höjd. På 1700-talet undantränges fajansen af porslinet. — Hos fajansen är färgeffekten af vida större vigt än hos terracotten, där formen var hufvudsak. Färgens glans och lyskraft gifver fajansen dess karaktär. För att följa historiens gång, påträffas fajans först i Spanien och gifver uppslag åt den italienska majolika fabrikationen. Så följer 1500-talets mångfärgade lergodstillverkning i Tyskland. Den utmärkta holländska fajansindustrin i Delft uppblomstrar under 1600-talet, och slutligen de s. k. Wedgwood-arbeten i England, hvilka bilda öfvergången till porslinet. I majolikornas *kolorit* är den gröna färgen herskande. Den elegantaste och egendomligaste är den franska Palissy-fajansen under midten af 1500-talet. Glasynen är af stor skönhet, färgerna i violett, brunt, gult, grönt, gulhvitt och svart. Man tog motiv från naturen direkt, ett litet stycke mark med blommor, örter, ormar, ödlor, samt snäckor och fiskar i en vattputt. Rörstrands fajanstillverkning vid Stockholm har upptagit Palissy-mönster och motiv på sina fat, kannor och vaser, hvilka funno en stor spridning synnerligast i Norden. Föremål af denna art kallas i Sverige allmänt till majolika. Den holländska fajansen var af fast, vitgul massa med mjölk-hvit glasyr — alldeles som det kinesiska porslinet som just Holländarne hemtat till Europa. De kinesiska förebilderna blefvo sedan ytterst omtyckta och lämpade sig ypperligt för rococons tid och stil. Rörstrand i Sverige, äfvenså Marieberg upptogo också senare Delftfajanserna som förebilder.

Porslin.

Holländarne gäfvos början till porslinsarbeten, men Sachsen blef deras förnämsta tillverkningsort. Böttger i Dresden lyckades framställa äkta porslin sen man funnit ett kaolinlager därstädes. Meissen blef hufvudorten för den sachsiska porslinsfabrikationen. Först användes asiatiska mönster men snart utbildade sig rocöcon med hela sin rikedom af nycker bisarrerier i form och färg — porslinet var det allra tacksammaste material här för (obs. n:o 1035). Flere fabriker följde och de mest förtju-sande pjäser af porslin spreda sig kring Europa. Af dessa står det franska Sévres-porslinet främst i dyrbarhet och finhet. Blommor och figurer äro i högre relief, färgerna ega en sällsynt ren ton, vanligen i rose-Dubarry, kungsblått och smaragdgrönt. Sjelfva materien har en varm, gräddfärgad ton.

Med empirestilen försvann harmonin mellan form och målad dekoration. Ytorna blefvo regelbundna och släta. Tekoppen till exempel fick formen af en grekisk amfora. De cylindriska kopparna äro karakteristiska

från empiren (obs. n:o 1031 och 1032, samt n:o 703—707). Det nittonde århundradet har blandat ihop de olika former och endast tagit hänsyn till målningen; ju vackrare denna är, dess dyrbarare blir föremålet. Mönstren äro naturalistiska, direkte tagna ur naturen, sådana de äro där.

401. En större ostindisk porslinsservis i hvitt och blått med friherrliga Klinckowströmska vapnet.
402. Porslinsbål.
403. Porslinskorg. E. T. F. Reuter.
404. Fat till föreg. dito.
405. Porslinsfat.
406. Porslinskruka.
407. Porslinskorg. Fröken M. Landtbom.
408. Fajansskål.
409. Tallrik. Apotekar L. E. Stigzelius' arfvingar.
- 410, 411. Tallrik. Fröken M. L. Falck.
412. Tallrik. Fru F. Grönberg, Kuustö.
- 413, 414. Tallrikar, målade för hand. Kaptenskan G. Lundell.
- 415—426. dito
427. Sockerask.
- 428—431. Koppar med fat.
432. Kopp.
- 433, 434. Tefat. Kommerserådet Fr. Rettig.
435. Kaffekanna.
436. Vas med målningar.
437. Bordssortout.
- 438, 439. Flaskor af Rörstrands porslin.
440. Saltkar. Fröken M. Lemberg, Kuustö.
441. Tillbringare.
442. Fajansfat af 1777.
- 443—455. dito.
456. Munkpanna af fajans. Apotekar Edv. Stigzelius i Helsingfors.
- 457, 458. Kär! med fajanslock. Apotekaren L. E. Stigzelius' arfvingar.
459. Fajanskär!.
460. Fajanskanna.
461. Fajanstillbringare.
462. Fajansljusstake. Grefve C. M. Creutz.
- 463, 464. Fajansljusstakar.
465. Sten ur handkvarn, funnen vid gräfning invid gamla packhuset i Åbo. Vågmästar O. Kingelin.
466. Stenmortel, uppmuddrad ur Åbo å utanför sockerbruket.

467. Stenmortel.
 468. Porslinsskål med lock.
 469. Porslinsburk. Fröken Appelgren.
 470. Bränvinslegel af fajans från 1704.
 471, 472. Porslinstalrikar. Rörstrand.
 473. Kaffekopp med tefat. Engelskt porslin.
 474. Porslinskorg.
 475—477. Tekoppar med fat. Tillhört grefve R. H. Reh-
 binder på Viksberg i Pemar.
 478. Porslinsdosa.
 479, 480. Porslinstallrikar.
 481. Soppterrin af porslin med lock. Af 1752. Fröken
 H. Eneskjöld.
 482, 483. Porslinsbål. Fröken H. Eneskjöld.
 484—489. Porslinskoppar med tefat. Fröken E. Eneskjöld.
 490. Porslinsask med lock. Fröken H. Eneskjöld.
 491. Bål af japansk porslin.
 492. Porslinstallrik med brun blomma.
 493. dito sign. „Marieberg 1771.“
 494. dito sign. „Marieberg 1777.“
 495, 496. Djupa porslinstallrikar, zinkad.
 497. Fajansmugg.
 498, 499. Blåhvita porslinstallrikar, zinkad.
 500. Litet måladt porslinsfat.

491—500 äro inköpta från handlanden O. W. Bährs
 sterbhus.

(Forts. se N:o 1,001.)

Af glas (rum XVI).

Förntidens glas voro „muisviskt“ sammansmälte, icke genomskin-
 liga och färglösa som de moderna. Men färgerna voro ytterst klara och
 genomskinliga, ty tärnen går igenom hela massan, den är aldrig pålagd
 med pensel. De gamle egypterna och grekerna höllo sitt glas transpa-
 rent. Olika färgade glasstänger sammanställdes och sammansmältes med
 hvarandra på tusende olika sätt och åstadkommo den rikaste färgvexling
 och glans. Man efterhärmlade ädelstenar, smaragder, safirer o. s. v.

Det venetianska glaset blef först bekant i Europa och tog små
 mönster från antiken. Högt uppe i nordn blef det venetianska glaset
 förebild och redan vid slutet af 1600-talet utfördes i Sverige prydliga glas-
 kärl efter dessa mönster.

Det tyska glaset hade sin medelpunkt i Fichtelgebirges bygd, och
 användes som dekoration målning i emaljfärger, också detta efter vene-
 tiansk förebild. Originalt tyska äro de heraldiska tecknen på glaset
 och de höga, smala, cylinderformiga stoppen „Humpen“, och i synnerhet den,
 s. k. tyska „Remmaren“, rhenvins-glaset, med sin half klotformiga skål och
 sitt höga, tjocka skaft, grofva fot och gröna färg. (Obs.! n:o 965 och 966.)

Sedan hafva vi det böhmiska kristallglaset, som gifvit upphof till den nya, moderne glastiden, genomskinligheten och glansen. Glasen slipades, fouterades och graverades. Det böhmiska glaset blef mönstergifvande för hela denna fabrikation norr om Alperne, tills England under 1700-talet åstadkom flintglaset med prismatisk eller kristallisk slipning, som bröt ljuset i alla regnbågens färger och strålade som diamanten, samt öfverträffar allt annat glas i glänsande effekt. (Obs.! n:o 565.)

501. Större glas med Ulrika Eleonoras namnchiffer.
Assessor Alfr. Forsström.
502. dito Kronofogden C. Backmansson.
503. dito med årtalet 1767.
- 304—508. Större glas.
509. Glas med Gustaf den tredjes namnchiffer. Kapten
M. Holmberg.
510. dito dito Fröken Gerda Frietsch.
511. dito med inetsad kärfve. dito
512. dito Assessor Alfr. Forsström.
513. dito Fröken Wublina Tullindberg.
- 514—516. Glas. Apotekaren L. E. Stigzelius' arfvingar.
517. Glas med inskrift „Jonas Nystedt 1758.“ Fru H.
Jørgensen född Nystedt.
- 518—541. Glas.
542. Kantin. Rektor E. T. F. Reuter.
543. Brännvinsflaska.
- 544—550. Karaffiner.
551. Kryddflaska.
552. Brännvinsflaska med Karl XIV Johans namnchiffer.
- 553—556. Flaskor ur bordssortout.
- 557, 558. dito
559. Sockerskål.
560. Gräddsnäcka. Fröken Fanny Julin.
- 561, 562. dito
563. Sockerskål.
564. Bordssortout. Lyceist W. Sorthan.
565. Servis med bricka.
- 366, 567. Saltkar. Fröken S. Schalberg.
- 568, 569. dito
570. Bordsställ på messingsfot.
- 571, 572. Saltkar på silfverfot.
573. Stor glaspokal.
574. Pokal.
575. Spetsglas.
576. Bordssortout.
- 577, 578. Spetsglas.

579. Karaffin.
 580, 581. Spetsglas.
 582. Dricksglas. Inskr. „I. H. S.“
 583, 584. Glas. Inskr. „J. M.“ med krona.
 585, 586. Tunnformiga glas.
 587—589. Glas med blomma.
 590. Vinglas.
 591, 592. Refflade vinglas.
 593, 594. Slipade porterglas på fot.
 595. Glas på fot. Monogr. J. M. och S. S. under krona.
 596, 597. Glas på fot med förgylld kant.
 598, 599. Slipade scherryglas.
 600. Ölglas på fot.
 582—600 äro inköpta från handl. O. M. Bährs sterbhus.
 (Forts. se N:o 901.)

Af trä (rum XIII).

601. Träfat med dubbla lock.
 602. Träfat.
 603, 604. Trätallrikar. Tornväktaren Karlström.
 605—617. dito
 618—621. Trästop.
 622. Ljusstake. Hemmanseg. K. Henriksson Klements,
 Kuustö.
 623. Ljusstake.
 624. Eksked. Bonden K. J. Heikkilä i Rusko.
 625. Sked med årtalet 1772.
 626. Stöfvelknekt af 1766. Kapten C. P. Eriksson.
 627. Piphufvud. Generalmajor G. Thileman.
 628. dito Klockareeleven J. F. Luoto.
 629—635. Piphufvud.
 636. Kista af trä med sniderier. Inskrift „Ip Ke.
 Knudsen van der Grode anno 1693“.
 637. Låda med spelmärken.
 638. Låda med schackbräde.
 639. Skulpterad låda af 1770.
 640. dito träask af 1763. Fångvakt. Lehtonen.
 641. dito dito af 1750. Bagaren Stenholm,
 Pemar.
 642. Träask af 1733. Hemmansegaren K. Henriksson
 Klements, Kuustö.
 643. dito af 1776.
 644. dito af 1791.

645. Kassaskrin.
 646. Bägare.
 847. Piphufvud. Bataljonsfältskär Teodor Helenius.
 648. Låda med årtalet 1569 (?).
 649—655. Ektallrikar. Hr Joh. Lundgren i Nådendal.
 656. Ask af 1724. Rimito.
 657. Tregrenig ljusstake. Rimito.
 658. Ask för rakknifvar. Skepparen Petter Gadd i Rimito.
 659. Vattenkanister af trä, hörande till dragonrustning. Masku.
 660. Ljusstake af 1774. Masku.
 661, 662. Skålar. Nådendal.
 663, 664. Ektallrikar. Nådendal.
 665. Ställ för kaffepanna.
 666. Korg. Pargas.
 667. Käpp af 1791. Pargas.
 668. Pipa.
 669. Kappmått, krönt 1785. Raumo.
 670. Ok fr. 1783.
 671. Betsman fr. 1783. Åbo.
 672. dito Åbo.
 673. Tobakslåda af 1752, med inneliggande pipa.
 674. Bytta med sirater. Fröken M. L. Falcks arfvingar.
 675. Trästop af 1745. Possessionaten Alfons Späre.
 676. Båtformig låda af 1811, användt såsom penningsskrin. Wartsaari i Töfsala.
 677—679. Stop med lock. Himois by i Wehmo.
 680. Piphufvud. Himois i Wehmo.
 681. Fat. Karinais.
 682. Dosa med lock. Willnäs kapell.
 683. Stop. Lemo.
 684. Näfverask. Lemo.
 685. Sirad träask. Nykyrka.
 686. Kappmått, krönt 1783. Rusthållaren B. K. Pettersson. Qväflax, Nagu.
 687. Ask. Ink.
 688, 689. Stop. Possessionaten Alfons Späre. Birkkala.
 690. Träpokal. Ink. fr. Lemo.
 691. Stänka. Bonden W. R. Mäki. Loimijoki.
 692. Läst för vantar „1777“. Bonden K. N. Talinen. Loimijoki.
 693. Stäfva med tratt (för spisöl). Loimijoki.

694. Käpp af en, med hornkrycka. Loimijoki.
 695.
 696. Väfsked för tömmar. Ink. fr. Lemo.
 697. Bokställare. „1784. Adolf Fredrik Hille“. Ink.
 fr. Brunkkala.
 698. Näfverkont. Loimijoki.
 699. Degel.
 700. Lås af trä. Metsämaa kapell. Alituomola by.
 1401. Piphufvud. Uskela.
 1402. Nålfodral (?).
 1403—1408. Ektallrikar. Fru Augusta Wahlström. Åbo.
 1409. Piphufvud. Pemar.
 1410, 1411. Tallrikar. Åbo.
 1412. Näfverlegel (Leili). Wirmo.
 1413. Trästop. S:t Marie.
 1414. Pipa med hufvud af porslin. Pargas.
 1415. Näfverkorg. S:t Marie.
 1416. Piphufvud af masur med silfverbeslag, tillhört
 prosten Nikolai Maconi († 18¹⁰/₁₁39) i Keri-
 mäki. Lektor E. F. Maconis sterbhus.
 1417. Snusdosa af näfver. S:t Marie.
 1418. Stor träsked, tillhört finska dragonerna på 1700-
 talet. Alastaro.
 1419. Träkopp, använd som mått för supen, från år
 1703. Alastaro.
 1420. Stop med lock. Alastaro.
 1421. Skulpterad träask, använd för brudens nipper.
 Piikkis.
 1422. Ölstänka från år 1795. Åland.
 1423. Betsman från år 1763. S:t Marie.
 1424. dito dito 1781. Raunistula by.
 1425. Sockerskål af trä. S:t Marie.

Diverse.

- 701, 702. Alabastervasar. Statsrådet R. Cygnæus.
 703—707. Kopp med tefat af hornglas. Fru Augusta
 Wahlström.
 708. Hängare af ben.
 709. Läderflaska.
 710. Pipkrass. Possessionat Arthur Alléen.
 711, 712. Pipkrasser.
 713. Resapotek. Magister George Granfelt.

714. Sykorg af ståltråd.
 715—721. Bakelseformer.
 322. Horn af trä för brödbakning.
 723. Redskap för bakning.
 724. Malmmortel med årtalet 1698.
 725. Skrufdyna.
 726. Nystfiol. Tullförvaltar K. E. Wikman.
 727. dito Mag. George Granfelt.
 728. Blylykta. Hr Hugo Haartman.
 729. Lantärna med horninfattning.
 730—733. Lantärnor.
 734. Lykta af järnbleck.
 735. Sparbössa, funnen på en vind i Åbo slott.
 536, 737. Sparbössor af bleck.
 738, 739. Nödbrod från vintern 1867—1868. Grefve
 C. M. Creutz.
 740. Bläckhorn.
 741. Metallskriftyg.
 742. Skrufdyna.
 743—757. Apotekskärl. Apotekaren F. W. Hellstens i
 Raumo sterbhus.
 758. Ljusstaksbricka. Fröken Mathilda Stråhlman.
 759. Tobakspung. dito
 760. Marmorstake.
 761. Lykta af järnbleck.
 762. Mortel af metall fr. 1551. Rimito.
 763, 764. Trearmade ljusstakar med marmorfot.
 765, 766. Ljusstakar af marmor. Åbo.
 767. Bricka. Kommerserådet Fredric Rettig.
 768. Sparbössa. Borgmästar F. Jusélius.
 769. Sykorg af halm.
 370. Lykta af järnbleck.
 771—774. Brickor för glas. Åbo.
 775. Glaslykta. Possessionat Oskar v. Torcken.
 776, 777. Ljusstakar af svart marmor och brons. Tillhört
 Fr. Heldt. Ink. ur fröken Emmy Thilemans
 sterbhus.
 778. Husapotek. Ojala by i Rimito.
 779. Fältapotek. dito.
 780. Blecklykta. Åbo.
 781. Lantärna för åkdon. Gårdsegaren Nik. Manttali.
 Pöytis.
 782. Pipa af metall, funnen i jorden. dito

783. Stengryta. Merimasku.
 784. Dryckeskärl af horn. Lemo.
 785. Sjöskumspipa med silfverbeslag och perlbroderadt skaft. Generalmajor W. von Kræmer.
 786. Blecklykta. Heikkilä gård i Pöytis.
 787. Pipa, hvars skaft utgör runstaf. Åbo.
 788. Bricka. Ink. fr. Nagu.
 789. Näfverkont. Fr. S:t Mårtens.
 790. Ljusstake. Bonden W. R. Mäki. Loimijoki.
 791. Bordssortout. Ink. från Mäki by i Loimijoki.
 792, 793. Prestaf. Fru Emma Wirzenius. Loimijoki.
 794. Tobaksask. dito. dito
 795. Mått, krönt Åbo 1732. Ink. fr. Lemo.
 796. Fodral för bränvinsprofvare. Åbo.
 797. Gaffel. Åbo.
 798. Skål. Åbo.
 799. Slef, märkt „C. R.“ Åbo.
 800. Tobaksask, märkt „1859 C. E. Lilius Åbo“. Åbo.
 1801. Vattenflaska af näfver. S:t Marie.
 1802. Pipa af trä. Handl. F. W. Salminen.
 1803. Tobakslåda af mahogny. Fr. Lemo (Buckila.)
 1804. Trämortel med stöt. Åbo.
 1805. Trälåda 1748. Åbo.

Af tenn (rum XVI).

(Forts. fr. N:o 300.)

- 801—803. Tallrikar.
 804. Sked. Åbo stämpel.
 805. Skål. Åbo stämpel.
 806. Tobaksdosa. Åbo stämpel.
 807. Fat. Åbo stämpel.
 808. Fat.
 809. Tallrik. Stockholms stämpel.
 810. Fat.
 811. Kanna. Åbo stämpel. Fröken H. Eneskjöld.
 812, 813. Ljusstakar med dubbla lyror. Åbo stämpel.
 814, 815. dito med enkel lyra. Åbo stämpel.
 816—819. Liten stake. Åbo stämpel.
 N:ris 812—819 äro inköpta från handl. O. M. Bährs sterbhus.
 820. Stop. Åbo stämpel. Pemar.
 821, 822. Stop. Sagu.

823. Stop. Åbo stämpel. Rysk rubel i locket. Sagu.
 824. Stop af 1830. Märkt „A. H.“ Nådendal.
 825. Stop af 1768. Nådendal.
 826. Stop af 17²⁵/761. Märkt „L. L.“ Masku.
 827. Tekanna. Stockholms stämpel. Nådendal.
 828. Kanna. Pargas.
 829. Stop. Medalj i locket. Sagu.
 830, 831. Stop. Medalj i locket. Åbo stämpel. Pargas.
 832. Stop. Pargas.
 833. Stop. Rysk medalj i locket. Åbo stämpel. Pargas.
 834. Stop. Åbo stämpel. Pargas.
 835. Stop. Medalj i locket. Pargas.
 836. Stop. dito Svensk stämpel.
 837, 838. Tallrikar.
 839—841. Fat. Svensk stämpel.

836—841 äro inköpta från handlanden O. M. Bährs sterbhus.

- 842—844. Hamrade tallrikar. Svensk stämpel. Nådendal.
 845. Skål med lock. Nådendal.
 846. Fat. Åbo stämpel. Pargas.
 847. Hamradt fat. Stockholms stämpel.
 848. Skål. Helsingfors stämpel.
 849—855. Djupa tallrikar. Åbo stämpel.
 856—858. Flata tallrikar. Åbo stämpel.
 859, 860. dito Londons stämpel.
 861. Djup tallrik. Stockholms stämpel.
 862—865. Djupa tallrikar.
 866—868. Skedar. Petersburgs stämpel.
 869. Sked. Stämpl. „Lundeberg“.

847—869 inköpta från Pargas, hafva i flere led tillhört familjen Brotherus.

870. Tekannor. Engelsk stämpel. Rimito.
 871. Kanna med Gustaf III:s namnskiffer och mynt i locket. Rimito.
 872, 873. Kannor. Rimito.
 874. Kanna. Svensk stämpel. Märkt „I. C.“ Rimito.
 875. dito dito Masku.
 876. Fat. Svensk stämpel. Rimito.
 877. Ljusstake, empirestil. Rimito.
 878. Fat. Åbo stämpel. Rimito.
 879. Ljusstaksfot. Åbo stämpel. Rimito.
 880. Ljusstake. Rimito.
 881—883. Fat. Åbo stämpel. Pargas.

- 884. Fat. Åbo stämpel. Märkt „S. W. B. K.“ Piikkis
- 885. Fat. Piikkis.
- 886. Fat. Stockholms stämpel. Piikkis.
- 887. Liten bägare. Nådendal.
- 888. Fat.
- 889. Kanna. Wahto.
- 890. Bränvinsflaska. Åbo stämpel.
- 891. Gräddsnäcka. Fröken Anna Procopé.
- 892. Ljusstake.
- 893. Bränvinsflaska.
- 794. Åttkantig bränvinsflaska. Kuustö.
- 895. Kanna af 1791.
- 896. Kanna med Gustaf III:s namnchiffer samt Adolf
Fredriks mynt i locket. Raumo landsförsaml.
- 897. Fat. Åbo.
- 898. Snusdosa. Åbo.
- 899. Fat. Svensk stämpel. Inskr. „C. S. P. C. T. R.
1692.“ Sagu.
- 900. Bricka. Svensk stämpel.

(Forts. se N:o 1001.)

Af glas (rum XVI).

(Forts. fr. N:o 600.)

- 901. Ölglas med fot.
- 902, 903. Små bränvinsglas.
- 904, 905. Bränvinsglas på slipad fot.
- 906. Bränvinsglas på fot med „G. III“ i guld.
- 907. Glas på fot. Monogram „I. M.“
- 908, 909. Vinglas med drufklase.
- 910. Vinglas med guirland.
- 911, 912. Bränvinsglas med slät fot.
- 913. Glas med växtornament, på fot.
- 914. Stort slipadt glas.
- 915—917. Slipade glas med tjock fot.
- 918, 919. Slipade scherryglas.
- 920. Litet vinglas.
- 921. Saltkar.
- 922. Litet vinglas.
- 923, 924. Karaffiner.

N:ris 901—924 äro inköpta från handl. O. M. Bährs
sterblhus.

- 925. Dricksglas. Rimito.

926. Glas på hög fot. Rimito.
 927. Karaffin af grönt glas i form af björn. Masku.
 928. Gnidsten, använd för att glätta linne.
 929, 930. Glas på fot. Possessionat U. F. Candolin i Rimito.
 931. Glas på fot. Inets. „D. S.“ Häradsdomaren G. Johansson i Rimito.
 932. Glas. Inets. „A. K.“
 933—936. Champagneglas.
 937. Glas på fot. „I. M.“ under krona.
 938, 939. Dricksglas.

N:ris 932—939 äro inköpta från handl. O. M. Bährs sterbhus.

940. Kryddflaska.
 941. Glas på hög fot. Åbo.
 942. Bläckhorn. Pargas.
 943. Bränvinskantin af grönt glas.
 944. Kantin med förgyllningar.
 945. Dricksglas med förgyllningar.
 946. Spetsglas med förgyllningar.
 947. Glaspokal med lock. Monogr. „E. A. II.“
 948. Glaspokal utan lock.

944—948 äro gåfvor från Korpogård af apotekaren L. E. Stigzelius' arfvingar.

949. Slipadt dricksglas. Inskr. „M. W.“ Fru Lundström.
 950. Vas.
 951. Karaffin. Fröken E. Ollonqvist.
 952. Karaffin.
 953. Sköljkopp.
 954, 955. Assietter.

N:ris 952—955 inköpta ur bergsrådninnan S. Björkenheims sterbhus.

956. Glas. Paimala by, S:t Marie.
 957. Glas af 1778. I färg „Sup bror“. Merimasku.
 958. Karaffin. Fru Sofie Ringbom.
 959, 960. Glas på hög fot. Nådendal.
 961. Karaffin, Åbo.
 962. Karaffin med målning. Hietajärvi i Wehmo.
 963. Lampett. Tavastby i Merimasku.
 964. Glas med fot. Inskrifter: „Terve tulo“, „Rype kaiki“. Riihikoski i Pöytis.
 965, 966. Gröna glas. Pöytis.
 967. Glas. Pöytis.

968. Glas. Jordbrukaren N. Manttali, Pöytis.
 969. Grönt glas med handmålning. dito.
 970. Glas. Jordbrukaren Samuli Manttali, Pöytis.
 971—973. Glasfönster med blyinfattning. Pakula by i Lundo.
 974. Karaffin. „C. J. XIV.“ Åbo.
 975. Dricksglas. Åbo.
 976. Spetsglas. Kaptenskan Lindell, Nagu, Wecklax.
 977—978. Spetsglas. Nagu.
 979. Glasfönster med blyinfattning. Nagu.
 980. Flaska. Kaptenskan M. Eriksson. Risis, Nagu.
 981—985. Slipade glas. Kommerserådet Fredric Rettig.
 986. Glas på hög fot med Gustaf III:s namnchiffer. Åbo.
 987. dito Ink. fr. Nagu.
 988. Glasflaska. dito
 989. Glasmugg med „A. M.“ under krona (enl. uppgift Abr. Mjödth), tennhantag. Ink. fr. Nagu.
 990. Glas på hög fot. Ink. fr. Åbo.
 991. Slipadt dricksglas.
 992. Bägare af grönt glas.
 993. Slipadt glas på fot.
 994. Måladt glas. „Sup bra.“
 995. Slipadt glas på fot.
 996. Glas på fot med förgyld kant.
 991—996 äro alla från Åbo.
 997. Glas på hög fot, fr. Loimijoki.
 998. Måladt glas 1771 „Din skål.“ Bonden Erland Pulkkila. Loimijoki.
 999. Smörask (?), fr. Uskela.
 1621. Glaskopp. Karl Rönqvist. Kakskerta.
 1622. Spetsglas på fot. Johanna Kurppa. Kakskerta.
 1623. dito Kakskerta.
 1624. Glasbägare. Satava.
 1625. Spetsglas med målning i grönt och rött. Loimijoki.
 1626. Spetsglas med målning i grönt och rött. Loimijoki.
 1627. Ättiksflaska. Loimijoki.
 1628. Bägare af grönt glas. Alastaro.
 1629. Låg flaska af grönt glas. Åbo.
 1630. Glas med blomstermålning på fot. Hirvensalo.
 1631. dito dito. dito.

1632. Glas med kejsarinnan Elisabeths namnchiffer. Hirvensalo.
 1633. Slipadt glas på fot. Hirvensalo.
 1634. Karaffin af glas. dito.
 1635. dito. Loimijoki.
 1636. Glas på fot. Hirvensalo.
 1637. Flaska af år 1850 från Johanneslunds bruk.
 1638. Bränvinsflaska. Åbo.
 1639. Ett mindre dricksglas med vackra etsade ornament. Pyhämaa.
 1640. Fyra vinglas med förgyllningar. Åbo.
 1641. Stort dricksglas med tallrik. Hirvensalo. Isbois.

Af porslin, fajans och sten (rum XVI).

De allra flesta föremålen i galsskåpen äro från Rörstrands och Mariebergs fabriker.

(Forts. fr. N:o 500.)

1001. Ovaldt porslinsfat från Rörstrand 1770.
 1002. Ovaldt porslinsfat från Rörstrand 1772.
 1003. Porslinstallrik. Stockholm 17⁶/₈61.
 1004. Djupt porslinsfat. Marieberg 17¹⁷/₂69.
 1005. Större porslinsfat. Stockholm 17⁴/₁62.
 1006. Porslinsfat med målad fogel.
 1007. Porslinstallrik med vapen.
 1008. Porslinstallrik, grön och hvit.
 1009. Ovalt fat med blomma. Rörstrand.
 1001—1009 äro inköpta från handl. O. M. Bährs sterbhus.
 1010. Porslinsfat. Gustafsberg. Kapt. C. O. Malmqvist i Pargas.
 1011. Porslinskopp med tefat. Kommerserådet Fr. Rettig.
 1012. Porslinslampa med två veckor, från 1700-talets början. Possessionat A. Dammert i Pargas.
 1013. Fajanssnäcka. Den samme.
 1014. Porslinsfat. Rimito.
 1015. Porslinstallrik. Rörstrand. Rimito.
 1016. Fajanssnäcka. Rimito.
 1017. Fajansfat. Rimito.
 1018—1021. Porslinskoppar med fat. Sagu.
 1022. Porslinssnäcka. Sagu.
 1023. Fajanskruka. Hr Josef Pansio i Nådendal.
 1024. Fajanstekanna. Nådendal.
 1025. Porslinsgräddsnäcka, uppgräfd efter Åbo stads brand 1827. Kapten C. O. Malmqvist.

- 1026—1029. Ostindiska kaffekoppar med fat.
 1030. Porslinskopp med fat.
 1031, 1032. Fajansmuggar.
 1026—1032 äro inköpta från handl. O. M. Bährs sterbhus
 1033. Porslinsfat. Rörstrand. Åbo.
 1034. Fat af engelskt porslin. Rimito.
 1035, 1036. Fajansterriner. Pargas.
 1037. Litet fat. Tyskt porslin. Hemmansegaren Karl
 Johansson i Pargas.
 1038. Fajanskarott med lock. Konsul C. Spoof.
 1039. Korg af fajans. dito
 1040. Porslinskopp med fat. dito
 1041. Tekanna. Wedgwood porslin.
 1042. Tekanna af fajans.
 1043. Porslinsskål.
 1044. Porslinskanna.
 1045. Porslinsbål.
 1046. Fruktskål. Engelsk fajans.
 1041—1046 gäfvor från Korpogård af apotekaren L. E.
 Stigzelius' arfvingar.
 1047. Lerfat. Hemmansegaren Gust. Jokiniemi i Pemar.
 1048. Trearmad ljusstake af fajans. Masku.
 1049. Skål med lock. Pemar.
 1050. Djup porslinstallrik. Rörstrand 1773.
 1051, 1052. Genombrutne porslinskarotter.
 1053, 1054. Genombrutna porslinsfat.
 1055. Större perslinsfat. Blå blomma.
 1056. Större porslinsfat. Brun blomma.
 1057—1059. Stora zinkade porslinsfat.
 1060, 1061. Djupa blåhvita porslinstallrikar, zinkad.
 1062. Blåhvit porslinstallrik. Rörstrand 1768.
 1063, 1064. Bruna porslinstallrikar med blommor.
 1065. Porslinstallrik med blåklint.
 1050—1065 äro inköpta från handlanden O. M. Bährs
 sterbhus.
 1066. Porslinsfat. Marieberg.
 1067. Sockerskål af porslin med lock. Fru Lundström.
 1068. Porslinsskål. Den samme.
 1069. dito tillhört fröken Beata Pippingsköld.
 Fröken Betty Elfving.
 1070. Gräddsnäcka, tillhört handl. Christoffer Sucksdorff
 († 1876). Fröken Betty Elfving.
 1071. Porslinsgräddsnäcka, tillhört pastor Elers. Fröken
 E. Rosenström.

1072. Porslinsterrin med lock. Landtbrukaren K. A. Jonsson, Mielis, Nagu.
- 1073, 1074. Kaffekoppar. Landtbrukaren Isak Jonsson, Wist, Nagu.
1075. Sockerskål af fajans. dito
- 1076, 1077. Ljusstakar af fajans. Empirestil. Åbo.
1078. Stryklod af glimmerskiffer. Häradshöfding Abr. Kumlin.
- 1079, 1080. Tallrikar af chinesiskt porslin. Ink. fr. Oden-
saari i Masku.
1081. Fajanskruka. Fröken M. L. Falcks arfvingar.
1082. Porslinsask.
- 1083, 1084. Porslinsaskar med lock.
1082—1084 tillhört bergsråddinnan S. Björkenheim.
1085. Kryddflaska af fajans. Possessionaten Alfons Spåre.
1086. Kryddburk af fajans. .dito
1087. Ingefärsburk.
- 1088—1090. Kaffekoppar af chinesiskt porslin. Fröken Emmy Thileman.
1091. Skål för filmjolk, ryskt märke, tillhört presidenten Wallenskjöld.
1092. Urna. Häradshöfdingskan F. Lemberg i Lemo.
1091. Tekanna. dito
1094. Fiskfat. Börstrand. dito
1095. Blomkruka. „C. E. G., J. J. V., 16/964“. Posses-
sionaten Oskar v. Torcken.
1096. Saltkar af fajans. Lektor G. Cygnæus.
1097. Tekanna af fajans. S:t Marie.
1098. Porslinstallrik. Lemo.
1099. Porslinsask i form af sparrisknippe. Töfsala.
1100. Fajansfat. Töfsala.
- (Forts. se N:o 1301.)

Af tenn (rum XVI).

(Forts. fr. N:o 900.)

- 1101—1103. Bricka. Svensk stämpel.
1104. Stort fat.
1105. dito.
1106. Stop, märkt „I. N. M. — C. W. S.“ Pargas.
1107. Flaska med kran. Åbo.

1108. Tekanna.
 1109. Skål. Åbo stämpel.
 1110, 1111. Stakar. Empire stil. Åbo.
 1112. Stake. Myllyoja i S:t Marie.
 1113. Stop af 1797. Hiisi i Luodo.
 1114. Stake. Myllyoja i S:t Marie.
 1115. Stake på träfot. Piippanoja i S:t Marie.
 1116. Fat. Svensk stämpel. Saramäki i S:t Marie.
 1117. Stort hamradt fat. Junnila i S:t Marie.
 1118, 1119. Stakar. Åbo stämpel. Possessionaten O. v. Torcken.
 1120. Kanna. Svensk stämpel. Åbo.
 1121. Stake. Svensk stämpel. Åbo.
 1122. Tallrik. Svensk stämpel. Åbo.
 1123. Stop, märkt „G. A.“ Svensk stämpel. Fröken Selma Hornborg i Ikalis.
 1124, 1125. Stakar. Åbo stämpel. Taattis i Merimasku.
 1126. Stop. Lemo.
 1127. Stop 1745. Svensk stämpel. Arola på Hirvensalo.
 1128. Stop. Oskar I. Rimito.
 1129. Stickbäcken. Åbo stämpel. L. B. (Lindblad)
 XLVIII.
 1130, 1131. Fat. Åbo stämpel. Åbo.
 1132. Fat. Åbo.
 1133. Skål med handtag. Åbo.
 1134. Tallrik. Åbo.
 1135. Fat. Svensk stämpel. Nousis.
 1136. Litet fat. Stockholms stämpel. Masku.
 1137. Hamradt fat. Stockholms stämpel. Lieranta i Lemo.
 1138. Fat. Järvenpää i Rimito.
 1139. Fat, märkt „T. F. S. — S. S. B.“ Åbo stämpel. Nikkilä på Satava.
 1140. Fat. Åbo stämpel. Käkölä på Luononmaa.
 1141. Hamradt fat. Hennula på Satava.
 1142. Hamradt fat. Stockholms stämpel. Hennula på Satava.
 1143. Tallrik. Stockholms stämpel. Merimasku.
 1144. Sexkantig flaska. Lokalax.
 1145. Rund flaska. Lokalax.
 1146. Stake. Åbo stämpel. Winkkilä i Wehmo.
 1147. Flaska, märkt „Y. Y. P.“ Pöytis.
 1148. Fat. Svensk stämpel. Pöytis.

1149. Stop. Svensk stämpel. Pöytis.
 1150. Stop. Åbo stämpel Pöytis.
 1151. Skriftyg. Åbo stämpel. Åbo.
 1152. Oblatask. Vårdinnan Emilia Raatikainen. Pöytis.
 1153. Bägare. Åbo stämpel. Rusthållaren Nikolai Manttali. Pöytis.
 1154. Bägare. Rusthållaren Sam. Manttali. Pöytis.
 1155, 1156. Stop. Lemo.
 1157. Stake. Lemo.
 1158. Fat. Åbo stämpel. Lemo.
 1159. Flaska. Lemo.
 1160. Bägare. Nykyrko.
 1161. Stop af 1741. Nykyrko.
 1162. Fyrkantig flaska. Nykyrko.
 1163. Äggkopp. Nykyrko.
 1164. Kanna med handtag och tre mindre fötter. Wehmo.
 1165. Fat. Åbo stämpel. Eura kapell.
 1166, 1167. Stakar. Empire stil. Åbo.
 1168. Skål. Häradshöfding Abr. Kumlin.
 1169. Flaska. Nagu.
 1170. Stake. Åbo stämpel. Lemo.
 1734. Tennstop, i botten Åbo stämpel. Åbo.
 1735—1745. Tenntallrikar. dito dito.
 1746. Tennportör. dito dito.
 1747. Tennadt kärl. dito dito.
 1748, 1749. Ljusstakar af tenn. Alastaro.
 1750, 1751. dito dito Hirvensalo (från år 1809).
 1752, 1753. dito dito dito (från år 1762).
 1754. Ett par låga tennljusstakar. Åbo.
 1755. Ett par tennljusstakar, foten bilder en lyra. Åbo.
 1756. Låg tennljusstake. S:t Marie.
 1757. Tekanna af tenn, från nyare tid. S:t Marie.

Af messing, koppar, brons (rum XVI).

(Forts. fr. N:o 200).

1201. Ropare, märkt 1813 „Goda“.
 1202. Ropare.
 1201 och 1202 från auktion efter rådman J. G. Wikeström.
 1203. Panna på tre fötter. Pargas.
 1204. Enpipig ljusstake. Landtbrukaren J. Myllynoja i S:t Marie.

1205. Messingslåda. Arfvingarna till Alijunnila i S:t Marie.
1206. Ljusstake med släckare. Paimala by i S:t Marie.
1207. Pipa af messing, funnen (jämte A. 102) i en åker. Haihu i S:t Marie.
1208. Koppargräddsnäcka, försilfrad. Hiisi i Lundo.
1209. Kopparkanna. Nynäs i Nousis.
1210. Sängvärmare. Nynäs i Nousis.
1211. Lampa. Kaukola i Mirimasku.
1212. Messingsform. Nygård i Merimasku.
1213. Kär! för ljusstöpning. Hjärppilä i Töfsala.
1214. Tekök. Åbo.
1215. Form. Åbo.
1216. Koppartratt. Merimasku.
- 1217, 1218. Messingsljusstakar. Pöytis.
1219. Fältkök. Wärri i Pöytis.
1220. Lampa. Pöytis.
1221. Låda. Pöytis.
1222. Messingsljusstake. Lemo.
1223. Messingssked. Nykyrko.
1224. Messingsljusstake. Pöytis.
1225. Messingsnysthållare. Pöytis.
1226. Piplod af messing. Häradshöfding Abr. Kumlin.
1227. Yxe med sirater af 1750.

Enligt uppgift talmansklubba, använd af ordföranden för de finska medlemmarne i bondeståndet vid riksdagarne i Stockholm.

- 1228—1230. Messingsljusstakar. Åbo.
1231. Messingskanna. Åbo.
1232. Messingsbricka. Ink. fr. Åbo.
1233. Ljusstaksbricka, drifvet arbete. Willnäs.
1234. Hög ljusstake, fr. Pargas. Kronofogden K. J. Palin.
- 1235, 1236. Messingsbrickor. Lemo.
1237. Sked. Ink. fr. Lemo.
1238. Sked. Bonden Erland Knutila, fr. Loimijoki.
- 1239, 1240. Ljusstakar. Lundo, Mäkkylä by.
1241. Gaffel, fr. Åbo.
1242. Ljussax, fr. Åbo.
- 1243—1245. Ljusstakar, fr. Uskela.
1246. Ljusstaksbricka, fr. Uskela.
1247. Pipa, funnen i jorden. Lemo.
1248. Liten bricka, drifvet arbete. Uskela.

1249. Kaffepanna, (tillhört öfverst. L. Zetterman). Ink.
fr. Åbo.
1250. Ljusstake. Metsämaa kapell.
1251. Trearmig ljusstake. Ink. fr. Lundo.
1252. Cigarrtallrik. Åbo.
1253. Pressad ljusstaksbricka af Messing. Åbo.
1254. Ett par messingsljusstakar. S:t Marie.
1255. Messingsljusstake. S:t Marie.
1256. Ljusstake. Åbo.
1257. Kopparkittel. S:t Marie.
1258. Nattkärl af koppar. Åbo.
1259. Brännvinspanna af koppar. S:t Marie.
1260. Tekök af messing. S:t Marie.
1261. Slef af messing. Lemo, Buckila.
1262. Ljusstake. Årtalen 1772, 74, 75. 76. Åbo.
1263. Messingsljusstake. Pargas.
1264. Brännvinspanna med hatt och rör. Loimijoki, Iso-
perä. 1843, Åbo vapen. 29 $\frac{1}{2}$ k. N:o 227.
1265. Kopparkittel. Kommerserådet Fredric Rettig.
1266. Liten messings snusdosa med drifna ornament,
uppmuddrad från ån. Åbo.
1267. Koppar kannan från år 1770. S:t Marie.
1268. Kaffepanna af koppar. S:t Marie.
1269. Koppar munkpanna. Lemo.
1270. Brännvinspanna med hatt, krönt 1860. Åbo.
1271. Tekök af koppar. S:t Marie.
1272. Kopparkaffepanna. dito.
1273. Koppartekök. dito.
1274. Messings strykjärn. Åbo.
1275. Messings ljusstake. S:t Marie.
1276. Stor kopparkanna, använd till tekök för soldater
under 1700-talet. Hirvensalo.
1277. Messings snusdosa från år 1798. Houtskär.
1278. Liten bordsknif. Laitila socken.
1279. Kaffekokare af koppar. Åbo.
1280. Brännvinsmått af koppar, krönt 1829, är half-
stopsmått. Kuustö.
1281. Fällknif och gaffel, förenade med samma skaft
Kuustö.
1282. Väggljusstake med spiralvridet skaft, funnen vid
gräfningen af Åbo gator. Ingeniör A. Skog.
1283. Foten af en gammal ljusstake, funnen vid gräf-
ningen af Åbo gator. Ingeniör A. Skog.

1284. Gångjärn från en tennkanna, funnen vid gräfnin-
gen af Åbo gator. Ingeniör A. Skog.

Af porslin, fajans och sten (rum XVI).

(Forts. fr. N:o 1100.)

- 1301, 1302. Karotter, engelskt porslin. Åbo.
1303. Spilkum. Åbo.
1304. Tallrik med målad blomma. Wehmo.
1305. Kopp med tefat. Lundo.
1306. Fajansfat. Hemmansegaren August Arvela från
Lahdinko i Wehmo.
1307. Fyrarmad fajansstake. Willnäs.
1308. Tallrik. Rörstrands porslin. Pöytis.
1309. Fajansfat med två öron. Mietois.
1310. Kakelugn från slutet af 1700-talet. Glasmästar
Wilh. Weini.
Tillhört gården N:o 15 Vestra Strandgatan. (I rummet I.)
1311. Sexkantig stenpelare. Prostinnan Jenny Tallgren.
Från Korois hemman i S:t Marie, där Åbo tidigast torde
hafva varit beläget.
1312. Tegelstenar och murbruk från samma plats. Samma
gifvare.
1339. Porslinsfat. Vårdinnan Johanna Rönqvist. Kaks-
kerta.
1340. Fajanskrus. Vårdinnan Eva Filppula. Alastaro.
1341. Fajansfat. Vårdinnan Amanda Titti. Alastaro.
1342. Fajansdegel af år 1704. Åbo.
1343. Gräddsnäcka af fajans. Åbo.
1344. Söndrig skål af svart lera. Konsulinnan Jenny
Spoof.
1345. Porslinsspilkum. Konsulinnan Jenny Spoof.
1346. Porslinskanna. dito
1347. Fajanstallrik från 1700-talet, tillhört riksdagsman-
nen Henrikson. Kuustö.
1348. Fajansfat från Rörstrands fabrik. Hirvensalo.
1349. Porslinskopp med lock. Åbo.
1350. Ölseidel från konung Fredrik Wilhelms af Preus-
sen tid.
Har bevarats i flere släktled i samma familj, bosatt i Uusi-
kartano gård i Laitila socken.
1351. Fajansfat, en af de äldsta. Karjala.
1352. Sockerskål af försilfrad fajans i Empire stil. S:t
Marie.

1353. Porslinskarott af Rörstands fabrikation. S:t Marie.
 1354. Fem tallrikar i blått och hvitt med vyer från Stockholm och svenska landtegendomar. Tallrikarna äro af Gustafsbergs fabrik.
 1355. Tvänne tallrikar i svart och hvitt af Gustafsbergs fabrik.

Af järn (rum XVI).

(Forts. fr. N:o 400.)

1501. Knifbett, funnet 1894 i Åbo slott. Arbetaren K. Blomgren.
 1502. Nyckel med ett A. Åbo.
 1503. Ljussax med bricka. Fröken Betty Elfving.
 1504. Pipjärn. Häradshöfding Abr. Kumlin.
 1505. Tobaksask. „J. F. Rythen 1799. Inter bibendum copiose fumandum“. Häradshöfding Abr. Kumlin.
 1506. Yxe af 1796. Hr Alfr. Borchardt.
 1566. Ett trånglås. Upphöjda figurer. Åbo.
 1567. Metallgryta, funnen i ett gungfly i Korpo. Artisten Viktor Westerholm.
 1568. Järnmortel. Åbo.
 1569. Gammalt lås, funnet vid gräfningarna af Åbo stads gator. Ingeniör A. Skog.
 1570. Gammal järnyxe. Ingeniör A. Skog.
 1571. Gammal knif. dito
 1572. Hackjärn. Kommerserådet Fr. Rettig.
 1573. dito. S:t Marie.
 1574, 1575. Bilyxor. S:t Marie.
 1576. Strykjärn från årh. början. S:t Marie.

Ser. D. Instrument, redskap m. m.

(Rum XII, XIII, XVI.)

1. Mekanisk järnhand. Possess. B. F. Lindeström, Reso.
 Att döma af siraten torde handen vara från början af 1600-talet. Den var afsedd att ersätta en förlorad hand. Alla fingerleder kunna med tillhjälp af en inre mekanik röras.
2. Fodral, innehållande lancetter.
3. Läkarebestick från 1700-talet.

4. Trolltratt af trä. Folkskollär. Abr. Björck, Pemar.
5. Trollskeed af trä. dito.
6. Glasögonsfodral i form af en bok, med inskrift
„Lektion för den blinda“. Konsul John Julin.
- 7, 8. Brillor i fodral.
9. Glasögon, infattade i horn.
10. Binocle med sköldpaddskafft.
11. Solglas i fodral.
12. Solglas i silfverinfattning.
13. Kompass. Hr Vol. Lindman.
14. dito.
15. Kikare.
16. Vattenpass. Fröken Appeltgren.
17. Runstaf. Assessor John Lindström.
18. dito af 1694.
19. dito.
20. Liten solvisare. Hr Ax. Fogelholm.
21. Ficksolvisare af 1740. Prosten B. F. Nordlund.
22. Solvisare af sandsten med Nierothska vapnet. Hr
Hugo Haartman.
23. Solvisare af sandsten af 1762. Brukspatron Eng-
strand på Tykö.
24. Solvisare af 1742.
- 25, 26. Solvisare af järn.
27. Guldrepeterur med urnyckel och berlock. Dr F. D.
Vilenius.
Tillhört gifvarens fader, handl. i Åbo Isaac Vilenius.
28. Guldur.
29. Guldur med porslinsmålning och infattning af ste-
nar. Fröken H. Eneskjöld.
30. Guldur med urnyckel. Ölbryggaren H. Brummer i
Helsingfors.
31. Guldur, förfärdigadt hos G. Blomqvist i Åbo.
32. Silfverur. Urmakaren J. G. Julin i Åbo.
- 33—36. Silfverur.
37. Urnyckel. Häradshöfding Artur Becker.
- 38, 39. Urnycklar.
40. Eldstål. Hr Ax. Fogelholm.
41. Etui med flinta, fnöske och svafvel. Fröken Emelie
Asplund.
- 42, 43. Flinta och stål.
- 44, 45. Flintjärn.
46. Flintsaxar.

47. Guitarr af 1781.
48. Luta.
49. Psalmodikon (?). Rektor E. T. F. Reuter.
50. Luta.
51. Lyra.
52. Alnsticka. Lyceist G. Salingre.
53. dito af 1691. Garfvar K. G. Tornberg.
54. dito.
55. Betsman af 1733.
56. dito af 1750
57. dito af 1759.
58. dito af 1761.
59. dito af 1765. Garfvar K. G. Tornberg.
60. dito af 1781.
- 61—65. dito
66. Lodbetsman.
67. Säg. Bonden Karlsson i Raunistula.
- 68—71. Sågar.
72. Säg för att förfärdiga bottnar.
73. Hyfvel af 1670.
74. dito af 1677.
75. dito af 1743.
76. dito af 1799.
77. dito af 1806.
- 78—80. dito.
81. Ekhyfvel af 1767. Brofogden A. Österberg, Kimito.
82. Mangelbräde af 1739. Kommerserådet Fr. Rettig.
83. dito af 1743.
84. dito af 1759.
85. dito af 1760.
86. dito af 1762.
87. dito af 1766. Fru Ulrika Ahlstedt.
88. dito af 1772. Bonden J. Johansson Munk,
Kuustö.
89. dito af 1772.
90. dito af 1781.
91. dito af 1782.
92. dito af 1783. Fru M. Lemberg, Kuustö.
93. dito af 1784. Hr V. Lindman.
94. dito af 1794.
95. dito af 1799.
- 96—98. dito.
99. Mangelstock.

100. Klappträ af 1791. Målaren K. G. Grönholm.
101. Ok af 1748. Kommerserådet Fr. Röttig
102. Ok af 1841.
103. Sörpjärn af 1777. Bonden K. A. Nissi, Rusko.
104. dito.
105. Skaft till sörpjärn af 1791.
106. Skofvel af 1689.
107. Träkrok, använd vid svinslakt. Bonden Gustaf Nikula, Rusko.
108. Hängträ för slakt af 1770. Bonden M. Ahlgren, Rusko.
109. Väfstol af 1745.
110. Väfspännare af 1787.
111. Skafjärn för garfning af hudar af 1760.
112. dito af 1798.
- 113, 114 dito
115. Bandjärn för läggande af band på kärl af 1729.
- 116, 117. dito.
110. Passare af 1732.
119. dito.
120. Borrjärnsskaft af 1710. Bonden K. Heikkilä, Rusko.
121. dito af 1708.
122. Sprund af horn af 1747. Handl. B. J. Sallmén, Raumo.
123. Skomakarpryl.
124. Redskap för tillverkning af fönsterbly af 1711.
125. dito af 1735.
126. dito för inläggning af blyfönster. Pastor K. v. Essen.
127. Nystfot.
- 128, 129. Spinnrockar.
130. Potateskvarn.
131. Rullstol för nystning. Fru M. Lemberg, Kuustö.
132. dito.
133. Knyppeeldyna. Dr L. K. Paqvalin.
134. Strykjärn af 1768. Handl. John Österblad.
135. dito af 1757.
136. dito af 1759.
137. dito af 1866. Arbetaren A. Rosendahl, Raumo.
138. Pipjärn för bindmössa.
- 139, 140. Redskap för fjäderbollslagning. Rektor E. T. F. Reuter.
- 141, 142. Klocklod af granit.

143. Väfstämpel af 1796. Kantor S. Roos, Rusko.
 144. Väderflöjel af 1680. Hr Th. Fagerroos.
 145. dito af 1789. Handl. Joh. Josefsson, Kimito.
 146. Åbo stads auktionsklocka. Magistraten i Åbo.
 Då auktionsmäklaren begaf sig till en förrättning, plägade han under vägen ringa på denna klocka.
 147. Inrättning för anbringande af Åbo hall-stämpel.
 148. Sprättnif.
 149. Fodral af läder för rakdon.
 150. Fodral för rakknifvar.
 151, 152. Rakknifvar. Kaptenskan G. Lundell.
 153. Yxe, hittad i jorden i Kuustö.
 154. Yxe. Smeden A. Kavander, Pemar.
 155—160. Yxor.
 161. Yxbett.
 162, 163. Bilor.
 164. Handklofvar med kedja.
 165. Halsjärn för fånge, använd för krigsfångar. Funnet i Piikkis.
 Ställdes i vattsån och då den fyllts med vatten hade en timme förflutit.
 166. Dokumentsfodral med Åbo läns vapen och lädergehång. Grefve C. M. Creutz.
 Användes fordom af läneenspannare på ämbetsresor.
 167. Solvisare af trä af 1761.
 168. Betsman af 1775.
 169. Smidjestäd. Handl. C. Fr. Juselius.
 Uppgräfdt 1891 14 fot under jordytan vid Nylandsgatan N:o 1.
 170. Silfverur med målad porslinstafla i Empire stil.
 171. Skaftträ af 1801.
 172. Ostpress af 1805.
 173. Pipjärn. Målaren J. E. Wirén.
 174. Hängare af järn, uttagen ur en gammal vägg. Densamme.
 175. Spinnrockshjul. Densamme.
 176. Slända. Häradshöfding Abr. Kumlin.
 177. Käpp, tillhört docenten i Åbo, sedan biskop M. J. Alopæus († 1818). Biskop C. H. Alopæus.
 178. Mangelbräde 1740.
 179. dito 1787.
 180. dito 1713.
 181. dito 1734.
 182, 183. Kafler.

184. Betsman.
185. dito af 1762.
186. dito af 1782.
187. dito af 1795.
188. Borrskaf af 1765.
189. Passare af 1793.
190. Slända af 1807.
191. Sprundlås. Hr Joh. Lundgren i Nådendal.
192. Brännvinsprofvare af 1815. Pastor E. J. Gröndahl
i Masku.
193. Brännvinsprofvare. Arbetsledaren O. P. Kylén i
Nådendal.
194. Betsman af 1768. Hr Joh. Lundgren i Nådendal.
195. Hyfvel för inre sidan af kärl. Densamme.
196. Borrjärn.
197. Solvisare af sandsten. Fröken Charlotte v. Pfaler
i S:t Michel.
198. Kvarn af sten. af 1738. Inskr. „I. M. S.“ Densamme.
199. Silfverur, tillhört prof. H. G. Porthan († 1804),
tillvärkadt af Hagert i Åbo. Inköpt ur D:r
J. M. J. af Tengström's sterbhus.
200. Guldur, tillhört ärkebiskop Jacob Tengström († 1832),
tillvärkadt af Gustaf Cederström i Åbo. Inköpt
ur D:r J. M. J. af Tengström's sterbhus.
201. Notstång af 1790.
202. Sågskaft af 1732. Hemmansegaren Karl Karlsson
i Pargas.
203. Grytkrok. Rimito.
204. Mallspik. Rimito.
- 205, 206. Voffeljärn. Rimito.
207. Betsman, krönt i Åbo 1735. Rimito.
208. dito af 1805. Rimito.
209. Laggsåg af 1767. dito
210. Borr. Rimito.
211. Solvisare af sandsten 1717. Rimito.
212. dito 1754. dito
213. Dagsvärksmått (?). Rimito.
214. Hyfvel af 1754. dito
215. Drickstop af en. dito
216. Silfverur. Åbo.
217. Solvisare af sandsten. Sagu.
- 218, 219. Rättfångare. Piikkis.
220. Hyfvel 1777. Nådendal.

221. Brödkam af horn. Nådendal.
222. Guldur i en brösch.
223. Urnyckel af silfver.
224. dito af messing.
225. Eldstål med flinta. Wahto.
226. Landtmäteriinstrument.
227. Spegel med almanack.
228. Almanack.
229. Nålhus.
230. Brillor med grönt glas. Pargas.
- 231—238. Nystfiol. Pargas.
239. Nystbotten af trä. Pargas.
240. Brödkrusa. Pargas.
241. Syskruf. Pargas.
242. Slända af 1782.
243. Träfodral. Rusko.
244. Träskål.
245. Rullstol af 1791. Masku.
246. Bandväfstol af 1780. Rimito.
247. dito Rimito.
248. Fjärdingsmått af ek 1768. Masku.
249. Vinkelträ. Masku.
250. Nystfot. Sagu.
251. Solvisare af sandsten 1737. Pargas.
252. Fjäderbetsman. Nådendal.
253. Voffeljärn. Pargas.
254. Skottspole af järn, funnen på vinden af Åbo slott.
255. Stenkvarn från Pemar.
256. Urvärk. Vaktmästar Aug. Laaksonen.
257. Spinnrock. Mästerstycke, utfördt af svarfvaremästaren Helenius. Gåfva af hans arfvingar.
258. Järnmortel. Pemar.
- 259, 260. Tunnlås. Nådendal.
261. Våg. Bokhållaren A. Gurganoff.
262. Ljussläckare.
263. Fickur af messing. Konsul Conrad Spoof.
264. Eldstålsetui. Densamme.
265. Mangelbräde af 1781. Åbo.
266. Kafvel af 1781. Åbo.
267. Betsman af 1767. Åbo.
268. dito af 1802. Åbo.
269. $\frac{1}{8}$ skålpunds vikt, krönt 1752. Åbo.

270. Långrock, använd att tvinna ljusvekar. Apotekar
L. E. Stigzelius' arfvingar.
271. Fartygskopiepress. Kapten C. O. Malmqvist i
Pargas.
272. Handtag, af 1788, utskuret i trä. Från „Polttila
gård“ i Raumo. Handl. I. Långfors.
273. Sked af horn. Åbo.
274. Hästskrapa af horn. Kuhmois. E. o. landskan-
slisten Toivo Finnberg.
275. Rullstol af 1801.
276. Voffeljärn med bilder af frälsaren och af lammet.
277. dito.
278. Trästop.
279. Syskrin af papp.
280. Betsman af 1760.
281. Ram till snickarsåg.
282. Stenar till handkvarn, funna i Åbo slott.
- 283, 284. Redskap för knytning af tömmar. Fröken
Ringbom i Loimijoki.
285. Alnsmått af 1756. Åbo.
286. Mangelbräde af 1799, med kaffe. Åbo.
287. Betsman af 1782. Åbo.
288. dito af 1734. dito
289. dito af 1812. dito
290. Yxe. Åbo.
291. Mangelbräde af ek af 1703, med kaffe. Rimito.
292. Knypeldyna med mönster, färdiga spetsar, knyp-
pelnålar m. m. Fröken M. L. Falcks arfvingar.
293. Press för konstgjorda blad. Desamme.
294. Kikare. Desamme.
295. Betsman af 1728.
296. Borste af 1758. Masku.
297. Barometer, förfärd. af Stäck. Löjtn. Emil v. Schantz.
298. Tobaksburk af järn af 1799. Ink. från Odensaari i
Masku.
299. Mangelbräde af 1760. Åbo.
300. Kaffe till föreg.
301. Kappsmått, krönt 1759.
302. Voffeljärn.
303. Mortel med stöt.
304. Väfspännare af 1790. Possessionat Alfons Spåre.
305. Glasögon med silfverbågar. dito.
306. Betsman af 1780.

307. Mangelbräde. „20 p. kesäk. 1786“.
308. Kirurgiskt bindtyg, som tillhört gamla länelasarettet vid Slottsgatan. Innehåller bl. a. hanknålar, brännjärn och åderknäppare. Prof. K. R. Paqvalin. Förfullständigadt med nio smärre instrument, förärade af Dr E. Indrenius' arfvingar.
309. Alnsmått. Fröken E. Thileman.
310. Blomsterspruta. Densamme.
311. Brändvaktsskramla från Nystad. Häradshöfding H. Fagerlund.
312. Betsman af 1796. Häradshöfdingskan F. Lemberg i Lemo.
313. Ok för oxar af 1785. Arfvingarne till Alijunnila i S:t Marie.
314. Alnsmått af ek 1716. Borgmästarinnan K. Pettersson i Nådendal.
315. Rakknifvar med hornskaft. S:t Marie.
316. Solur i sten. Gästgifvaren Juho Tammelin i Masku.
317. Glasögon på hornkaft. Lundo.
318. Ljussax. Lundo.
319. Betsman 1772. Merimasku.
320. Bila. Merimasku.
321. Ljusterhalster. Merimasku.
322. Yxe för granrishuggning. Merimasku.
323. Solvisare af sten. „Anders Cyrén“. Merimasku.
324. Ljusterjärn. Merimasku.
325. Betsman 1783. Rimito.
326. Väfspännare 1795. Åbo.
327. Järnbetsman. Merimasku.
328. Väderflöjel 1646. Merimasku.
329. Lodbetsman. Åbo.
330. Spinnbräde med spegel. Töfsala.
331. Mangelbräde. 1740 och 1764. Töfsala.
332. Borrskafte 1723. Töfsala.
333. Repspinnare. Lokalaks.
334. Passare 1764. Wehmo.
335. Vindflöjel 1762 „F. T. G.“ Merimasku.
336. Härfträ.
337. Mangelbräde af ek 1743.
338. Lifmodersspeculum med sond.
339. Lifmodersspeculum.

340. Öronspeculum.

338—340 gåfvor af Dr E. Indrenius' arfvingar. Dr I. (+ 1887) studerade på 1840-talet i Prag och hemförde därifrån dessa för tiden alldeles moderna instrument.

341. Betsman af 1767. Åbo.

342. Sadelmakaretång. Åbo.

343. Mangelbräde 1775. Merimasku.

344. Ostform 1797. „I. I. S.“ Merimasku.

345. Kappsmått 1574. „Klockarehuset“ „Anders Arlenius“ „köpt tå jag bekom första hela inkomst“. Virmo.

346. Spinnbräde. Lägenhetsinnehafvaren Matts Leppämäki i Pöytis.

347. Såg. Rusthållaren Nikolai Manttali i Pöytis.

348. Handkvarn af sandsten. Rusth. Kalle Heikkilä i Pöytis.

349. Såg 1777. Densamme.

350. Lavemangsspruta af tenn. Åbo.

351. dito Karinais kapell.

352. Pipjärn. Arkitekt H. Rancken.

353. Hyfvel 1758.

354. Betsman af masur. Pöytis.

355. dito 1758. Karinais kapell.

356. Klocka i litet skåp. Bonden Johan Vähäsuo i Pöytis.

357. Handkvarn. Karinais kapell.

358. Pipjärn af messing. Åbo.

359. Hyfvel 1787. Lemo.

360. Liten hyfvel. Lemo.

361. Stigel. Lemo.

362. Alnsmått 1740 A. Lemo.

363. Serie vikter, krönt 1830. Åbo.

364. Eldstål. Bonden Petter Mattila, Nykyrko.

365. Betsman. Åbo.

366. Hyfvel 1776 „E. A. B.“ Nykyrko.

367. Kötthuggare. Åbo.

368. Borrskäft 1767. Nykyrko.

369. Alnsmått, gjordt af värja 1759. Wehmo.

370. Brödsporre. Pöytis.

371. Eldstål. Eldaren Emil Andersson.

372. Hyfvel 1770. Reso.

373. Timmermansmått, 1791. Wirmo.

474. Justeringsredskap, användt af tjärvräkare i Åbo.

375. Betsman med vågskål 1796. Generalmajor G. Thileman.
376. Silfverur. Kommerserådet Fr. Rettig.
377. Skridskor af ben från Käldö Östergård i Nagu. Landtränstmästareadj. J. F. Holländer.
378. Strykjärn af messing. Landtbrukaren K. A. Jansson i Nagu.
379. Skridsko af ben. Landtbrukaren Isak Jansson i Nagu.
380. Mangelbräde med kaffe 1776. Häradshöfding Abr. Kumlin.
381. Solur af sten 1678. Densamme.
382. Solur af järn 1606. Densamme.
383. Fiskrok med hullingar. Densamme.
384. Bens kifvor „Hr Mikel Anno 1706 Then 14 novem.“ „Al gåt komber af Hern then Himblska.“
Antagligen fästa vid mynningen af en påse (prästsäck?)
- 385, 386. Brandlur. Brandväcket i Åbo.
387. Silfverur.
- 388, 389. Mönster för tapettryck (?).
390. Mallspik. Åbo.
391. Rifjärn af bleck. Åbo.
392. Betsman af 1804. „C. P. 29/3“. Åbo.
933. Kruskam för bröd. Åbo.
394. Järnmortel med stöt. Åbo.
395. Ljuster. Rimito.
396. Sockertång. Åbo.
397. Voffeljärn. Åbo.
398. Kärna. Lemo.
399. Ljusstaksbricka af papp. Åbo.
400. Gökur. Kronobefallningsman A. T. Mörne, Nagu.
401. Mangelstock. Nagu.
402. Granitblock. Lemo.
403. Brandspruta från 1700-talet. Fr. Odensaari i Masku.
404. dito
- 405, 406. Brandstegar.
- 407, 408. Vattensåar.
409. Svabel.
410. Tygpyts.
- 404—410 tillhört Åbo stads brandvärk.
411. Silfverfickur. På boetten „N. B. S. 1782“.
412. Yxe. Rusthållaren B. K. Pettersson. Qveflax. Nagu.

413. Pertstake (kallas i Nagu „Lysabrita“. Husbonden Eriksson, Eliskrook. Nagu.
414. Tändstickor af älsta sort. Grefvinnan Eugenie Armfelt.
415. Mangelbräde. 1780. Pemar.
416. Knif, funnen i Nagu kyrka.
417. Bom, från Nagu kyrka.
418. Underlag för handkvarn. Loimijoki.
419. Vindflöjel från en gård i Åbo, som refs 1894 för att lämna plats åt saluhallen, „1798“. Svarfvar J. G. Pahlman.
420. Glasögon med silfverbågar. Fröken M. A. Falcks arfvingar.
421. Glasögon med silfverbågar.
422. Locktång.
423. Pressjärn.
424. Hammare.
425. Yxe.
426. Mårtel med stöt.
- 427, 428. Voffeljärn.
429. Räfsax.
421—429 äro alla från Åbo.
430. Skära från Stjernerund i Tyrvändö. Domprost G. Dahlberg.
431. Spinnrock.
432. En bit af den första telegrafkabel, som 1896 nedlades mellan Nystad och Grislehamn. Ingeniör J. A. Petersen.
433. Betsman. Kommerserådet Fr. Rettig.
434. Spinnrock. Fröken M. L. Falcks arfvingar.
435. Ställning för upphängande af hemstöpt ljus. Fröken M. L. Falcks arfvingar. Piikkis. Storgård.
436. Kafvelbräde 1756. „I. H. T.“ Åbo.
437. dito 1791. dito.
438. dito dito.
439. Betsman. 1844.
440. Bila.
441. Granrishacka.
442. Löfskära.
443. Silfverur, tillhört löjtnant Finne. Possessionat Oskar Finne.
444. Guldur, tillhört häradshöfding Gustaf Adolf Finne. Densamma.

445. Garfvarredskap. Possessionat Alfons Spåre.
446. Del af väfstol. Densamme.
447. Hundhalsband med piggar. Densamme.
448. Knyddosa. Densamme.
449. Ljussax. Densamme.
450. Metallpipa. Densamme.
451. Pryl, repslageriredskap. Åbo.
- 452, 453. Repslageriredskap. Åbo.
454. Våg. Åbo.
455. Slaktredskap (?). Åbo.
456. Nystviol i fodral. Åbo.
457. Klädhängare „1772 S. L“. Konditor J. R. Lehtinen.
458. Mangelbräde. Lundo.
459. Hackjärn 1795. Lundo.
460. Mangelbräde 1690. Brunkkala.
461. Skaftstock 1758. Lundo.
462. Redskap för bråkande af järn. Loimijoki.
463. Flintjärn med fnöske. dito.
464. Redskap vid tjärtillverkning. dito.
465. Lie. Bonden W. R. Mäki. dito.
466. Alnsticka. Densamme.
467. Skafjärn. Densamme.
468. Redskap för flätning af tömmar (?). Densamme.
469. Flintjärn. Densamme.
470. Skrufjärn. Densamme.
471. Syl med hornskafft. Bonden Matti Wanhatalo. Ljoki.
472. Handkvarn. Gårdsegaren Joh. Lundelin. Åbo.
473. Hyfvel. „1759. M. E. S“.
474. Kardor.
475. Träslef.
476. Flintjärn. Oravais.
477. Sydyna. Lappfjärd.
478. Rullstol. Wörå.
479. Tälgstensgryta. Åbo.
480. Järnmortel med stöt. Åbo.
481. Härfve. Fröken M. L. Falcks arfvingar.
482. Amerikansk tandtång för vänstra sidans molarer i öfverkäken.
483. Snåppare.
484. Serres-fines.
485. Amerikansk tandtång för underkäkens molarer.
486. dito dito för öfverkäkens molarer på högra sidan.

487. Koppningsinstrument.
 488. Amerikansk tandtång för nedre främ- och hörntänder.
 489. Tandtänger.
 490. Tandutdragningsinstrument (Geisfuss ?).
 491. Tandnyckel med lösa klor.
 492. Krantaklast 1).
 493. v. Esmarcks binda 2).
 494. v. Esmarcks slang 3).
 495. Laryms-spegel.
 496. v. Lænnerchs stoteskop.
 497. F. v. Esmarcks kloroformask.
 498. Amerikansk tandtång för öfre framtänder och hörntänder.
 499. Anatomiskt dissektionsbestick.
 500. v. Græfes ögonspegel.
 482—500 äro gåfvor af med. dr Fredrik Vilenius.
 1) För krossande af fostrets hufvud vid förlossning af dött foster hos kvinna med trångt bäcken.
 2) För åstadkommande af blodtomhet i lem, som skall opereras eller amputeras.
 3) att bindas kring extremiteter hvilka gjorts blodtoma genom 493 och hvilken omsnör extremiteter under det operationen pågår.
 501. Pipa af lera, funnen i jorden. Bonden Erland Knuutila. Loimijoki.
 Mycket gammal, hemtad af finska soldater från 30-åriga kriget.
 502. Hålborr från Salli by i Loimijoki.
 503. Solur med kompass. Wesikoski i Loimijoki.
 504. Väderflöjel 1759. dito.
 505. Kafvelbräde „1859“ (?) fr. Kerppola, Loimijoki.
 506. Krusbräde (garfveriredskap) fr. Mikkola, dito.
 507. Städ fr. Wilvori i Loimijoki.
 508. Solvisare af sandsten. Tuomisto i Loimijoki.
 509. Tunnlås. Bagar J. Grönroos. Loimijoki.
 510. Hyfvel 1795. Bonden Arvid Sjöstedt. Parkkula by. Loimijoki.
 511. „Kauraveitsi“. Densamme.
 512. „Parkhöylä“. Bonden Karl Nikolai Palonen, Wesikoski. Loimijoki.
 513. Passare („Riismåtti“). Åbo.
 514 = 511. Åbo.
 515. Trämortel. Åbo.
 516. Hyfvel (?). Åbo.

517. Såg (Uurasaha). Åbo.
 518, 519. Tunnslås. Åbo.
 520. Järnmortel med stöt. Åbo.
 521. Betsman. 1781. Åbo.
 522. Järnnyckel till trälås. Vårdinnan Anna Hollo.
 Loimijoki.
 523. Ljusstake fr. Loimijoki.
 524. Handtag af messing. Ink. fr. Lundo.
 525. Redskap. Åbo.
 526. Knif med handtag af messing, funnen i jorden i
 Loimijoki.
 527. Hackjärn. Loimijoki. Salli by.
 528. Torfyxe. Loimijoki.
 529. Fotblock, funnen i Virusmäki, S:t Marie.
 530. Såg för plankor (smidjärn). Kojenkuhma. Pa-
 hikais by. Loimijoki.
 531. Tinglas för vatten. Matts Tohma. Wähäperä by.
 Loimijoki.
 532. Lås för bränvinstunna. Loimijoki.
 533. Borrskäft. 1797. Bonden J. H. Paavola. Metsä-
 maa. Kapi by.
 534. Hyfvel. 1824. „T. A. $\frac{1}{2}$ “. Bonden J. H. Paavola.
 Metsämaa. Kapi by.
 535. Stöpslef för tillverkning af tändstickor.
 536. Pipjärnshållare.
 537. Lodbetsman.
 538. Landtmätareredskap, användt vid afvägning.
 539. dito dito
 540. Redskap för beredning af marken.
 535—540 af Fröken L. A. Ringbom, Ladjamäki, Loimijoki.
 541. Rensel af rep för att bära kittel (Ripsi). Bonden
 Alfred Kuittu. Kojenkuhma, Kuningais by.
 Loimijoki.
 542. Metalmortel. Fröken L. A. Ringbom. Loimijoki.
 543. Pipa. Densamme.
 544. Huggjärnskaft. 1768. Häradshöfdingskan E. Wir-
 zenius. Loimijoki.
 545. Kopphorn af glas. Densamme.
 546. Stickborr. Bonden Alfr. Kuittu. Loimijoki.
 547. Ljusform. dito dito
 748. Silfverur. Halikko.
 549. Betsman. „1720“. Åbo.
 550. dito Åbo.

551. Våtspännare. Akkas.
 552. Gaffel med silfverbeslaget skaft. Uskela.
 553. Hundhalsband. Uskela.
 554. Stål för flinta och fröske. Uskela.
 555. Ljusstake af järn. Uskela.
 556. Strykjärn. Åbo.
 557. Kafvelbräde. 1793. Åbo.
 558. Såg. Metsämaa.
 559. Hvetekvarn. Ronden Alfr. Kuittu. Kojenkulma.
 560. Räfxax. dito dito
 561. Hundhalsband. dito dito
 362. Isbila. dito dito
 563. Borrjärn. dito dito
 564, 565. Gräftar. dito dito
 566. Väggstake. Hirvenluoto.
 567. Mangelbräde. 1729. Piikkis.
 568. Timmermansklubba. 1780. Åbo.
 569. Solvisare i sandsten. 1723. Rimito.
 570. Kafvelbräde. Loimijoki.
 571. Kombineradt redskap, omfattande yxe, hoftång, hammare m. m. Inköpt fr. S:t Marie.
 I slutet af 1700-talet af häradshöfding Brotherus på Mudais i Pargas skänkt åt hans drängfogde.
 572. Serie af vikter, krönt 1775. Fru Anna Petersen i Nystad.
 573. Knypeldyna med diverse tillbehör. Ink. fr. Åbo.
 Tillhört fru Holmberg († 1895).
 574. Pipjärn på fot. Lemo.
 575. Pipjärn. Åbo.
 576. Lodbetsman. Åbo.
 577. Yxe, uppgräfd ur jorden. Lemo.
 578. Dörrhandtag af messing. Pemar.
 579. Stycke ur väfstol („Niisipuu). Lundo.
 580, 581. Glasögon med fodral. Mag. K. Sääf.
 582. Skafjärn. Åbo
 583. Tång (?).
 584. Skrapjärn (?).
 585, 586. Mallspikar (?).
 587. Dubbelt sågblad (?).
 588. Knif med benskaft, utskuret.
 589. Borr.
 590. Yxe.
 591. Penal (?).

592. Solglas i fodral.
 593. Brödnagg.
 594. Strykjärn af messing. „Jöns Grönlund, Anno 1739“.
 595—598.
 599—600. Hammare.
 601. Murarslef.
 583—601 äro alla från Åbo.
 602. Gräfte. S:t Marie.
 603. Jordbruksredskap. S:t Marie.
 604. Bila. S:t Marie.
 605. Strykjärn af messing. Åbo.
 606. Gräfte. S:t Marie.
 607. Plåtslagarsax.
 608. Smedtång.
 609. Korkskruf med hornskäft.
 610. Sprundtapp af horn.
 611. Passare.
 612. Voffeljärn.
 613. Vinkellineal.
 614. Rasp.
 607—614 äro alla från Åbo.
 615. Bila. Tavastehus.
 616. dito uppmuddrad i hamnen utanför Åbo.
 617. Betsman. 1786. Åbo.
 618. dito 1773. dito
 619. Borr. 1782. Halikko.
 620. Barometer. „B. Leja. Stockholm“. Åbo.
 621. Ropare af järnbläck. Buckila. Lemo.
 622. Skomakarvärktyg. Åbo.
 623. Varbäcken.
 624. Sköljkanna.
 625. Kiwisch apparat för vaginaldusch.
 626. Chaschaque's echrasseur (för oblödlig amputation, afsnöring).
 627. Saxformigt perforatorium för att genomborra fosterhufvudet och tömma ut hjärnan vid förlossning af dödt foster vid trångt bäcken.
 628. Vaginalspekulum.
 629. Förlossningstång.
 630. Isblåsa.
 631. Sköljkanna.
 632. Respirator.

634 = 628.

633. Morfinspruta.

635. Terpentinelampa.

436. Bindtyg.

623—636 gäfvor af med.dr Fredrik Vilenius.

637. Senapsslef. Doktorinnan Ina Vilenius.

638. Lock till en viktsats, afstämplad 1813. Åbo.

639. Kafvelbräde. 1791. Lemo.

640. Flöjt, tillika spatserkäpp. Kommerserådet Fr. Rettig.

659. Redskap af trä. Åbo.

660. Knif med diverse brett och flintjärn. På hvardera sidan Napoleon den I i messing. Urmakar Alfr. Lindeberg.

661. Mangelbräde af 1730. Loimijoki.

662. Handtag till Sörpjärn (1782) med sirater och inskription. Landtbrukaren J. Brusila i Alastaro.

663. Hundhalsband af järn. Joh. Wammola. dito

664. Lodbetsman. Alastaro.

665. Spinnrocksbräde. dito

666. Ljussax. Reso.

667. Syskruf af messing. dito

668. Pipjärn. dito

669. Portklapp, räddad från Åbo brand. Hirvensalo.

670. Repslagerispinnrock. dito

671. Mangelbräde från 1731. dito

672. Brillor. Kakskerta.

673. Bordskrift. dito

674. Alnsticka från 1779. dito

675. Tång. dito

676. Huggjärn „Pethel“. Pargas.

677. Flintjärn. dito

678. Löfskära „Vesuri“. dito

679. Bråkjärn (garfveriredskap). dito

680. Nyckel. Pargas.

681. Tre knifvar och en nål ur dr P. H. Maconis läkarebestick på 1830-talet.

682—684. Bokbindareclichéer. Mag. A. K. Sjöblom.

685. Eldstål. Lektorskan A. Tallgren.

686. Strykjärn. Åbo.

687. Vattenfylld kupa.

Använd af skomakare för att förstärka ljusskenet som faller på deras arbete.

688. Histräd. „H. L. 2.“ 1787. S:t Marie.

689. Spinnrock. Åbo.
 690. Voffeljärn. dito
 691. Betsman från 1783. Åbo.
 692. dito 1730. dito
 693. dito dito
 694. Järnbetsman. dito
 695. Redskap för uppvärmning. Åbo.
 996. Hammare. Åbo.
 697. Bila. dito
 698. Borrskäft från 1751. Åbo.
 699. Hyfvel. dito
 700. Sextant. Kapten I. Fr. Karlsson. Åbo.
 701. Borr. Åbo.
 702. Knif och gaffel med träskäft. Åbo.
 703. Ljussax med bricka. dito
 704. Järnmortel med stöd. dito
 705. Spade för rengöring af bränvinspanna.
 706. Betsman. Åbo.
 707. Bila. dito
 708. Hammare. dito
 709. Hyfvel. dito
 710. Borrskäft. dito
 711. Mattspik af järn. Åbo.
 712. Räfsax. S:t Marie.
 713. Grift. dito
 714. Järnredskap för okänt ändamål.
 715. Svinal. S:t Marie.
 716. Bönlur, använd för att hålla folket i byn till andakt.
 717. Litet väggur. S:t Marie.
 718. Riksdagsmannastaf med inskription: „Tunna: År : 1789: E: R: v: 5 — $\frac{1}{2}$ 6. Jan: Henriks: son 151:
 719. Gammalt kompass. Wolmar Lindeman.
 720. Ask, fanerad med halm. Hirvensalo.
 721. Mangelbräde från 1769. dito
 722. Sträckjärn, användes till beredning af skinn. Satava.
 723. Klädhängare af trä. Hirvensalo.
 724. Träskäft till pannjärn. dito
 725. „Skjutstafla“ af trä med skjutskarlnes bomärken från år 1779. Åland, Öminge by.

För hvarje skjutsning skulle kusken rista sitt bomärke i taflan.

726. En uppsmält kyrkklocka från Loimijoki kyrkans brand.
727. Gammalt kruthorn med beslag och lås. Wirmo.
Använt af finsk krigare under 1700-talet.
728. Ljusstöpare. Löjt. Emil von Schantz.
729. Lockglas, med hvilket mätes båtens hastighet (knop).
730. Lodbetsman. Åbo.
731. Fodral af utskuret träd för psalmbok. Pemar.
Arbetet är gjort af en svensk soldat 1839.
732. Runstaf, användt som mått. Handl. A. Franck.
Nådendal.
733. Promenadkäpp, tillhört skalden Joh. Nyblom i Örebro. — Ryttnästare Fredrik Lund.
734. Järnyxe, användt som brandredskap. Åbo.
- 735, 736. Ljussaxar. Lektor G. Cygnæus.
737. Yxe från 1700-talet, s. k. „kerikirves“.
Bettet är snedt vändt. Användes för jämnandet af väggytor.
738. Betsman från 1827. Åbo.
739. dito (utan krona). dito
740. Handkvarn från Willnäs gård.
Tillhört Mannerheimska släkten i långa tider och dessförrinnan Flemmingska ätten.
741. Stor järnkrok, användt vid upptagandet af större fiskar vid årh. början.
742. Passare, funnen i en åker vid asfaltfabriken i Åbo.
Ingeniör Alb. Skog.
743. Glättare, ett redskap med hvilket man glättade halmhattar, som blifvit blekta på nytt.
744. Knifslida med beslag. S:t Marie.

Ser. E. Klädesbonader, väfnader m. m.

(Rummet XVIII.)

Hos de nordiska folken förekommer linet och ulln som de hufvudsakligaste råämnena i väfnaderna. Orientens folk hafva dessutom användt rikligt silke. Orneringen är dock oftast det mest karakteristiska kännetecknet på olika folkslags väfnader. Det förekommer öfverhufvud tre slag af ornering för väfnader, det lineära eller geometriska med enkla ränder och strimmor, växtornamentet och orneringen med figurer och bilder. De enkla, raka ränder förskönas genom färgrikedom, hvilket vi påträffa såväl hos italienska allmogen som våra bondkvinnor med sina randiga kjolar. (Obs! n:o 496.) Vi finna blott att söderns folk utveckla

en större färgvexling och glans. I detta afseende öfverträffa de spanska täcken och mattorna alla andra nationalväfnader. Ett annat geometriskt motiv är rutningen, som genom större och mindre rutor och olika färger kan åstadkomma utmärkt vackra mönster, till exempel de kända skottska plaiderna. Vårt finska folk äger också synnerligen stilfulla mönster i geometriska ornament. (Obs! n:o 441 och 274 i denna serie samt n:o 176 och 565 i serien D.) Dock är det araber som utvecklat detta ornerings-sätt till det konstrikaste. I den högre europeiska fabrikationen har växt-ornamentet spelat den hufvudsakligaste rollen, likasom folkslöjden älskat det geometriska.

I Japan, Kina och Indien har växtmotivet sitt egentliga hemland. Ömsom stiliserar man växten med blommor och blad till oigenkännelighet, ömsom följer man ytterst noga naturen. Det förra sättet upptogs af medeltiden och renässansen, det senare af den nyare tiden. Medeltidsväfnaderna äga vanligen som mönster ett växtmotiv som upprepas med något mellanrum öfver hela ytan. På Ludvig XIV:s tid och under hela rococo-n afsågs främst en koloristisk verkan och finnas det värkligen från denna tid väfnader af mest förtjusande art med sina delikata färger. På 1800-talet sträfvade man efter naturalistiskt trohet och kom till fula mönster med väldiga rosor och tulpaner, konvaljer och dylikt. De orientalska väfnaderna ha följt färgblandningens ej färgkontrastens princip. Till exempel hos de persiska schalarna, huru harmoniskt och fint sammansmälta ej alla färger på dessa mönster.

Slutligen hafva vi figurdekorationen, hvilken mest förekommer i kyrkans tjänst, i dess rika skrudar och äfven hos ridderskapet i dess lysande dräkter samt i de medeltida rikare hemmens draperier.

Något som är i ögonen fallande äro renässansens allmänt använda nakna barnfigurer som ornament i arabesker. I kyrkorna finna vi väfnader som framställa bibliska bilder, hvilka kunna ausas som de svåraste, väfnadskonsten frambragt. — Ännu till sist kunna mönstren på våra bondryor omtalas. Här finna vi delvis de raka linjerna och geometriska ornament (Obs! n:o 274 och 441), delvis växtornament, hvilka tydligen hafva tagits från de målade blommor, som allmogen sett i kyrkan; det har ju legat så nära till hands. I den vägen se vi högst intressanta exempel uti tvänne af de ryor vi äga i vårt museum, n:o 506 och 510, där äfven den bekanta kyrktuppen blifvit ett ornament och några gubbar, hvilka kanske föreställa helgon. De ryor, som nuförtiden väfs, hafva tydligen hemtat sina blomster-ornament från granna, tyska glansbilder.

1. Gustaviansk hofdräkt.
2. Gustaviansk dräkt. Rektor E. T. F. Reuter.
3. dito Fröknarna Wulff.
- Dräkten har burits af kaptenen Gustaf Adolf Hobin.
4. Kappa af siden (Salopp). Fröken A. Landtbom.
5. Svart kappa.
- 6, 7. Rockar.
8. Allmogeroock.
9. Frack.
10. Tröja.
11. Benkläder och väst.
- 12, 13. Benkläder.

- 14--20. Västar.
21. Blå rock. Magistraten i Åbo.
22. Mössa med Åbo stads vapen. Densamme.
N:o 21 och 22 bars af Åbo stads risare, då han gick till
utöfvande af sitt ämbete vid spöpålen utanför Tavasttull.
23. Broderad sidenkjol. Hofrättsrådinnan A. Lagermarcks sterbhus.
24. Studentuniform. Grefve C. M. Creutz.
25. Krage från den adelsuniform, som bars vid Borgå landtdag 1809 af grefve Carl Fredr. Creutz.
(† 1815). Grefve C. M. Creutz.
26. Krage från adelsuniform, buren på 1850-talet.
Grefve C. M. Creutz.
27. Modellstöflar för finska militären på 1700-talet.
Possessionaten C. F. Lindeström.
Sända till Finland under Karl XI:s tid som modell.
28. Broderade ryska stöflar. Fröken J. W. Löfgren.
Tillh. enligt uppgift v. Döbeln.
- 29--31. Skor.
32. Tygbottiner.
33. Skor från gustavianska tiden. Artist T. Wænerberg.
- 34--36. Tofflor.
37. Biskoppshatt. Löjtnant G. J. Silfversvan.
Tillhört biskop Johannes Gezelius d. y. († 1718).
- 38--41. Uniformshatt.
42. Läderhatt.
43. Grenadiermössa med konung Fredrik den femtes af
Danmark (1746 - 66) namnchiffer.
- 44, 45. Mössor.
46. Hatt.
47. Svart sidenklädning.
- 48, 49. Handskar.
50. Brudvantar. Pastor G. W. Törnvall i Töfsala.
- 51, 52. Broderade halfvantar.
53. Broderad sidenkofta. Hofrättsrådinnan A. Lagermarcks sterbhus.
54. Broderadt sidenstrumpeband. dito.
55. Broderadt nattmössband. Fröken Gerda Frietsch.
56. „Staf och krycka“. dito
Bars af fästmör på deras första föreläsningsdag.
- 57--68. Bindmössor. Grefve C. M. Creutz.
- 69--98. dito
- 99--109. Spetsar.

110. Sidentäcke.
 111. dito Hofrättsrådinnan A. Lagermarcks sterbhus.
 112. Ylleschal.
 113. Sidenschal.
 114. dito Fröken Fanny Julin.
 115. Bomullsduk. Kommerserådet Fr. Rettig.
 116—125. Sidendukar.
 126. Ett stycke siden.
 127. Sidentyg. D:r G. v. Essen.
 128. Sidenband.
 129. Broderi från 1812.
 130. Silfverbroderi.
 131. dito Fröken Agatha Holmbergs sterbhus.
 132. Väfd matta.
 Med inskrift. „Eric Rücker, Christina Brenner. Den 20
 julii anno 1734“. Inköpt fr. Björneborg.
 133. Matta af 1773. D:r Fr. Vilenius.
 134, 135. Mattor från spinnhuskyrkan.
 136. Rya från Tavastland.
 137. dito af 1721.
 138. dito af 1790.
 139. Brudprydnader.
 140. Hängsel med silfverspännen.
 141, 142. Linneservietter af 1786.
 143. Linneduk af 1683. Fröken Alcenius.
 144, 145. Sidenportföljer. Öfverstelöjtnantskan Sofie
 Gylling.
 146, 147. dito Hr Volmar Lindman.
 148. dito Fröken Gerda Frietsch.
 149, 150. dito Fröknarna Holmberg.
 151. dito
 Tillhört generaldirektor Olof af Acrell († 1806).
 152. Sidenportfölj. Fröken Hildegard Eneskjöld.
 153. dito af 1777. Tullförv. K. E. Wikman.
 154, 155. dito
 156. dito Fru Anna Eneberg.
 157, 158. dito Hofrättsrådinnan A. Lagermarcks
 sterbhus.
 159. Sidenridikyl. Fröken Anna Procopé.
 160. dito Hofrättsrådinnan A. Lagermarcks sterbhus.
 161. dito Urmakaren J. G. Julin.
 162. Dyna med broderi af 1781.
 163. Sidenpåse.

- 1

213. Bindmössa.
214. Sidentäcke fr. Korpå gård. Dr L. W. Fagerlund.
215. Märkduk af 1750. Fängelsedirektören W. Hjelman.
216. Långschal med silkesbroderier från medlet af 1700-talet. Densamme.
217. Sidenridikyl. Kommerserådet Fredric Rettig.
- 218, 219. Damastdrällservietter af 1753. Densamme.
220. Damastdrällserviett af 1788. Densamme.
- 221, 222. Styckemössor. Fru S. S. Savola
- 223—225. dito
- 226—229. Stycken.
230. Sidenpåse.
231. Ridikyl af hvit sammet med silfverbeslag och med målningar.
Utförda i Åbo af mamsell Fredrika Tengström, sedermera J. L. Runebergs maka.
232. Sidenportfölj med perlbroderier.
233. Utsydt adligt vapen.
234. Utsydd sidenportfölj.
235. Krage med perlbroderier.
- 236, 237. Bindmössor af siden.
238. Herrhatt af hvit silkesplysch.
239. Fruntimmershatt af halm.
231—239 gåfva af fröken H. Eneskjöld.
240. Märkduk af 1790 med initialer „C. G. T.“ och „S. I. T“(eetgren). „M. E. v. G.“ och „E. I. S“(tjerncrantz). Fröken Charlotte Pfaler i St Michel.
241. Förkläde från östra Finland. Fröken Joh. Löfgren.
- 242, 243. Silkesdukar.
244. Sedelbok af broderadt siden. „M. C. L.“ under krona. Pargas.
245. Silkestofflor. Masku.
246. Lädermössa. Hemmansegaren S. Muurois i Piikkis.
247. Utsydd sidentaf. Pastorskan Selma Olin.
248. Läderpåse.
- 249, 250. Uniformsbälten.
251. Serviett af 1788.
252. Silkesduk. Masku.
253. Hårprydnad fr. 1800. Löjtnant E. v. Schantz.
Tillhört kongl. hofsvärdsfejaren A. Tillbergs fru.
254. Märkdukar af 1802.
- 255, 256. Märkdukar af 1796.

257. Ordensband.
258. Spetskrage. Grefve C. M. Creutz.
259. Broderadt sidenband.
260. Rya från 1774. Från Raumo.
- 261–264. Bindmössor. Gårdsvärdinnan Maria Ylenius i Masku.
265. Sidenband med inväfda blommor. Fru Bertha Junnelius.
266. Matta af väf med påtrykta figurer. Apotekaren F. W. Hellstens sterbhus.
267. Broderade stolöfverdrag. Konsul Conrad Spoof.
268. Broderi i perlor och silke. Densamme.
269. Broderi i ylle. Raumo.
270. Drällserviett af 1784. Åbo.
- 271–273. Bindmössor. Raumo.
274. Konstväfnad, märkt „H. K. 1712“. Possessionat Felix Randelin i Hvittis.
Använt i Hvittis kyrka såsom matta vid kyrktagning. Räd-
dad vid kyrkans brand 1797.
275. Spets till bindmössa. Fru Lundström.
276. Ridikyl. Densamma.
277. Broderad boll. Fröken Anna Cygnæus.
278. Sydd tafsa.
279. Vest i silke med knappar i filigramsarbete. Åbo.
- 280, 281. Börsar, sydda af perlor. Åbo.
282. Utsydd väska med bronsbeslag. Fröken Ringbom i Loimijoki.
283. Utsydd sidenväska, märkt „F. C. D.“ Syssloman H. J. Ylander.
Tillhört kyrkoherdskan Hel. Sof. Ekqvist f. Ylander († 1892).
284. Märkduk. „Åbo d. 19 N. 1833 H. Sofie Ylander“. Samme gifvare.
285. Gul sidenklädning med brodyr, från slutet af 1700-talet.
286. Hvit ylleduk med brodyr.
287. Märkduk „Marie Louise Falck“.
288. Märkduk „A. G. T. Julius år 1818 Kautua“.
289. Utsydd plånbok af hvitt siden.
290. Broderadt nattmössband.
291. Mönsterduk.
- 292, 293. Utsydda sidenhalsdukar.
294. Sidenväst af tyg i Empire stil.
295. Utsydd sidenridikyl.

296. Broderad börs.
 297. Strumpeband af broderadt siden.
 298—304. Broderade kragor.
 305—310. Bindmössor. Häradshöfding Abr. Kumlin.
 311. Broderad krage.
 312—314. Broderade lösärmar.
 315. Krage.
 316. Broderad bordsduk.
 317. Broderad krage.
 318. Spetsar.
 319. Spets till stycke.
 320. Broderadt tygstycke.
 321. Broderad kjol.
 322. Broderadt sidenstycke.
 285—304 samt 311—322 äro gåfvor af fröken M. L. Faleks arfvingar.
 323. Broderad sidenplånbok. Fröken Ottelie Seth.
 324. Broderad tobakspung. Åbo.
 325. Ylleduk. Åbo.
 326. Sidenduk. Lundo.
 327. Affisch på siden. Friherrinnan M. A. v. Willebrand.
 328. Märkduk. „C. B. 1791“. Lundo.
 329. Brudklädning, buren af sedermera vicepresidentskan Margareta Elisabeth Thileman född Mæxmontan den 2 november 1820.
 330. Sammetslif.
 331. Klocksträng med bronshandtag, utsydd af fröken E. Thileman.
 332. Sidenplånbok, tillhört kommerserådet Joh. Jak. Mæxmontan.
 333. Broderad sidenplånbok, tillhört hofrättsrådet Emanuel Thileman († 18¹⁶/₂₀).
 334. Målad sammetsridikyl, tillhört kommerserådinnan M. E. Mæxmontan.
 335. Strumpeband med silfverspänne.
 336. Halsduk med silkesbroderi.
 337. Krage, broderad på tyll.
 338. Tyllduk.
 339. Bård till sidenklädning.
 340. Brodyr.
 329—440 äro gåfvor af fröken Emmy Thileman († 1893).
 341. Utsydd vy af Kungsträdgården i Stockholm „De die a Madame la Capitain Anne Frederic de

- Tollett, nee de Gertten 1791.“ Förgyld ram.
Häradshöfdingskan Sigrid Alander.
342. Bindmössa af siden. Åbo.
343. Sidenduk med bild af utställningspalatset i London
1851. Fröken Fanny Julin d. ä.
344. Dopdräkt. Fröken Minna Vestzynthius.
Begagnad från slutet af förra århundradet inom verkliga
statsrådet N. G. af Schultens familj.
345. Väska i flere afdelningar, utsydd i siden 1670 (?).
Samma gifvare.
346. Broderadt nattmössband. Samma gifvare.
347. Tafla, utsydd i silke 1819. Fröken Christina Wilh.
Palmgren, som sytt taflan.
348. Lifstykke. Lokalax.
349. Fästmansstrumpor (begagnade jämte knäbyxor).
Wehmo.
350. dito Fru Josefina Hammar. Wehmo.
351. Sidenmössa.
Suttit på fru Ingeborg Finckes (f. Boye) lik i Ulfsby kyrka.
352. Bindmössa med tre olika band till utbyte. Lemo.
- 353–355. Bindmössor. Lemo.
356. Spetsstykke. Lemo.
357. Ridikyl af siden och saffian. Lemo.
358. Rött kvinnolifstykke. Handl. K. E. Hahnsson i
Karinais.
359. Hvitt kvinnolifstykke. Samme gifvare.
360. Knypeldyna. Vaktmästar H. Aalto.
361. Dynvarsväfnad. Lemo.
362. Brodyr på hvitt siden till väst. Generalskan H.
Krämer.
- 363, 364. Ridikylar med perlbrodyr. „v. Z.“(ansen). Sam-
ma gifvare.
365. Utsyddas vantar. Nykyrko.
366. Öfvertåg till dyna.
Ink. från Nykyrko, hvars kyrka det tidigare tillhört. „Ebba
Carlsdotter / Hoffman anno 1646 / Ericus Nikolai / Pastor Ny-
kyrkens“.
367. Utsydd kakelungsskärm i rococostil. Vy af Åbo
från början af 1700-talet. Possessionaten O.
v. Torcken.
368. Spjällsnöre, utsydt med perlor. Åbo.
369. Ylleschal, tillhört prostinnan Helsingberg i Letala.
370. Stycke. Nagu.
371. Strålförarskjorta. Åbo brandvärk.

372. Strålförarhatt. Åbo brandvärk.
373. Dopmössa, broderad med silfver och silke. Enkan
Wilhelmina Jansson. Qveflax. Nagu.
374. Kyrkhandskar, utsydda med siden. Hemmansega-
ren Isaksson. Innamo. Nagu.
375. Krage. Fröken Maria Landtbom.
376. Broderad underärm. Densamma.
377. Mössa.
378. Hög hatt, tillvärdad af träfiber. Domprost G.
Dahlberg.
379. Sedelbok af siden, utsydd. Fröken A. E. Frenckell.
380. Antika koppar. Ink. från Lemo.
381. Tobakslåda, utsydd med perlor. Dr Fr. Vilenius.
- 382—384. Mattor, från Lappfjärd.
385. Väst af hvitt siden, broderad. Fröken Maria
Landtbom.
386. Adelsuniform. Löjtnant Emil v. Schantz.
Buren af kapten Berndt Ludvig v. Schantz (* 17²⁸/₂75 —
† 18¹/₁₁53).
387. Blå knäbyxor med spännen. Loimijoki.
388. Knäbyxor af sämisk. dito
389. Bomulsduk. S:t Marie.
- 390—392. Mössor med stycke. Vårdinnan Talonen.
Loimijoki.
393. Mössa af blått kläde. Herr J. G. Winberg.
- 394—400. Fruntimmers hufvudbonader. Loimijoki.
- 401—402. Västar. Loimijoki.
403. Blå paraply. Tuomila by. Loimijoki.
404. Bälte af elghud (dragonbälte). Bonden Matts
Tohma. Wähäperä by. Loimijoki.
405. Knypeldyna. Fröken L. A. Ringbom. Loimijoki.
406. Fruntimmershufva. Häradshöfdingskan Emma
Wirzenius. Loimijoki.
407. Resväska af läder. Bonden Alfr. Kiuttu. Ljoki.
408. Schästofsar (4 st.) Uskela.
409. Knypeldyna. Fröken Tivo (?).
410. Ylleschal. Fru Anna Pettersson. Nystad.
Tillhört hennes mor Fru Holmberg († Åbo 1894).
411. Klädning af rödt kattun, från början af 1800-talet.
S:t Marie.
412. Hvit duk från 1840-talet. Fröken Gerda Fritsch.
413. Hvit sidenväst dito dito
414. Broderade hängslen dito dito

415. Uniform. Tilh. assessor Grönholm. Ink. fr. Åbo.
 416. Trekantig hatt. dito dito
 417. Stycke, siden. S:t Marie.
 418. Skinnknäbyxor. Lemo.
 419. Duk af bomull, handbroderi. Lemo.
 420. Universitets rektorsuniform. Tillhört statsrådet Ad.
 Moberg. Hans sterbhus.
 421. Knifslida. S:t Marie.
 422. Tobakspung af läder. S:t Marie.
 423—425. Stolöfverdrag. Lemo, Buckila.
 426. Broderad duk. Bergsrådinnan O. M. Bremer.
 427. Bindmössa. Lemo.
 428. Grå sidenmantilj från 1830- eller 40-talen. Åbo.
 429—432. Utsydda stolvar.
 433, 334. Dynor af brokigt linnetyg. Kakskerta.
 435. Blå linneduk, utbroderad med silkesblommor. Loimijoki.
 436. Lifstycke af linnetyg. Loimijoki.
 437. Damdyna af linne (brudgåfva). Alastaro.
 438. Ylleschal. Satava.
 439. Rya. Hirvensalo.
 440. Helylleschal. Kakskerta.
 441. Rya. Alastaro.
 442. Silkesduk. dito
 443. Schawl. dito
 444. Silkesduk. dito
 445. Märkduk från 1756. Fröken Augusta Döpel.
 446. Höglackade damskor, belädda med hvitt siden och
 broderade (från början af 1700-talet). Fröken
 Anna Mannelin.
 447. Rya från år 1792. Pargas.
 448. dito dito 1814. Satava.
 449. Sidentäcke, tillhört grefvinnan Wava Armfelt. Åbo.
 450. Svart klädningslif. Kumo.
 451. Rödrandigt dito. dito
 452. Röd tofsmössa. dito
 453. Utsydd tafla i förgylld ram. Mag. Eric Rettig. Pemar.
 454, 455. Taflor i schattersöm i förgylld ram. Fröken
 Johanna Karolina Walen.
 456. Mansväst af ylle. Kumo.
 457. Kvinnolifstycke. dito
 458. Kvinnolif. dito
 459. Mössa för man. dito

- 460—463. Bindmössor. Kumo.
 464. Rothatt från årh. början. Loimijoki.
 465. dito dito 1850-talet. dito
 466—467. Sidenbahytter. dito
 468. Svart yllebahytt. dito
 469. Sammetsbahytt. dito
 470. Kapotthatt af hvitt flor. dito
 471. Fruntimmers yllemössa. dito
 472. Brudbälte af guldgalon från årh. början. Ljoki.
 473. Bomullsdruk. Alastaro.
 474. Silkesduk. dito
 475. Bomullsschal. dito
 476. Bindmössor. dito
 477, 478. Silkesdukar från 1700-talet. Pöyttis.
 479—489. Bindmössor. Alastaro.
 490. Barnbindmössa. dito
 491. Broderad, vit näsduk. Pöyttis.
 492, 493. Spetsar till bindmössor. Alastaro.
 494, 495. Bahytter. Loimijoki.
 496. Kjol med lif af parkum från 1700-talet. Alastaro.
 497. Mansväst af siden från 1800-talet. Alastaro.
 498. Fruntimmerslif. Alastaro.
 499. Vargskinnsvantar från omkring 1750, tillhört en gammal björnjägare i landet. Alastaro.
 500. Skinnskor „Koipikkaat“, användes mycket förr i mellersta Finland. Alastaro.
 501. Blågarnsskjorta s. k. „Mekko“ och byxor. Alastaro
 502. Skor af läder och trä. Alastaro.
 503. Sylinder från 1820-talet. dito
 504. Märkduk från 1766. Lappfjärd.
 505. Rya från 1775 dito
 506. dito 1781 Hvittisbofjärd.
 507. Sidenschal. Åbo.
 Omkring 1750 skänkt som gåfva åt en trotjänarinna af bergsrådninnan Pettersen på Björkboda.
 508. Sidenduk af genombruten väfnad från årh. början. Masku.
 509. Gammal krigarhatt. Åbo.
 510. Rya från 1784. Piikkis.
 Rikligt utsirad med blomsterrankor och faglar. Ryan är en af de intressantaste man påträffar i landet.
 511. Vapörsblus med svarta broderier. Kaptenskan Mimmi Olsoni.

512. Märkduk med initialerna „M. C.“ och „I. C.“ Fru Anna Olsoni.
513. Gammal stickad mössa. Honkilahti.
Användes af folket långt tillbaka i tiden, numera icke. Oftast inväfdes initialerna af egarens namn i mössan.
514. Stickad mössa från 1820-talet, ovanlig för sitt arbete. Honkilahti.
515. Vapörsduk med målade korsblommor. Åbo.
516. Silkessammetsväst med röda rosor och gröna ränder. Baron Hj. Linder.
517. Sidenväst med turkisk mönster. dito
518. Hvit ylleväst med broderier. dito
519. Svarta siden knäbyxor. dito
520. Trekantig „Napoleon hatt.“ dito
521. Silkespåse med broderier och årtalet 1816 samt initialerna „H. R“. Åbo.
522. Läkaresläpuniforms epoletter från Sjöekipaget i Finland. Dr Fredrik Vilenius.
523. Ett landskap, silkesbroderi med årtalet 18³/₆26 och initialerna „U. C. F.“
524. dito med årtalet 1823. Åbo.
525. dito dito 1833. A. Grafström. Åbo.
526. Brudpannband, buret af en bondbrud i Nagu år 1806. Åbo.
527. Märkduk från 18¹/₆32. Åbo.
528. Gardinhållare af gul silkessnödd med ett smycke (halfmåne och ormslingor).
529. Märkduk från år 1799. Mag. Tor Carpelan.
530. Gammal väfnad af blå och ylle. S:t Marie.

Ser. F. Toilettföremål, smycken m. m.

(Rummet XVI.)

Af olika smycken finna vi hos egypterna och grekerna allmännast det ormlika armbandet och gulddiademet, äfvenså collier och broscher, de flesta af sällsynt skönhet. Den bågformiga fibulan har varit ett älsklingsmotiv hos de gamla folken. — De nordiska fornsmycken bestå hufvudsakligast af hästskoformiga spännen och spännbucklor, de flesta med slingornament. Äfven större och mindre ringar påträffas i nordiska forngrafvar. (Obs! vitrinen med Eurafyndn.)

Renässansen var ytterst betagen i smycken. Damer och herrar pyntade ut sina dräkter från topp till tå med smycken af silfver och guld, perlor och ädelstenar i form af blommor och rosetter. Och tidens guldsmedar utvecklade sin konst till den finaste och smakfullaste någon senare tid kunnat åstadkomma. Från renässansen har också de bästa mönstren hemtats. På allra senaste tid har den japanska guldsmedskonsten lärt Europa ett dekorationssätt af största effekt. Guld af olika färgtoner, i gult, rött och grönt lägges in i hvartannat, smides och ciseleras som relief.

1. Guldcollier.
2. Förgyld halskedja.
3. Halsband med kors.
4. Halsband. Vaktmästar Aug. Laaksonen.
5. Vaktbricka med Gustaf den tredjes namnchiffer.
6. Armband.
7. Armbandslås. Assessor A. F. G. Savander.
- 8, 9. Armband.
10. Armband och örhängen. Fröken Hildegard Eneskjöld.
11. Guldörhängen. Apotekerskan Maria Lindeman.
Tillhört gifvarinnans moder, fru Regina Cavander († i Åbo. 1870).
- 12—15. Guldörhängen.
- 16, 17. Örhängen.
18. Guldring.
Funnen i mars 1885 fem fot under jorden vid gräfnings å gården N:o 29 vid Stora Tavastgatan.
vid gräfnings å gården N:o 29 vid Stora Tavastgatan.
19. Guldring. Konsul Conrad Spoof.
20. dito funnen i Raumo. Fröken Eva Ljungberg.
- 21, 22. dito
23. Antik ring. Grefve C. M. Creutz.
24. Silfverring, funnen i Wirmo. Guldsmed W. Petersson.
25. dito Alastaro. Fröken Anna Falcken.
- 26, 27. dito Guldsmed Oskar Lundgren.
28. dito funnen i Houtskär.
29. dito Konsul Conrad Spoof.
- 30—38. dito
39. Järnring med adligt sigill. Funnen i Loimijoki.
Fröken Elin Nyberg.
40. Bronsring.
Bör räknas till fornfynd. Ser. B.
41. Ring af hår med inskrift: „Dig allena“.
- 42, 43. Fingerringar af silfver.

44. Brudsmücken.
45. Medaljong.
46. Åbo Frivilliga Brandkårs märke. Lektor G. A. Schultz.
- 47—52. Silfverbrisker.
53. Skjortspänne. Assessor A. F. G. Savander.
Användes af allmogen vid 1700-talets slut. Skjortan hade hög krage.
- 54—58. Silfversmücken. Fru Paulina Pettersson.
59. Bronsspänne. Assessor A. F. G. Savander.
- 60—62. Skärpspännen. (Hörande till frimuraredräkt?).
Hofrättsrådinnan A. Lagermarcks sterbhus.
63. Förgylt silfverspänne för skjorta.
- 64—68. Silfverspännen.
69. Silfverhåkten.
Ytterst gamla (renässanse stil).
70. Perlemospänne.
71. Metallspänne.
- 72, 73. Kappspännen.
- 74—82. Silfverskospännen.
- 83, 84. Skospännen.
- 85—90. Spännen.
- 91, 92. Silfversyringar.
93. Prydnad af ben. Befallningsman K. J. Sevonius.
94. Glassmycke. Fröken Sevonius.
95. Ked af ben. Fröken H. Eneskjöld.
96. dito Fröken Olga Kumlin.
95 och 96 äro sällsynt fint arbete.
97. Studenttyror. Hushållningssällskapets sekreterare Ernst Rönnbäck.
Buros på sammetskrage till blå studentuniform.
98. Dubbelknapp.
Användes på gammaldags kapprockar.
99. Silfverbeslag till resväska.
100. Silfvertandpetare.
- 101, 102. Luktvattnensflaskor.
103. Toilettnecessaire af silfver.
104. Etui af silfver. Apotekerskan Maria Lindeman.
105. Toilettprydnad.
106. Agatask. Assessor A. F. G. Savander.
107. Nålhus af ben.
- 108, 109. Porslinsaskar.
110. Ask med dubbelhufvud.
111. Nyckelskylt af silfver. Ingeniör W. Kührü.

112. Perlbörs. Fru Sofie Ringbom.
 113, 114. Hårprydnader. Grefve C. M. Creutz.
 115. Dominospel af ben, i utskuren ask.
 116, 117. Sköldpaddskammar. Fröken Aina Broberg.
 118. Skölpaddskam. Fröken E. Sääf.
 119—123. Skölpaddskammar.
 124. Metallkam med blå stenar.
 125. Hornkam. Konsulinnan Helène Jacobson.
 126. dito Doktorinnan Ina Vilenius.
 127. dito Tullförvaltar K. E. Wikman.
 128. dito Fru V. Grönlund, Kuustö.
 129—132. dito
 133. Metallkam. Nådendal.
 134, 135. Hornkam.
 136. Träkam. Fröken J. Löfgren.
 137—139. Hornkam.
 140. Stycke af metallkam, uppgräfd i Åbo.
 141. Träkam.
 142. Holländsk tobaksdosa. Student Ivar Sternberg.
 143, 144. dito Rådman J. G. Wikeström.
 145. dito Grefve C. M. Creutz.
 146. dito med årtalet 1589.
 147—155. dito
 156. Bleckask med dubbelhufvud.
 157. Tobaksask.
 158. Silfversnusdosa. Häradshöfdingskan Antoinette
 Tötterman.
 159, 160. Silfversnosdosor.
 161. Snusdosa af sköldpadd.
 162. dito af papp. Fröken Emma Sääf.
 163. dito utskuren i trä i form af ett 1700-talets
 skepp.
 164. dito utskuren i trä. Häradsh. H. Broman.
 165. dito Bonden H. Salminen, Sagu.
 166. Cigarrmunstycke. Fröken M. Landtbom.
 167. dito med etui.
 168. Portmonnä. Fröken Emma Sääf.
 169, 170. Solfjädrar. Fröken Selma Schalberg.

169 har tillhört domprostinnan Barbro Helena Pryss född Freidenfelt († 1818). 170 hennes dotter i första giftet, fru Jaquette Lidner född Hastfehr († 1822).

De flesta *solfjädrar* i vitrinen äro från rococotiden och utmärka sig några genom ytterst karakteristiska teckningar och framställningar af tidens anda och smak.

- 171, 172. Solfjädrar. Hr V. Lindman.
 173. Solfjäder. Fröken Ahlbom.
 174—176. Solfjädrar. Tullförvaltar K. E. Wikman.
 177—180. dito Hofrättsrådinnan A. Lagermarcks
 sterbhus.
 181. Solfjäder. Grefve C. M. Creutz.
 182—189. Solfjädrar. dito
 190. Solfjäder med fodral.
 191. Solfjädersfodral.
 192. Uniformsknappar med Åbo läns vapen. Dokto-
 rinnan Ina Vilenius.
 193. Uniformsknappar.
 194. Amarantherordens märke. Grefve C. M. Creutz.
 195. Ordensmärke. Kapten J. A. Franzell, Korpo.
 196. Tecken för medlemmar af Åbo arbetaregille.
 197—200. Frimurareinsignier. Hofrättsrådinnan Lager-
 marcks sterbhus.
 201. Spänne. Fröken Vublina Tulindberg.
 202. Messingsprydnader. Handl. C. F. Juselius.
 Uppgrädda 1891 Nylandsgatan N:o 1.
 203. Guldnålar. Se N:o 202.
 204. Träkam.
 205. Holländsk tobaksdosa. Fröken J. W. Löfgrén.
 206. Berlock af karneol.
 207. dito af bernsten, infattad i guld. Fröken Au-
 rora Unonius' sterbhus.
 208. Ett par örhängen.
 209. Toilettlåda med spegel. Fängelsedirektör W.
 Hjelmman.
 210. Guldring.
 211, 212. Spännen för knäbyxor.
 213. Toilett-dosa.
 214. Tobaksdosa af messing med Fredrik den stores bild.
 215. dito dito med Ferdinands af Braun-
 schweig bild.
 216. dito dito
 217. Snusdosa. Skomakaren Karl Söderström i Pargas.
 218. Antik sköldspaddskam.
 219. Halsked med kors af metall.
 220. dito dito af slipadt glas.
 221, 222. Messingsspännen med gredelina glas.
 223. Smycke af brons med gredelina stenar.
 224. Solfjäder med elfenbensskaft.

225. dito med sköldpaddsskaft.
218—225 gåfvor af fröken H. Eneskjöld.
226. Rakborste i hornfodral. Pastor E. J. Gröndahl i Masku.
227. Messingsring. Brukspatron Axel Björkenheim.
Funnen i jorden å f. d. Tottska godset Sjundby i Eura-
åminne.
228. Nordstjerneorden, buren af biskop J. Tengström.
Inköpt ur hans sonson dr J. M. J. af Tengströms sterbhus.
229. Tobaksdosa med Fredrik den stores bild. Rimito.
230. Guldring med gul sten. Masku.
231. Gratulationskort af 1837. Gårdsegaren Frans Sjö-
blom i Nådendal.
232. dito Densamme.
233. Guldring. Inskr. „I. S. B. Löjlige fordna seder“.
Tillhört Fredrike Sofie Baër, gift med brukspatron Magnus
Linder och lagman Gustaf Cederholm samt död 1814.
234. Knapp i form af dödskafe. Pemar.
235. Garnityr af blåa stenar. Åbo.
236. Kappspänne.
237. Dosa af sköldpadd.
238. Medaljong med utsydd liten tafla.
239. Silfverked.
240. Järnbeslag.
241. Träask. Pargas.
242. Ordensmärke. Grefve C. M. Creutz.
Två förbundna händer inom ring, med grönt band.
243. Berlock af silfver och karneol, funnen i jorden.
Rimito.
244. Medaljong, funnen i jorden. Piikkis.
- 245, 246. Märken för tullbetjänter. Landtränsmästar F.
Edv. Stenvik.
247. Dokumentslåda, bildad af tvänne urhålkade och
genom skrufgångor vid hvarandra fästa mynt.
Användes af kurirer under trettioåriga kriget.
248. Ett par silfversyringar. Inskr. „A. C. A. H.“ Or-
gelnist A. W. Nylander i Korpo.
- 249—251. Holländska tobaksdosor. Konsul Conrad Spoof.
252. Holländsk tobaksdosa. Fru Lundström.
253. Solfjäder. Fröken Emilia Rindell.
Tillhört på 1700-talet fru Renata Zidbäck å Åviks bruk i
Somero.
254. Brosch af förgylt silfver, fligramsarbete. Åbo.
255. Örhängen af förgylt silfver, dito dito
256. Sköldspaddskam. Fröken E. Ollonquist.

257. Guldörhänge i form af lås. Åbo.
 258. Studentlyra. Grefve C. M. Creutz.
 259. Bronsspänne. Åbo.
 260—262. Broscher af silfver med rosenstenar. Åbo.
 263. Örhänge af silfver med rosenstenar.
 264. Holländsk tobaksdosa.
 265. Solfjäder. Åbo.
 266. dito med elfenbensskäft. Fröken Ringbom i Loimijoki.
 267. Sköldpaddskam. Åbo.
 268. Spegel i etui med almanack af 1770. Åbo.
 269. Silfversnusdosa. Kommerserådet Fredric Rettig.
 270. Guldhalsband med kamé. Helsingfors.
 271. Guldnål med filigramsarbete. dito
 272. Guldring, filigramsarbete „Souvenir“. Åbo.
 273. Hufvudprydnad af brons med sten. Fröken M. L. Falcks arfvingar.
 274. Träkam. Åbo.
 275. Spegel i etui.
 276. Etui „Devinez“, „C. L. T.“ Innehåller franska rebus.
 277. Historiskt etui eller kronologisk öfversikt af de märkvärdigaste händelser ur världshistorien intill närvarande tid (1819).
 278. Brudkrans och krona.
 279. Sköldpaddskam. Fru K. Mårdh.
 280, 281. Brudkronor af silke.
 282. Brudkrans af silke.
 275—278 samt 280—282 äro gåtvor af fröken M. L. Falcks arfvingar.
 283. Två guldörhängen. Åbo.
 284. Halmask.
 285. Messingsspänne. Bataljonsfältskär Th. Helenius.
 286. Två silfverknappar, funna invid Raseborg.
 287. Serviettring af perlor. Frök. M. L. Falcks sterbhus.
 288. Nålhus af porslin, inskr. „C. R. 1626—1689.“
 Tillhört Fr. Heldts samlingar samt enligt hans uppgift drottning Kristina. (Obs.! porslinet uppfans 1703.)
 289. Snusdosa af sköldpadd med guld- och silfverinläggningar.
 Tillhört vicepresidenten Georg Adolf Thileman.
 290—292. Solfjädrar.
 Tillhört hofrättsrådninnan Joh. Elis. Thileman f. Collin.

293. Stålväska.
 394. Penntorkare, utsydd i perlor.
 295. Nåldyna, sydd af fröken Catharina Augustin.
 296, 297. Ett par hårnålar.
 298. Fem hårringar.

På 1840-talet var det bland unga damer i Åbo sedvanligt att utbyta souvenirer i form af ringar, flätade af gifvarinnans hår. En dalkulla, som arbetade i denna bransch, torde genom sitt besök på orten hafva gifvit upphof till plägseden.

299. Två silkesarmband med lås.
 300. Balannotationsbok.
 301. Örhängen af förgylld messing.
 302. dito med stenar.
 303. Halsked med perlor.
 304, 305. Ursnoddar af perlor.
 306. Knappnålsdyna i form af solfjäder.
 Tillhört vicepresidentskan M. E. Thileman f. Mæxmontan.
 288—306 gäfvor af fröken Emmy Thileman, † 1893.
 307. Nagelborste med silfverskaft. Tillhört Fr. Heldt
 Generalkonsulinnan Vivi Malm.
 308. Tandborste med silfverskaft. Tillh. Fr. Heldt.
 Samma gifvare.
 309. Guldring. Lundo.
 310. Ordensmärke af silfver i korsform. Häradshöfding
 Abr. Kumlin.
 På ena sidan „L. P.“, på den andra en yxe i ett S. samt
 „10 N.“
 311. Guldbrostenål med harring. Tillhört mag. Ernst
 Rönnbäck.
 312. Luktvattnensflaska af porslin, målad. Åbo.
 313. dito af sten med inläggningar. Åbo.
 314. Messingskam. Åbo.
 315. Rörsolfjäder från Taschkent. Fröken Emmy Thileman.
 Tillhört vicepresidentskan Margreta Elisabet Thileman.
 316. Amarantherordens märke.
 317. Auroraförbundets i Åbo tecken.
 Har antagligen tillhört docenten sedermera verkliga stats-
 rådet N. G. af Schultén.
 318. Kors med ked af messing.
 319. Toilettalmanack för 1808.
 320. Utsydd låda med små glasburkar och flaskor (för
 toiletten?).
 316—320 gäfvor af fröken Minna Westzyntius.
 321. Holländsk tobaksdosa. Merimasku.

322. Barnskallra af elfenben och silfver. Åbo.
 323. Silfverkors med silfverhjärta. Töfsala.
 324. Träkam. Wehmo.
 325, 326. Gratulationstaflor. Åbo.
 327. Metallkam. Bonden Sam. Manttali, Pöytis.
 328. Knappar. Willnäs.
 329. Silfverspänne. dito
 330. Messingsspänne. dito
 331. Häkta. dito
 332. Holländsk tobaksdosa. Pöytis.
 333. Silfverarmband. Pöytis.
 334. Silfverkam. dito
 333, 334 tillhört i tiden Ståhlhandskar.
 335. Guldring. Bonden Wiiro i Letala.
 336. Karneolring. Vårdinnau Anna Heikkilä i Letala.
 337. Silfverring. Nykyrko.
 338. Silfverörhängen. dito
 339. Snusdosa af ebenholtz. Dr F. D. Vilenius.
 På locket miniaturmålning, utförd af Casimir Mesterton,
 född i Åbo, död i Marienfred såsom major och postmästare.
 340. Messingstobaksdosa af 1787. Befallningsman A. T.
 Mörne i Nagu.
 341. Messingstobaksdosa af 1727. Kommunalstäm-
 ordföranden kapten Lindqvist i Nagu.
 342. Uniformsknappar (med krona). Eldaren Emil An-
 dersson.
 343. Tennsnusdosa, rektangulär form. Wirmo.
 344. dito elliptisk form. dito
 345, 346. Silfversyringar. dito
 347. Messingssyring.
 348, 349. Sköldpaddskamar. Fröken E. Ollonquist.
 350. Stålspänne. Häradshöfding Abr. Kumlin.
 351, 352. Messingstobaksdosor. Samme gifvare.
 353. Tennsnosdosa, elliptisk form. Samme gifvare.
 354. Samling af märken för chefer och medlemmar vid
 Åbo allmänna brandkår. Åbo brandvärk.
 355. Armband. General G. Thileman.
 356. Perlsnodd. dito
 357. Armband af hår. Grefvinnan Eugenie Armfelt.
 358. Snodd, flätad af hår. dito
 359. Garnityr. dito
 360. Skospännen. Åbo.
 361. Hufvudprydnad af hår. Fröken M. Landtbom.

362. Beslag från likkista (?). Åbo.
 363. Fruntimmersetui. Pöytis.
 364. Brefpress, tillh. apot. C. Arvidsson. Fr. M. Stråhlman.
 365, 366. Silfverskospannen. Pöyttis.
 367, 368. Silfverspannen. dito
 369. Syring. dito
 370, 371. Silfverfingerringar. Yläne.
 372. Gardinkrok, prydd med målning på porslin, från slutet af 1700-talet. Fröken Elisabeth Törnström.
 373. Toilettask af papper. Folkskolläraren Elias Lilius.
 374. Skriftyg, tillhört Carl XIII Johan. Mag. Otto Lindholm. Pemar.
 375. Armband af hår. Assessorskan Anna Salingre.
 376. Örhängen med röda stenar. dito
 377. Brosch. dito
 378. Snusdosa af silfver, förfärd. 1787. Åbo.
 379, 380. Tobaksdosa.
 381. Porslinsmålning, lock på snusdosa. Åbo.
 382. „Käpp och krycka“. Doktorinnan J. Vilenius.
 383. Örhängen, filigramsarbete i guld. Ink. fr. Fr. Mathilda Holmberg i Åbo.
 384. Guldörhängen. Ink. från densamma.
 385. Klackring af guld med Benzelstjernska vapnet i karneol. Ink. från densamma.
 Tillh. Erik Albrecht Benzelstjerna, * 17²⁰/₁₀ 91 i Stockholm, föreståndare för navigationsskolan i Åbo, † 18²¹/₆ 45.
 386. Urna af guld, inneh. hårlock. Ink. från densamma.
 387. Berlock af messing och karneol. Konsul C. Spoof.
 388. Luktvattenflaska. Ingå.
 389. Solfjäder. Korpo.
 390. Messingstobaksdosa. Oravais.
 391. Silfverring. dito
 392. Lottospel. Korpo.
 393. Messingsspänne. Oravais.
 394. Guldring. Åbo.
 395. Messingstobaksdosa. Lemo.
 396. Dekoration för timmermansorden, tredje graden. Funnen i jorden i Loimijoki.
 397. Beslag. Åbo.
 398. Silfverring. Lemo.
 399. Silfverfingerborg, märkt „F. M. U“. Lemo.
 400—403. Messingsspännen. Bonden Juho Klockarla. Loimijoki.

404. Kam af messing. („Renfors. T:fors“), funnen i jorden. Husbonden Matti Wanhatohma. Loimijoki.
405. Sirat af messing. Korpi by. Loimijoki.
406. Messingsdosa (Fredricus rex borussorum). Kallekala by, Loimijoki.
407. Snusdosa af koppar, funnen i jorden. Bonden Erland Kolkkola. Loimijoki.
408. Guldkors. Fru Wendla Strömberg. Korpo.
409. Bronsring, funnen i jorden. Pemar.
410. Portmonnä med perlemoinfattning.
411. Guldprydnad. Guldsmed W. Pettersson.
Funnin 1895 en aln under jordytan i kommerserådet Ret-tigs trädgård.
412. Silfverfingerborg. Åbo.
413. Silfverprydnader för pipskaft. Åbo.
414. Kam af trä. Uskela.
415. Messingsdosa. Runstafven på svenska 1812. Åbo.
416. Spänne. Uskela.
417. Kam af sköldpadd. Grefvinnan Eugenie Armfelt.
418. Stålkam. dito
419. Nåldyna. dito
420. Nålask. dito
421. Ring af guld, funnen i Pemar.
422. Messingsbricka. (Buren af Åbo polis?) Apotekaren H. V. Hjelt.
423. Sköldpaddkam. Fröken Axa Nyberg. Åbo.
424. Låda för spelmarker. dito
425. „Käpp och krycka“, silfver. Fru Anna Petersen. Nystad.
Tillhört hennes mor Fru Holmberg, † i Åbo 1894.
- 426—429. Spännen. Mag. Knut Sääf.
430. Spänne. Åbo.
431. Snusdosa, snäcka med silfverlock. S:t Marie.
432. Sköldpaddkam. Fru Hulda Stigzelius.
433. Hornkam. S:t Marie.
434. Siltvernyckel. Pemar.
435. Silfverring. dito
436. Örhängen af silver. Åbo.
437. Perlemoknappar. dito
438. Messingsbeslag. dito
439. Spänne. dito
440. Messingsdosa. dito

441. Holländsk tobaksdosa „1748“. Åbo.
 442. Bronsbeslag. Lemo, Bukkila.
 443. Metallkam. Gårdsvärdinnan Ch. Jansson. Houtskär.
 444. Bernstensperla, funnen i Eura.
 445. Hyrkusbricka af 1865. Åbo.
 446. Hårprydnad af hår. Fröken Elise Elfving.
 447. Holländsk tobaksask. Pargas.
 448. Två guldörhängen.
 449. Silfverkors, slavonsk inskrift. Rysk amulett.
 Uppgräfd vid Brahegatan N:o 15.
 450. Tobaksdosa. Borgm. Ferd. Juselius.
 Tillhört kapten Joh. Ludv. Eskolin „1814“.
 451. Sten, (uppgräfd ur jorden). Alastaro.
 452. ?
 453. Messingsring med karneol, i hvilken är ingraverad
 en pelikan. Handl. Wilh. Williamsson. Åbo.
 454. Guldörhängen. Åbo.
 455. En guldring fr. början af årh. Tullförvaltar E. Maconi.
 456. Snusdosa af perlemor med silfverbeslag, tillhört
 hofrådet Fredrik Tavast († 18⁵/₅05).
 457. Luktdosa af förgylt silfver. E. Maconi.
 458. Snusdosa. dito
 459. Tunletjärnsbricka från Alexander I:s tid. E. Maconi.
 460, 461. Silfverspännen. Åbo.
 462. Guldring. dito
 463. Guldörhängen. dito
 464. Spänne. dito
 465. Hög kam af horn. Loimijoki.
 466. Kam. dito
 467. Brudask. dito
 468. Halssmycke af silfver. Alastaro.
 469. Ett par silfver hängspännen. Kakskerta.
 Tillhört riksdagsmannen Joh. Henrikson som bevistade riks-
 dagen 1789.
 470. Hornkam (hög). Loimijoki.
 471. Silfverspänne, användes att fasthålla skjortan på
 bröstat. Alastaro.
 472. Pärband från Raumo kloster. Alastaro.
 473. Glasknappar, använda som brudsmacken. Loimijoki.
 474. Skrin af ben med gravyrer.
 På locket syndafallet och på sidorna bilder af kyrkor.
 475. Snusdosa från Åbo med följande inskription:
 „Då Naturen Skiänkt Dig Näsa
 Bör Du Hämma Nyttia Rätt“ — etc.

476. Syskrin med tecknade bilder på sidorna. Åbo.
 477. Snusdosa från 1757 med Fredrik II:s och „Prince de Suede's“ porträtt.
 478. Brefgömma af papp med utsytt arbete. Lektor G. Cygnæus.
 479. Messingssmycke med initialerna „C. J.“ (Carl Johan) på rödt fält omgifven af krigsemblemer.
 480. Stora guldörhängen med hvita perlor. Friherrinnan Anny von Bonsdorff.
 De hafva senast burits af gifvarinnans farmors syster, öfverstelöjtnanskän Nikkanen född Perón.
 481. Bahyttnål. Åbo.
 482. Stor brudkrona från detta årh. början, kallad på finska „Kräksikruunu“. Honkilahti.
 483, 484. Små brudkronor af guldpaper och glitter. Honkilahti.
 485. Brudkrage af spetsar, tygblommor och guldglitter, användt af allmogebrudar. Honkilahti.
 486. Örhängen af guldglitter, för brudar. dito
 487. dito af metall, dito dito
 488. Brudkrans af guldglitter med konstgjorda lockar, användes mycket vid årh. början. Honkilahti.
 489. Bröstkuketter af guldglitter för brud. dito
 490. Beslag från en bokpärm, funnen vid gräfnings af Åbo gator. Ingeniör A. Skog.

Ser. G. Möbel.

De flesta möbel finnas uppställda i rummen III—X (se planen i slutet af katalogen), så vidt möjligt efter stilar och i tidsföljd. *Rummen III och IV*, hvilka äro restaurerade efter förebilder från slutet af 1500-talet, upptagas hufvudsakligen af föremål i s. k. *renässansstil*. *Rummet V*, hvars väggar äro provisionellt beklädda med gyllenlädertapeter, antagligen från senare hälften af 1600-talet, en gåfva af v. häradshöfding A. R. Hjelt i Uskela, inrymmer föremål i *barock-* och *rococo-stil*. Barockstilen utvecklade sig i södra Europa under 1600-talet ur renässansen, och emedan den företrädesvis i Frankrike tog fart, nämnes den ofta *style de Louis XIV* (1643—1715). Den skilde sig från renässansen genom tyngre och gröfre arbete, med framspringande ornament och rikare detaljer. Den införde bl. a. förgyllning och metallbeslag, hvilka sedan användes under de följande stilarna. Ur barockstilen utbildade sig *rococon*, äfven

kallad *style de Louis XV* (1715—1774), hvilken utmärker sig genom sir-
ligare och ännu rikare ornament, och genom sin förkärlek för osymme-
triskt svängda linier, framför allt för musselornament. Äfven rummen *VI*,
VII och *X* innehålla möbel i rococo. *Rummet VIII* inrymmer föremål
dels i *Ludvig XVI:s* eller *gustaviansk stil* (1774—1792) dels i *empire-stil*.
Den förra utmärker sig genom sitt bemödande att tvinga rococon in i mer
regelbundna former delvis efter antika mönster. Ornamenten sjunka och
ersättas merendels af inläggning. Möblerna blifva härigenom slätare.
Empire-stilen, uppkommen under franska republiken (1792—1804) och
uppkallad efter första franska kejsaredömet (1804—1815), utgör en härm-
ning efter antiken, använder företrädesvis raka linier, blir härigenom stel
och ograsiös, men eger en viss värdighet. *Rummet IX* upptager föremål
från senare tid. Några icke restaurerade möbel finnas i *rummet XIII*.

Anmärkas bör, att öfvergångarna mellan stilarna äro svåra att be-
stämma, att äldre stilar delvis följts äfven under tider, då nyare varit
förrskande, samt att stilarna i olika länder varit rådande under olika
tider. Fördelningen mellan rummen har i någon mån måst göras be-
roende af utrymmet och af antalet i museets ego befintliga möbel af
olika art.

*

*

*

Möblernas historia kunna vi anse börja redan från de gamla egypt-
terna och grekerna. Senare tider hafva blott efterbildat och utvecklat
deras möbel, hvilka utgöra sjelfva grundformerna för äfven det modernaste
i möbelväg. Taburettens och fällstolens äro de primitivaste former på sitt-
möbel och äldre än stolen, som genom tillfogande af ett ryggstöd blifvit
ändamålsenligare. Den äldsta stolen hade vanligen raka fötter och litet
tillbaka svängt ryggstöd, ofta en dyna eller fäll såsom beklädnad eller
stoppning, till exempel de grekiska s. k. kvinnostolarna (Obs! n:o 218;
219, 220 och 221). Dessa stolar äga vackra proportioner och ändamålet
och formen stå väl i harmoni. De vanligaste ornamenten voro lotusblom-
man och sfinxen på egyptiska möbel; grekerna lånade ofta dessa orna-
ment men använde äfven lejon, gripar, vådurshufvuden, lagerkransar och
lyrer i sin ornamentik.

Från den enkla stolen utvecklar sig arm- eller länstolen. Så
hafva vi kors- och tronstolen, hvilka äro de rikaste på form och material.
De äldsta praktstolar äro de assyriska och egyptiska troner, de ro-
merska hederssäten (*sella curulis*) och de nordiska, stora, lådformiga kyr-
kostolar med sin rika träskulptering.

Från medeltiden egä vi i våra kyrkor dessa kolossala stolar med
baldakinartade takhimlar. De äro ofta synnerligen märkliga genom sina
arkitektoniska motiv och figurala afbildningar ur bibliska historien och
helgonlegenderna, äfven profana och satiriska figurer förekomma. Kor-
stolarna hafva sin stora betydelse för konsthistorien.

Från stolen komma vi till bänken som är bekant hos nästan alla
gamla folk från söder till norr. Den har blifvit också använd som
bord, såsom namnet värbänk till ex. antyder. Renässansen har skapat
rikt smyckade och praktfulla bänkar. Våra dagars soffa har helt enkelt
utvecklats af den enkla bänken och delvis af den romerska hvilobädden.
(*lectus cubicularis*). Bänken fick under medeltiden kuddar och draperier
i stället för stoppningen i ryggstödet. Chaisseongen är en stoppad ro-
mersk hvilobädd.

Af bord finnas flere slag: konsol-, utdrags-, fäll-, blom-, skrifbordet m. fl. Från gamla afbildningar se vi de persiska och egyptiska bordet hafva vridna fötter som sluta med djurklor. Hos greker och romer förekomma dylika men med den skilnad att själfva klorna hvilade direkt på golvet, utan underlag, som hos de förstnämnda folkens bordsfötter. Som material för fötterna användes brons, guld eller silfver med elfenbens insatser, skifvan af marmor eller sten, stundom af sällsynta träslag.

Medeltidens bord, liksom våra allmogebord, voro vanligen rättvinkliga och hvilade på sågbocksfötter. Under renässansen förekomma rikt utskurna bord. Från rococon hafva vi konsolbordet. Skrifbordet hör till en modern tid och är icke mera ett bord ensamt utan också skåp med fack och etagerer. Af skrifbordet hafva vi några underarter som till exempel sekretären, der skrifytan kan fällas upp, det osymmetriska s. k. lokomotivskrifbordet etc. — Skåpet påträffar vi egentligen först under gotiken, de gamla folken kände icke till det. Men det är först renässansen som utvecklar skåpet till ett af de praktfullaste och på utsmyckning och former rikaste möbel i ett hus. (Obs! n:o 1 och 2.) Skåpet blir slutligen likt ett litet palats, ett skönt arkitektoniskt konstverk. Man använder brokige träslag, mosaik-inläggningar och beslag i växlande behag. Till skåpen kunna vi ännu räkna urfodret och tvättskåpen. Först från och med 17:de arh. förekomma de förstnämde, såsom skyddsmedel mot dam och tillika prydnad. Från rococotiden ega vi några vackra dylika med förgyllningar och målningar, der musikalier och blommor voro de omtycktaste motiven. Tvättskåpen hafva sin glansperiod från renässanstiden men kommo senare ur bruket tills de änyo blifvit omtyckta och använda.

Af äldre ursprung än skåpet är kistan. På antika vasbilder se vi redan afbildningar af kistor. Under medeltiden var kistan mycket i bruk såväl i kyrkan som hemmet. Den hade formen af en prismatisk låda utan fot, samt egde vackra järnbeslag och sniderier. Lika var det under renässansen; man började blott att använda mindre kistor likt skrin med fötter, locken pyramidformiga, rikt smyckade med elfenbens- och metallreliefer. I dessa skrin bevarade man smycken och dyrbarheter.

Slutligen hafva vi sängen, som mer än något annat möbel undergått omvandlingar. Hos egypterna och asyrerna var sängställen af metall, efterbildande djurgestalter. Äfven förekomma hos dem tälsängar, som kunde läggas i hop. Grekerna och romarne hafva sängar af flere slag, de användes endera som säng eller hvilobädd på dagen. Det fanns sängar med endast stöd för hufvudet, stöd för hufvud och fötter och äfven för ryggen, liknande en soffä. Som material användes trä och metall, äfven ädlare. Under byzantinskt inflytande uppstod medeltidens sängstall med svarfvade sängposter och skurna sarger. Den främre sargen hade en öppning för instigandet. Senare tillkom den baldakinartade beklädnaden, som upphängdes på stänger, fästa vid väggen. Renässansen utvidgar sängen till en stor s. k. familjesäng med tak och sänghimmel samt draperier. Dessa sängar äro ofta utmärkt vackra och stilfulla. Under barock- och rococotiden äro tyget, draperierna hufvudsak, träverket försvinner. Barocktidens s. k. paradsängar äro helt och hållet beklädda med dyrbara siden och sammetstyger. Vår tid har tagit den romerska sängen till förebild, med något högre ryggafvel och fötter. Som kuriositet kunde den kinesiska sängen nämnas, som liknar en bädd inne i en öppen tunna.

För att sedan tala om själfva de olika stilarter hos möbel från medeltidens början till våra dagar, så hafva vi först den *romanska* stilen.

Den hade ej starka profileringar utan prydde sina möbel med färger. Träarbetet, formen, blef en sidosak och oftast ytterst klumpigt. Detta påträffa vi också i de nordiska allmogehemmen och ännu i dag äro de enkla trämöblerna med sin brokiga färgbeläggning att uppmärksammas. England har upptagit den romerska stilen som en egen national. Äfvenså i Ryssland med gamla, ryska nationalmönster.

Den gotiska stilen som följde, gjorde snickeriet till en konst. I stället för den brokiga målningen kommo profileringar och snidade ornament. Snickeriet började efterhärma arkitekturen, detta är de gotiska möblernas fel. De blefvo stora, tunga och väggfasta. Bänken gjordes fast vid väggen, ryggstöd drogs in i panelen. Sängen förvandlades till en väggfast, kvaf kammare genom att en gavel och sida utgjordes af väggen. Krubbor och stela rosvärk blefvo den vanliga ornamenteringen, samt cirkelsegmentet. Senare blir orneringen ledigare genom korsblommor, löfvärk och rankor. Någon gång användes färg på de plana ytorna i blått eller rött.

Renässansen inför först relieforneringen och förgyllning i stället för målning. Grasiösa och fina ornament af blommor, frukter, ax och kvistar stiga upp ur vaser eller hänga som festoner. Allt är lätt, smakfullt och behagligt.

Högrenässansen införde en högre och kraftigare relief, ljus och skugga kommo i skarpare kontrast. Skåpets framsida blef en palatsfasad, med olika våningar, pelare, pilastrar och krönande listvärk.

Tysk renässans. Tyskland upptog högrenässansens former, hvar för de tyska möblerna från 1500-talet ha' något öfverlastadt i sina former. I allmänhet har tyska renässansen goda propotioner och utarbetat synnerligen vackra saker. Till Finland hafva vi fått en hel mängd tyska renässans skåp.

I Nederländerna tillverkades möbel i högrenässansens anda och möblerna blefvo att se ut som karrikatyler af byggnader, bord som kolonnhallar, taburetter i form af tempel. Så äfven de tyska bondstolarna. I början af 1600-talet framträder ett nytt motiv, som blir ytterst omtyckt nemligen de vridna kolonnerna, bord och stolfötterna. Af dylika renässansmöbel ega vi flere i vårt museum (Obs.! n:o 2 och stolarna omkring bordet).

Barocken. Ur renässansen utbildade sig under 1600-talet den s. k. „barocken“, med högt framspringande ornament, rik förgyllning, pompös och effektfull, allt i stil med Ludvig XIV:s regering och hela smakriktning. Då renässansen nog följde det naturligas lagar, grundsatsen mellan stöd och börda, urartar barocken till onatur, förkonstling och öfverlastning af prydnader.

Vi ega af denna stil tvänne bord och en spegel, som äro mycket karakteristiska (Obs.! n:o 61, 62 och 270). Om vi fästa oss vid dessa klumpige englar och gestalter som bära upp bordskifvan, huru förkonstlade de äro, men tillika ega dessa möbel något praktfullt och rikt; till exempel spegelramen n:o 40 med sina stora, väldiga plymer verkar ytterst elegant och ståtligt i all sin tyngd. *Rococon* som följde barocken, följde samma lagar men utvecklade den yttermera, gjorde linjerna ännu mera böjda men tillika sirligare och grasiösare; rococon är en behagfull lek med allt hvad form och symetri heter. Bärande och burna delar, stöd och börda böjdes och svängdes; så till ex. ryggstöd, sits, fötter och karmar å soffor, bord och stolar. Mussel- och snirkel-ornament blef rococons mest använda. Dess natur är lekens och löjets, amoriner och blommor, landskapsidyller med herdar och herdinnor. (Obs.! 206).

Sen-rococon bildade en särskild stil som blifvit kallad „Zopf“, en urartad svulstig rococo med illa lånade mönster från antiken och bildar öfvergången till empiren, som ville återgå till antiken, blifva enkel och naturlig. Den älskar raka linjer i motsats till rococon, allvar i stället för löje och lek. Derföre eger empirestilen något högtidligt, men tillika stelt och kallt. Franska revolutionen jagade bort glädtheten ur sinnen. Napoleon beundrade romerska tiden och ville införa dess stil och smak såväl i bohag som klädesdräfter. Man hemtade mönster från de nyss uppgräfda städerna Herculenum och Pompeji konstskatter, äfven från Greklands.

Inom möblernas historia ega vi ett mycket använt och intressant dekorationssätt den s. k. intarsia-tekniken, eller marketeriet, inläggning af trä i trä. Denna teknik var känd redan under medeltiden men blef en verklig konst först under ungrenässansen. Man använde med utomordentlig smak det ljusare träet i ornament och det mörkare i bottenytan. Så pryddes korstolar i kyrkor, kabinettskåp, skrin m. m. (Obs.! n:o 12, 245 och 246).

Under förra hälften af 1600-talet brukades intarsia af svart trä och elfenben.

Tiden, då marketeriet mest blef i bruk, var dock under 1700-talets senare hälft. Ornamentets högre relief hade sjunkit till lagrelief, möblerna blefvo släta, hvilket väsentligt bidrog till lättheten för marketeriarbete (Obs.! n:o 27). Man slog sig på de svåraste uppgifter: figurframställningar, folklifsbilder, kineserier, ja till och med historiska ämnen. Man började använda utom trä och elfenben blank metall och sköldpadd. — Utom försköning genom marketeri blefvo förgyllda bronsornament ytterst på modet. Detta bruk användes redan af Ludvig XIV och bibehöll sig under Ludvig XV och XVI, men blef ett verkligt karakteristiskt kännetecken för kejsardömet. Detta ornament prydde hörnen, följde kanter och ränder och placerades snart öfverallt på de släta ytorna.

Läderarbeten.

Lädet har i alla tider varit ett tacksamt arbete för bearbetning, isynnerhet eger vår tid en otrolig massa af olika saker tillverkade af läder. Genom fuktning och derpå följande pressning gjorde de gamla folken ytan kornig eller läto den bibehålla sin natur, och utarbetade sedan sina mönster. Senare påträffa vi i Europa ciseleradt eller snidedt läder; man frambringar en relief som hårdnar med tiden. Detta är rent handarbete. Denna teknik använde hela medeltiden på sina bokpermar, fodral, småskrin etc., på hvilka man framställde vapen, djur och människofigurer som ornament. Äfven användes detta för läder som anbragtes på stolsitser och ryggar (Obs.! n:o 76, ett utmärkt arbete som bibehållit sig till våra dagar). Så uppfunno spanjorerna „gyllenlädet“ hvilket ursprungligen torde vara, liksom det ciselerade lädet, arabisk-morisk konst. Detta användes som väggbeklädnad, hvilket med sina gyllne ornament på färgad botten var en den vackraste och solidaste prydnad man gerna kan tänka sig. Konsten utgick från Spanien och vann redan under 1400-talet stor användning i Europa ända upp till norden.

Gyllenlädet som tapet lämpade sig ej för den lätta rococon och kom sedan i glömska.

Vid medeltidens slut användes allmänt ciseleradt läder som bokband med rika hörnbeslag af metall och midtstycken. Att boken så pryddes var naturligt emedan böckerna då förtiden läggades på bredsidan,

ej ställes på högkant som nu, då ryggen blir den mest utarbetade. Bokpermarna pryddes med vacker läderintaria, ytornering med förgyllning och färgning.

1. Renässanseskåp.

Inköpt 1884 af grefvinnan Fanny Björkstén på Boe.
Skåpet har tidigare tillhört handl. Bahne i Åbo.

2. Skåp med vridna kolonner och årtalet 1678.

Inköpt från Iniö.

3, 4. Skåp från 1600-talet.

5. Skåp.

Inköpt 1882 af fru Carolina Jörgensen, har tidigare tillhört handl. Ad. Fr. Bahne i Åbo († 1868).

6, 7. Skåp i barockstil.

8. Måladt skåp af 1789.

9. Skåp i stil Louis XVI.

10. Måladt skåp med renässanseornament. (Rum XIII).

11. Kista af skulpterad trä i renässansestil.

Inköpt på Åland (Dänö).

12. dito från 1610 af valnöt med inläggningar. Apotekaren L. E. Stigzelius' arfvingar.

13. dito af valnöt med inläggningar. dito.

14—16. Kistor med järnbeslag.

17. Kista med läderbeklädning och järnbeslag.

18. dito med skulptur i renässansestil.

14—18 förvaras i Rum XIII.

19. Renässansebord med skrin.

20. Bukig byrå i rococostil.

Rococostilen införde de bukiga byråerna (i Frankrike kallades *commodes*) i st. för renässansens kistor.

21. Bukig byrå med marmorskifva.

22. dito af 1770.

23—25. Byråer i rococostil.

26. Byrå. Statsrådet R. Cygnæus.

27. dito med inläggningar i stil Louis XVI.

28. dito Handl. A. B. Nordfors.

29. Secrétaire i rococostil.

30—33. Spegel i renässansestil.

34. Spegel med Gotlands vapen.

35. dito

36, 37. Spegel med lampett.

38. Spegelram i renässansestil.

39. Öfverstycke till en spegel.

40. Spegel med förgylld ram i barockstil.

Inköpt från Korpogård.

41—49. Spegel med ram i barockstil.

50. Spegel i stil Louis XVI. Nystad.
51. dito Åbo.
- 52—56. Speglar.
57. Spegel i empirestil. Löjtnant E. v. Schantz.
- 58, 59. Speglar.
60. Spegelram.
61. Spegelbord i barockstil.
Inköpt från Korpogård.
62. Bord i barockstil.
63. Spelbord i rococo. Rektor E. T. F. Reuter.
64. Bord med marmorskifva.
65. dito i stil Louis XVI.
66. dito Kustö.
67. dito Pemar.
68. dito
69. dito i empirestil.
70. dito Pemar.
71. Soffa i rococostil.
72. dito i stil Louis XVI.
73. Länstol i renässansestil.
74. Stol med öfvertåg af gyllenläder.
- 75—77. Stolar i renässansestil.
- 78, 79. Länstolar i rococostil.
80. Länstol, apterad till gungstol. Wahto.
Mycket förändrad från sitt ursprungliga skick, har fordom varit en renässansestol med hög karm och höga ben.
- 81—94. Stolar i rococostil.
- 95—100. Länstolar i rococostil.
- 101, 102. Taburetter i rococostil.
- 103, 104. Stolar i stil Louis XVI. Apotekaren L. E. Stigzelius' arfvingar.
105. Gungstol. Löjtn. E. v. Schantz.
Tillhört professorerna H. G. Porthan († 1804) och D. Myreen († 1831).
106. Länstol, apterad till gungstol. Raumo.
107. dito Apotekaren L. E. Stigzelius' arfvingar.
- 108, 109. Länstolar.
- 110, 111. Stolar.
112. Taburett.
- 113, 114. Praktstolar i obestämd stil.
Inköpt fr. Sverige.
115. Brädspelslåda af 1676.
116. Ekskrin i renässansestil.

117. Skrin med elfenbensinläggning.
 118. dito utsydt.
 119. dito med halminläggningar.
 120. dito med järnbeslag. Kronofogden K. J. Palin.
 - 121, 122. Skrinar med järnbeslag.
 123. Skulpterad träskrin.
 124. dito med järnbeslag.
 125. dito
 126. dito af 1647.
 - 127, 128. Skulpterade träskrin.
 - 129—131. Skrinar med halminläggning.
 132. Trälåda. Hr V. Lindman.
 133. Träpulp.
 134. Träskrin.
- Obs! N:o 116—134 i rummet XIII.
135. Ljuskrona med slipade glas.
 136. dito
 - 137—139. Ljuskronor i empirestil.
 140. Takkrona. Dr L. W. Fagerlund.
 - 141—143. Kronor.
 - 144—147. Lampetter i renässansstil.
 - 148, 149. Lampetter med försilfrad malmspegel. Apotekaren L. E. Stigzelius' arfvingar.
 150. Lampett af trä med sniderier.
 151. Lampett af trä med förgyllningar. Handl. A. B. Nordfors.
 - 152—156. Lampetter af messing.
 157. Bordsstudsare. Fru Johanna Håhnsson.
Med inskrift: „I. W. Åbo“.
 158. Väggur med skåp. Handl. Const. Åberg.
Tillverkadt af „Joh. Wrigstadius, Åbo“.
 159. Väggur i empirestil.
Tillverkadt af A. T. Bjurström, Norrköping.
 160. Marmorpendyl i empirestil.
 161. Klockfodral af skulpterad trä.
 162. Väggur med skåp.
 163. Pendyl. Statsrådet R. Cygnæus.
 164. dito Öfverste Arthur v. Willebrand.
 - 165—168. Väggur.
 169. Hylla af 1819.
 170. Piphylla.
 171. Piano.
„Carl Joh. Nordqvist, Stockholm, 1818“.
 172. dito

- 173—180. Stolar i renässansestil.
 181—185. Stolar.
 186. Skulpterad stolben af trä. Handl. C. Fr. Juselius.
 Uppgräfdt 1891 Nylandsgatan N:o 1.
 187. Renhorn. Se 186.
 188. Krons af messing.
 189. Skrifnecessäre.
 190. Kista af 1748, öfverklädd med skälskinn. Arren-
 dator J. E. Wikström.
 191. Vaggur med skåp.
 Förfärdigad af Martin Vidlund i Gamlakarleby 1776.
 192, 193. Lampetter, förgyllda, i empirestil.
 194—196. Spegel.
 197. Serviettpress af ek i renässansestil. Fröken H.
 Eneskjöld.
 Har på sin tid stått i matsalen såväl för sin användning
 som prydnad.
 198. Ljuskrona af gips. Fru Beata Heinonen i Nådendal.
 199. Spegel med förgylld ram. Pargas.
 200. Ljuskrona af järn. Masku.
 201. Vaggur i rococostil.
 Tillvärdadt af Gustaf Sederström i Åbo.
 202—205. Taburetter af mahogny.
 206. Vaggbord af ek, rococostil.
 207. Spegel. Empirestil.
 201—207 äro inköpta ur handl. O. M. Bährs sterbhus.
 208. Litet klockskåp. Rimito.
 209. Låda af ek med sniderier. Nådendal.
 210. Spegel. dito
 211. dito renässansestil. Nådendals landsförsamling.
 212. Kista, fanerad. Pargas.
 213. Ljuskrona af trä. dito
 214. Byrå. dito
 215. Urskåp. Pargas.
 Förfärdigadt af Lindgren 1777.
 216. Ljuskrona. Pargas.
 217. Urskåp. Piikkis.
 218—225. Länstolar.
 226—229. Högmarmade stolar.
 Tillhört greffe R. H. Reh binder på Viksberg.
 230—233. Pinnstolar.
 234, 235. Högmarmade stolar.
 218—235 äro inköpta ur handl. O. M. Bährs sterbhus.
 236, 237. Taburetter.
 238. Klocka på mahognyställ.

239. Spegel med förgylld ram.
240. Skolbänk. Fröken Charlotte Mannerström.
Använd i Åbo högre elementarskola före 1862.
241. Venetiansk spegel. P. Kell. 1876. Dr Alarik Achren.
242. Antik spegel. Houtskär.
243. Pendyl. dito
244. Skrifnecessäre i stil Louis XVI.
245. Skulpterad kista i renässansestil.
246. Kista i tysk renässanse.
247. Necassäre i stil Louis XVI.
248. Järnbeslaget skrin. Raumo.
249. Syskrin. Fru Tallgren.
Inskr. „S. S. U(ggla) 1764, 21 april“.
250. Låda, järnbeslagen. Timmerman Ehrlund i Raumo.
- 251, 252. Trähyllor.
253. Soffa i rococo. Raumo.
254. Spegel i barockstil. Pargas.
255. Länstol på hög fot. Magistraten i Åbo.
Fordom använd i Åbo auktionskammare.
256. Spelbord. Åbo.
257. Säng i gustaviansk stil. St Karins.
258. Spegel dito Raumo.
259. Järnbeslagen reskoffert.
260. Järnbeslagen kista.
261. Stol i hvitt och guld, gustaviansk stil. Handl. J. Långfors i Raumo.
262. Länstol i hvitt och guld, gustaviansk stil. Raumo.
263. Soffa, empirestil. Åbo.
264. Broderad eldskärm. Häradshöfding C. Aug. Tollet.
265. Järnbeslagen låda. Åbo.
266. Bordspendyl med klockspel. Åbo.
267. Väggar i rococostil.
Enligt tradition räddadt under Åbo brand.
268. Spegel i stil Louis XVI.
269. Trefotadt bord. Pargas.
270. Rikt siradt rococobord med målad skifva. Ink. fr. Fagerkulla i Pargas.
271. Lampa i empirestil.
272. Trästol af 1775. Rådman J. G. Wikeströms arfvingar.
273. Mahognyskåp.
274. Fyra mahognybord, anordnade inom hvarandra.

275. Mahognybord.
273—275 inköpta ur fröken Emmy Thilemans sterbhus.
276. Trearmad krona. Merimasku.
- 277, 278. Messingslampetter med två armar. Merimasku.
279. Spegel, empirestil. Merimasku.
280. dito barockstil. dito
281. Ljuskrona af koppar och messing. Lemo.
282. dito af trä. Merimasku.
283. Hörnskap, renässansestil. Pargas.
284. Venetiansk spegel. Lemo.
285. Bordspendyl, empirestil, Åbo vapen. Pöytis.
286. Väggspegel, empirestil. Kaptenskan Andersson, Wecklax.
287. Väggur. „Ruit hora, instat æternitas. Åhno 1783“. Nagu.
288. Bokskap.
Tillhört professor, sedermera biskop F. M. Franzen. Försåldt på auktion 1811 vid hans öfverflyttning till Sverige.
289. Bronskrona.
290. Byrå i rococostil. Åbo.
291. Mahognybyrå, empirestil, Åbo. Kommerserådet Fr. Rettig.
- 292, 293. Länstolar, renässansestil.
Tillhört Axel Kurck († 1630), och förvarats på hans gods Anola i Kumo.
294. Mahognysäng i empirestil.
295. Spegel, empirestil. Nagu.
Tillhört kapellanen Lagerström.
296. Spegel med målningar på emalj. Ink. fr. Nagu.
297. Spegel, rococostil. Nagu.
298. Byrå. Nagu.
299. Ryggstycken ur stolar i empirestil. Halikko.
300. Klockställare. Halikko.
301. Kista af ek, järnbeslag. Ink. fr. Nagu.
302. Väggskap från Replot.
303. Dokumentlåda af ek, järnbeslag. Fru Augusta Döpel.
304. Beslag till ekskap. Ink. fr. Lemo.
305. Ljuskrona Häradshöfdingskan Emma Wirzenius.
306. Lampett med spegel. Ink. fr. Uskela.
307. Träkista med beslag. Ink.
308. Klockskap med silfverur. Ink. fr. Marie.
309. Spegel i mahognyram. Ink. af Smedberg.
310. dito förgyld ram. Ink. fr. Marie.

- 311, 312. Bord af masur fr. Lemo.
 313. Stol från Pargas.
 314. Koffert från Lemo.
 315. Klaver. Majorskan Mathilda von Rehausen.
 316. Klockställare med antik klocka. St. Marie.
 317. Väggur. Ink. fr. St. Marie.
 318, 319. Kandelabrar i empirestil. Ink. fr. St. Marie.
 320. Lampa. Fru Augusta Wahlström. Åbo.
 321. dito Fröken Axa Nyberg. dito
 322. Spegel i rococo. Ink. fr. St. Marie.
 323. Kappsäck af sälskinn. Masku.
 Att bäras af två personer på stång vid färder längs gångstiger.
 324. Hylla, rococostil.
 325. Skrin med inläggningar.
 324—325 ink. genom Smedman.
 326. Sydyna. St. Marie.
 327, 328. Spinnrockar. Lemo.
 329. Syskrin. Ink. genom Smedman.
 330. Klaver af 1763. Muraren I. Saarinen.
 331. Lampett med spegel. Pargas.
 332. dito dito
 333. Fodral. Kommerserådet Fr. Rettig.
 334, 335. Lampetter med spegel. Lemo.
 336. Trälåda. Åbo.
 337. Spegel. Pargas.
 338. Klockställ i empirestil.
 339. Skåp. Kommerserådet Fr. Rettig.
 340. Spegel med bord, empirestil. Åbo.
 341. dito i rococo. Ink. fr. Pargas
 342. Spegel i empirestil. Fröken Johanna Carolina Valeen.
 343. Bord till föregående spegel. Densamme.
 344. Sybord i empirestil. Densamme.
 345. Spegelram. Lemo.
 346. Kista med året 1666, målad och skulpterad.
 Tillhört fattighuset i Åbo.
 347. Pendyle i empirestil.
 Tillhört G. M. Armfelt.
 348. Lampett i renässansestil. Alastaro.
 349. Kista med järnbeslag. Åbo.
 350. Schatull med spegel och låda. Pargas.
 351. Skrin, beklädt med blått siden, rikt utsydt med blommor. Innom locket året 1768.

352. Torkdukshållare från år 1765. Pargas.
 353. Lampett. Åbo.
 354. Trälåda med snedtlutande lock, årtalet 1796. Handl.
 A. Franck. Nådendal.
 355. Spegel med ram och fotställ af gjuten brons.
 St. Marie.
 356. Gammalt väggur med hela urväcket af trä. St. Marie.
 357. dito dito urverket af metall. dito
-

Ser. H. Åkdon, sadlar, seltyg m. m.

(Rum XIII samt rum XIX i nedersta våningen af
 norra flygeln.)

1. Släde från början af 1700-talet. Expeditionsskreteraren grefve C. Alex. Armfelt i Petersburg.
 Slädan har förvarats på Åminne i Halikko. Användes af karolinen general Carl Gustaf Armfelt († 1736) då han 1718 ledde en svensk härafdelnings återtag öfver norska fjällen.
 2. Ensitsigt fyrhjuligt åkdon med kuskbock. Rektor E. T. F. Reuter.
 - 3, 4. Fruntimmerssadlar. Possessionaten Neppenström.
 5. Fruntimmerssadel. Hr. W. Kuffschinoff.
 - 6—8. Fruntimmerssadlar.
 - 9, 10. Sadlar.
 11. Schästofs.
 12. Grimma.
 - 13—28. Rankor.
 - 29—37. Selor.
- 13—37. Rankorna och Selorna utvisa en stor rikedom på ornament. Så finnes stiliserade djur såsom drakar, ödlor, ormar och det allmännast förekommande hästhufvudet. Mycket också i rococostil med snirklar och musselornament. Slutligen i nordisk stil med ormslingor och finsk ornamentik med geometriska figurer.
38. Del af sele af ben.
 39. Selbeslag af ben.
 - 40—46. Betslar.
 - 47, 48. Sporrar. Hr Axel Fogelholm.
 - 49—53. Sporrar.
 54. Rankor af 1787.
 55. Betsel.

- 56—59. Rankor.
 60. Sadel.
 61. Sele. Kapten C. O. Malmqvist i Pargas.
 62, 63. Sporrar. Rimito.
 64. Betsel. Rimito.
 65, 66. Rankor. Rimito.
 67. Betsel.
 68. dito Hemmansegaren Karl Sjöblom i Pargas.
 69. Sele.
 70. Betsel, funna i Rajalahti träsk i Sagu.
 71. dito
 72—74. Rankor.
 75. Sele.
 76. Rankor.
 77. Nosgrimma, hörande till dragonhäst. Arfvingarne
 till Alijunnila i St. Marie.
 78. Betsel. Lundo.
 79. Sporrar. Lundo.
 80. Ostoppad ridsadel. Lundo.
 81. Betsel. Lundo.
 82. Stigbygel.
 83. Sadel. Pöytis.
 84. Sporre. dito.
 85. Betsel. Karinais.
 86. Fruntimmerssadel. Gårdsegaren Joh. Kula, Pöytis.
 87. Dragonbetsel. Bonden Alfr. Raatikainen, Pöytis.
 88, 89. Stigbyglar. Samme gifvare.
 90. Sporre. dito.
 91. Utskurna rankor Bonden Kalle Heikkilä i Pöytis.
 92. Seltyg. Bonden Hakasaari Marttila i Nykyrko.
 93. Rankor. Gårdsegaren Joh. Ahlström, Abo.
 94. Loka. Fröken Betty Elfving.
 95. Utskurna rankor. Häradshöfding Abr. Kumlin.
 96. dito Bonden Isak Jansson i Nagu.
 97, 98. Dragonsadlar med schabrak. Kapten Svahnström,
 Nagu.
 99. Stigbygel. Samme gifvare.
 100, 101. Dragonbetslar. Häradshöfding Abr. Kumlin
 102—107. Sporrar. Samme gifvare.
 108, 109. Rankor. Nagu.
 110. Heltäkt släde från 1700-talet. Rektor E. T. F. Reuter.
 111. dito kursläde, tillhört erkebiskop Edv. Bergen-
 heim († 18¹⁹/₂84).

112. Schäs.
113. Holsteinervagn. Från Bussila i Piikkis. J. J. Mæxmontans arfvingar.
114. Utskuren slädgafvel. Rusthållaren B. K. Pettersson. Qveflax. Nagu.
115. Utskurna rankor. Kaptenskan M. Eriksson. Risis. Nagu.
116. dito Husb. Eriksson. Eliskrok. Nagu.
117. Dragonbetsel från början af 1700-talet. Densamme.
118. Kyrksläde fr. Lappfjärd. „E. E. S. Åback 1800“.
119. dito dito „E. P. S. 1804“.
120. Dragonbetsel. Ink. från Wirmo.
121. Resvagn från början af århundradet. Grefve Aug. Armfelts sterbhus.
- 122, 123. Sporrar. Posses. Alfons Spåre.
124. Ett par stigbyglar. dito.
125. Rankor. dito.
126. dito Ink. från Åbo.
127. Fruntimmerssadel. Ink. från Loimijoki.
128. Messingssporre. dito.
129. Sporre. Bonden W. R. Mäki. Loimijoki.
130. Dragonbetsel. dito
131. Sele från Mustasaari. Ink.
132. Dragonbetsel. Bonden Erland Knuutila. Loimijoki.
133. dito Ink. från Akkas.
134. Rankor. Bonden Juho Klockarla. Loimijoki.
135. dito Ink. från Lundo.
136. dito dito Eura kapell.
137. Fruntimmerssadel. Ink. från Loimijoki.
138. Sadel. dito
139. Sele från Lemo. Ink.
140. Betsel. Handl. John Österblad.
- 141—143. Stigbyglar. Verho by, Loimijoki.
144. Dragonbetsel. Bonden Matti Tohma. Wähäperä by, Loimijoki.
145. Sadel. Bonden Karl Mäkelä. Majanoja by, Metsämaa.
146. Grimma med betsel. Majanoja, Metsämaa.
147. Dragonbetsel. Bonden Joh. Vihi. Ylimikkola, Metsämaa.
148. Grimjärn (Kapson). Fröken L. A. Ringbom. Loimijoki.

149. Rytarbetsel. Bonden Alfred Kuittu. Kojenkulma.
150. Ett par sporrar. dito dito
151. Stigbygel. Masku.
- 152, 153. Betslar. Lemo, Piikkis.
154. Fruntimmerssadel. Masku.
155. Betsel. Wirmo.
156. Stigbyglar. Lemo.
157. Stigbygel med rem. dito
158. Sadel. Ink. från Lemo.
159. Seltyg. St Marie.
160. Dragonbetsel. dito
161. Rankor. Lemo.
162. Dragonbetsel. dito
163. Rankor. Loimijoki.
164. En sporre. Mag. Eric Rettig. Pemar.
165. En half ranka. dito
166. Stigbygel med rem. St. Marie.
167. dito
168. Betsel.
169. Rankor.
170. Sele med krokar från år 1697. Åland.
Selan, som är af ben, är utsirad med inskurna ornament.
171. Ok från år 1767. Possessionaten G. Polusmäki.
Reso.
172. Stigbygel. Letala.
173. Dragonbetsel. St. Marie.
174. Sporre. Katri Färling.
175. Hästsko Ingeniör A. Skog.
Funnen vid gräfningsarna af Åbo stads gator.
176. Betsel från en rustning. Pernå.

Ser. I. Porträtt och afbildningar, taflor och andra konstverk.

1. Karl XII. Byst i bronserad gips af Jacques Philippe Bouchardon (?). Generallöjtnant C. J. Blåfield.
Bysten har af gifvaren hemtats från slottet Tultschin i Podolien, dit den inköpts 1764.
2. Professor Anders Fryxell († 1881). Byst i gips af Walter Runeberg. Nationalmuseum i Stockholm.
3. Grefve Per Brahe d. y. († 1680). Medaljong i gips

af Alfred Jörgensen. Doktorinnan Emelie v. Bonsdorff.

4. Konung Karl VIII Knutsson (Bonde). Kopia af frök. Nordensvan. Baron Carl Knutsson Bonde i Stockholm.
Originalen på Fituna i Sverige.
5. Grefve Per Brahe d. y. Kopia af fröken Alma Engblom efter original på Lemsjöholm.
6. Konung Fredrik I. Rektor E. T. F. Reuter.
7. Drottning Ulrika Eleonora. Rektor E. T. F. Reuter.
8. Biskop Jonas Falenius († 1748).
9. Biskop Jacob Haartman († 1788).
10. Biskop Jacob Gadolin († 1802).
11. Frih. Magnus Wilhelm Armfelt i fransk uniform. Copia af fröken Alma Engblom efter original af Brai på Wiurila.
Friherre Armfelt, född 1725, tjänstgjorde från 1745 vid franska regementet Royal Svedois och lät därunder taga detta porträtt; landshöfding i Åbo 1781, afsked 1790, död 1795 på Åminne i Halikko, som han gjorde till fideikomiss.
12. Mansporträtt af 1752 af Joh. Georg Geitel.
J. G. Geitel, till Finland från Braunschweig inflyttad artist, hvars närmare lefnadsöden äro obekanta.
13. Dampporträtt af J. G. Geitel.
14. Henrik Levin Geitel. Måladt af hans broder J. G. Geitel. Senator G. F. Geitel.
Henr. Lev. Geitel, född i Braunschweig 1679, regementsfältskär, stads- och provincialmedikus i Åbo, död i Åbo 1760.
15. „Fr. v. Wallvijk. Öfv. Lieut. 1780“.
Nils Fredrik v. Wallvijk, född 1715, tjänade vid Åbo läns regemente, afled på Ala-Lemo gård 1788.
16. „Jean von Wallwijk. F. Brander pinxit 1763“.
Johan, greve von Wallvijk, född 1710, riksråd († 1776). Fredrik Brander, svensk porträttmålare.
17. Porträtt. Löjtnant E. v. Schantz.
18. Gustaf IV Adolf.
19. John Barker. Apotek. L. E. Stigzelius' arfvingar.
Mekanikern Barker, född i Haslingden i Lankeshire i England 1791, anlade 1848 bomullsspinneriet i Åbo, död i Åbo 181/1254.
20. John Erik Hummelin.
Borgare i Åbo, en af stadens äldste († 1848). Bergade under branden 1827 borgaresocietetens i Åbo låda, för hvilken förtjänst han till minne erhöi en silfverförläggare.
21. Porträtt af en prest. Anno 1666 Fröken M. L. Heurlin.
22. Porträtt af fruntimmer i 1600-talets dräkt. Anno 1666. Fröken M. L. Heurlin.

- 23—32. Porträtt af okänd person.
33. Gustaf I.
34. Erik XIV.
35. Johan III.
36. Sigismund.
37. Karl IX.
38. Gustaf II Adolf.
39. Kristina.
40. Karl X Gustaf.
41. Carl XI.
42. Carl XII.
43. Ulrika Eleonora.
44. Fredrik I.
45. Erik XIV. „C. Bergquist sculpsit“.
46. Biskop Haquin Spegel († 1714). „Isaac Bremer sculps. Stockholm 1715“. Assessor John Lindström.
47. Ärkebiskop Laurentius Petri († 1573). „Fr. Acrel sc.“ Assessor John Lindström.
Fredrik Acrel, framstående svensk gravör. † 1804.
48. Abraham Pettersson, kyrkoherde i Kongl. Riddarholmsförsamlingen († 1763) „I. Gillberg sculps. Assessor John Lindström.
Jakob Gillberg, kopparstickare, död i Stockholm 1793.
49. Grefve Carl Gustaf Tessin († 1770). „Fr. Acrel sculps. 1777“. Assessor John Lindström.
50. Professor Henric Hassel († 1776). „Fr. Acrel sculps“. Efter en tafla af Kraft. Possessionaten Holm i Askola.
51. Professor H. G. Porthan († 1804). I blyerts.
52. Professor M. Calonius († 1817). I blyerts af A. Hedberg.
53. Hofrättsrådet Hans Henrik Wallerian. Silhuett.
54. Handl. i Åbo Joh. Thorén († 18¹³/1139). Miniatur.
Vid början af 1800-talet egde han nuvarande gården N:o 10 vid Stora Tavastgatan. Öfverlämnade till fattiggården en fond, uppkallad efter honom.
55. Kommerserådet Christian Trapp. Miniatur. Fröken Augusta Granberg.
56. Assessorskan Fredr. Charlotta Kunitzin född Mörk. Silhuett. Fru Tammelander i Mariehamn.
Född 1796 på Åland, död dersammastädes 187?. Hufvudperson i „Romantiska öden“ af Draba Verna (Eva Ljungberg).

57. Densamma. Miniatur på elfenben. Prostinnan Elmgrens arfvingar.
58. Kongl. sekter Bror Herman Miödh. Miniatur, sign. „V. Le Moine 1805“. Dr Fr. Vilenius.
Född 1748, död 1828.
59. Ekonomiedirektör Joh. Magnus Gottskalk. Miniatur. Apotekaren L. E. Stigzelius' arfvingar.
Född 1762, död 1827.
68. Vicehäradshöfding Andreas Gottskalk. Miniatur.
Född 1765, död 1797.
61. Miniatur. Medaljong med initialerna „T. K.“
62. Medaljong med två porträtt, det ena i miniatur, det andra silhuett.
63. Medaljong med silhuett.
64. Handl. i Åbo Nils John. († 1818). Miniatur. På baksidan hårsouvenir samt initialerna N. J. i guld. Fröken Aug. Granberg.
65. Medalj öfver H. G. Porthan. († 1804). Innesluten i ram. Assessor A. F. G. Savander.
66. Fröken Magdalena Rudenskjöld. († 1823). Miniatur-medaljong i gips. Expeditionsskreteraren grefve C. Alex. Armfelt i Petersburg.
67. G. M. Armfelt, Ehrenström och Aminoff, sammanträffa 1803 i Wien. Kopparst. af J. Pichler. Grefve C. Alex. Armfelt i Petersburg.
- 68, 69. Bild, målad på trä. Modebild(?). Hr Hugo Haartman.
70. „Ett kalas hos mamsell Wahllund“. Dr Ferd. Wahlberg i Helsingfors.
Jämför bilden på N:o 164 i ser. F.
71. „Presttafla“ från Åland.
Målad på 1700-talet. Syftar enligt tradition på en prelat, som genom hofgunst kommit sig till fyra pastorat och eftersträfvat det femte.
72. Fyra barn (kungliga?). Kopia i olja efter Ehrenstrahl(?). Hofrättsrådinnan Aina Björkman.
73. „Jesus amor mei crucifixus est. Bartolozzi del. Berardi sculps“. Kopparstick. Hr Ritz.
74. „St. Vincentius Ferrerius, Gio. Balthista Piazzetta pinx. Nicolaus Cavalli del. sculps“. Kopparstick. Hr Ritz.
75. Altartafla från spinnhuskyrkan: Kristus på korset.
„Målat och förärt af unga mästare Gustaf Ad. Lukander. År 1801“.
- 76, 77. Taflor af religiöst innehåll från Åbo spinnhuskyrka.

78. Kopparstick från spinnhuskyrkan.
79. Kopparstick af Christian Rugendas efter tafla af Georg Philippe Rugendas.
- 80–86. Färglagda kopparstickar.
87. „Loggerten Tumlaren, skiänkt af Åbo ofrälse fruntimmer till Kong. Svenska Örlogs Flottan A o 1790. Com. af Cap. Ludvig Joh. Escholi“. (Tacklad som jakt). Frök. E. Tengström.
88. dito (tacklad som skonare). dito.
89. dito (tacklad som skepp). dito.
90. Glasmålning med adl. Gyllenbögelska vapnet, inskrift: „Elisabeth Gyllenbygel 1675“.
91. Vy af Åbo af C. Müller efter teckning af Le Moine. Apotekaren L. E. Stigzelius' arfvingar.
92. Vy af Åbo af Kugelgren 1823. Apotekaren L. E. Stigzelius' arfvingar.
93. Vy af Åbo efter branden 1827 af G. W. Finnberg. Stentryck af Scheele, Stockholm. Bokhandlar W:m Mustelin.
94. „Engelsmännens anfall på Åbo vid Runsala den ¹⁰/₂₇ aug. 1854“. Kommerserådet Fr. Rettig.
95. Gammal träskulptur. Löjtnant E. v. Schantz. Från Ekstensholm.
- 96, 97. Adliga vapen i trä.
98. Tafla i järn. Uppgräfd på Pakenäs i Rimito under en stenfot.
99. Tafla på järn. Bonden W. Johansson Järvenkylä, Kustö.
100. Valfiskfångst. Träskulptur.
- 101, 102. Kopparplåtar med adl. vapen. Konsul C. Spoof.
103. Dekoration från krigsfartyg.
104. Åbo slott på 1600-talet. I olja af Th. Legler. Kommerserådet Fr. Rettig.
105. Liten tafla inom rund ram.
106. Romersk krigare i fajans, uppgräfd i Wiborg. Hr G. A. Stenström.
107. Åbo från södra sidan. C. Fahlerantz pinx. Joh. Cordon lith.
108. „Nicolas 1:er, empereur de Russie“. Litografi efter A. Maurin 1832. Fröken Ottilie Seth.
109. „Charles Jean XIV (sic) Roi de Suede et de Norvege. Lith. de Lemer cier au dessin de A. Maurin 1836“. Fröken Ottilie Seth.

10. „Tillkomme ditt rike“. E. Martin pinxit et sculpsit.
111. „Ske din vilja såsom i Himmelen, så ock på jorden“. E. Martin pinxit et sculpsit.
112. „Och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåte dem oss skyldige äro“. E. Martin pinxit et sculpsit.
113. „Och inled oss icke i frestelse“. E. Martin pinxit et sculpsit.
114. „Utan fräls oss ifrån ondo“. E. Martin pinxit et sculpsit.
115. Fiskarhamnen i Åbo.
116. F. d. Akademihuset i Åbo.
117. Åbo slott.
118. Varfvet och korrektionshuset i Åbo.
115—118 litografier af J. Reinberg.
119. Miniaturporträtt. Apotekaren L. E. Stigzelius' arfvingar.
120. Franska och engelska örlogsskepp sammandrabba vid Ile de France den 22 dec. 1791. Litogr. Kommerserådet Fredric Rettig.
121. En fransk eskader forcerar le Tage 11 juli 1831. Litografi. Densamme.
122. Carl XII. Kopparstick af Tanje 1739 efter Kraft. Handl. O. M. Bähr.
- 123—127. Bellmansfigurer.
128. Benjamin Franklin. Litogr. af C. N. Cochin 1771. Rusthållaren A. Halkilahti.
129. Georg Washington. Litogr. af Alexander Campbell. Densamme.
130. Carl XIV Johan. Litogr.
131. Kvinnobild, gjuten i järn. Uppgräfd. Fröken Ch. v. Pfaler i St Michel.
132. Drottning Sophia Magdalena, grav. af I. Gillberg 1774 efter Pasch. Förgylld ram. Rimito.
133. Gustaf III, grav. af J. Gillberg 1773 efter Pasch. Förgylld ram. Rimito.
134. Gustaf II Adolf i slaget vid Lützen. Färgtryck af P. A. Huldberg. Nådendal.
135. Gustaf II Adolf landstiger i Tyskland 24 juni 1630. Färgtryck af P. A. Huldberg. Nådendal.
136. Tafla, utsydd i silke. Insk. „Maria Lucina Ehrlund 22 nov. 1825“. Sagu.
137. Bild, målad på tyg. Fröken Vublina Tullindberg.

- 138—141. Bibliska taflor. Stålstick. Paattis.
 142, 143. Religiös allegorisk målning, Kristens resor.
 144. Kristus' uppståndelse. Oljem.
 145. Englar. Oljem.
 146. Paris och Helena. Efter Angelika Kauffman. Sagu.
 147. Abelard och Heloise. Efter Angelika Kauffman. Sagu.
 148. Kvinna, som rensar fisk. Oljem. Hemmansegaren W. Lillberg, Piikkis.
 149. Porträtt i olja af öfverstelöjtnanten Fredr. And. Jägerhorn († 1801). Original på Nynäs i Kristina socken. Hofrättsrådinnan Julie Gummerus.
 150. Porträtt i olja af Ulrika Sofie Jägerhorn född Brunou († 1803). Se 149.
 151. Porträtt i pastell af fröken Magdalena Rudensköld (?).
 152. Medaljong, framställande konung Ludvig Filip af Frankrike med familj. Apotekar Edv. Stigzelius.
 153. Figur i järn inom ram.
 154. Diana. Kopparstick. Fru Bertha Junnelius.
 155—157. Förvandlingstaflor. Densamma.
 158. Tafla, föreställande mansperson i färgdräkt, målad af fånge i Åbo slott.
 159. „Utsikt af förra Ahlrots Cuppis, nu kallad Haga Lund, tillegnad Handelsman Johan Hjelmerus på Dess Namnsdag den 24 junij 1795“. Teckning i tusch. Doktorinnan Rosell i Kisko.
 160. Tafla, utsydd i silke, föreställande riddarhuset i Stockholm. Densamma.
 161. Tafla, utsydd i silke, föreställande Haga gamla slott. Densamma.
 160 och 161 äro sydda af Louise Augustin 1797 i fru Aurora Danets pension i Åbo. Fru Danet född Halling 1771, hade varit guvernant hos landshöfding Willebrand i Åbo och dog 1841. Hennes man Georg Danet († 1819) var fransk språklärare vid Åbo akademi. Taflorna äro tillegnade handl. M. Augustin i Åbo († 1808).
 162. Napoleon I, medalj i gips. Konsul Conrad Spoof.
 163. Isaks offer. Oljem.
 164. Mansporträtt i olja. Kronofogden K. J. Palin.
 165. Åbo rådhus 1735. Blyertsteckning af T. Legler.
 166. Porträtt af D:r N. H. Pinello, måladt af frök. Aug. Granberg. Målarinnan.

D:r Pinello, född 18¹⁷/₈02, död i Åbo 18⁹/₉79. konstvän, skrifställare.

- 167, 168. Glasmålningar.
 169 = 50. Fröken Mæxmontan.
 170. „Rural amusements in the Villa af Mecænas“, grav. af I. T. Hauer 1800. Herr A. Schirmer.
 171. „View of fountain of Egeria“, grav. af I. T. Hauer. 1798. Densamme.
 172. „Laurbeckska gården“ vid Åbo å. Blyertsteckning.
 173. „Åbo slott på 1600-talet“, blyertsteckning af T. Legler.
 174. „Fasad mot nordost af gamla Åbo slott“.
 175, 176. Åbo domkyrka före 1827. Blyertsteckning af T. Legler.
 177. „Åbo domkyrkas älsta form“, kopia efter original i universitetsbiblioteket i Helsingfors.
 Anteckningen, som är vilseledande, då kyrkans allra älsta, form varit väsendtligen annan, är gjord med Porthans stil.
 178. „Åbo domkyrka i äldre tider“. Efter original i Öfverintendentämbetet i Stockholm.
 179. Åbo domkyrka, teckning efter original i Öfverintendentämbetet i Stockholm.
 180. Porträttmedaljong af arkitekten G. Th. Chiewitz, † i Åbo 18²⁸/₁₂62, utf. af D. Sjöstrand, Åbo 1862. Häradshöfding C. Aug. Tollet.
 181. Porträtt i olja af Lars Joh. Ehrenmalm, f. 1688, landshöfding i Åbo m. m. † 1774 i Åbo.
 Inköpt vid historiska porträttutställningen i Helsingfors 1893. Konstnär okänd.
 182. Porträtt i olja af biskop Isak Rothovius, † 1652. Originalet af okänd mästare, tillh. universitetet. Kopia af Vidolfa Ahrenberg.
 183. Porträtt i olja af riksmarskalken grefve Hans Axel v. Fersen, † 1810. Af C. Fr. Breda. Hofrådet Wilh. Brummer.
 Längre förvaradt på Hiiskala i Wichtis, som tillhört frih. familjen Klinkowström.
 184. Porträtt af öfverste J. G. Lefren, född i Åbo 17¹⁹/₁84, död 18⁹/₁62 såsom general. Sign. L. H. Roos 1823. Prostinnan E. Bergroth i Kangasala.
 185. Porträtt af Grefve Fredrik Bogislaus v. Schverin. * 1764, † 1830. Sign. L. H. Roos 1823. Samma gifvare.
 186. Upsala mötes beslut. Fotografi. D:r L. W. Fa-gerlund.
 187. Fasad af Åbo slott. Org. i svenska riksarkivet.

188. Israël Hvasser. * 1790, prof. i Åbo 1817—19. † 18¹¹/₅60. C. v. Scheele del. et litogr. Härads-höfding Abr. Kumlin.
189. Joh. Agap. Törngren. * 1772, † 18¹⁷/₅59. Samme gifvare.
Litografi af T. Lievendahl efter porträtt af Joh. Er. Lindh.
190. Porträtt i olja af fru Hedvig Lind, måladt af hennes man J. E. Lindh, † 1865.
191. Miniaturporträtt af Carl XI, måladt af Elias Brenner.
Inköpt 18¹⁸/₁₀93 i Köln ur Hammers samlingar.
192. Porträtt i litografi af grefve I. H. Aminoff, * 1756, † 1842, af Joh. Cordon. Konsul Conrad Spoof.
193. Porträtt i litografi af grefve G. Aminoff, f. 1803, † 1838, af Joh. Cordon 1842. Samme gifvare.
194. Porträtt i olja af biskop Joh. Terserus, f. 1605, biskop i Åbo 1658—1664, † 16¹⁷/₄78. Kopia af A. Lauræus efter Ehrenstrahl.
Tillhört konung Oskar I:s samling. Ink. i Köln.
195. Porträtt i olja af sidenbandfabrikör Johan Gabriel l'Estrade, † 1771, af Ulrika Pasch.
196. Porträtt i olja af Marie Charlotte l'Estrade, dotter till föreg., f. 17⁶/₄56, † 18¹⁵/₅27, gift med lands-höfding Carl Adolf Möllersvärd, af Ulrika Pasch.
197. Porträtt i olja af Sophia Magdalena. Okänd målare.
198. Vy af Åbo före 1827 års brand, oljemålning på trä. Häradshöfding A. v. Collan.
199. Porträtt i olja af Lor. And. Ekenberg, f. 1724, hofrättsadvokat i Åbo, † 1787. „J. G. Geitel 22 mars 1764, Åbo“.
200. Porträtt i olja af den föregående hustru Catharina Steenman, „nat. d. 17 okt. st(ylo) v(eter)e 1734“ (Anrep. anger 1732), † 1812. „J. G. Geitel pix. Åbo 16 mars 1764“.
201. Oljemålning med inskrift a tergo „Pett. Ekenberg 1717“, f. 16¹/₂89, kapten vid ett värfvadt regemente, inspektor vid tullarne i Wasa och Karleby, † 17⁶/₉49.
199—201 äro inköpta från Geitila hemman på Luononmaa, dit en kvinnlig ättling af familjen Ekenberg torde hafva blifvit gift.
202. Porträtt i blyerts af kyrkoherden Sundborg i Ulricehamn. Utf. 1826 af M. Röhl.

- 203—208. Färglagda planscher 1784. Bonden Hammar i Salmis.
209. Porträtt i blyerts af länebokhållaren Georg Woi-valén. Sign. G. Orræus 1826. Fru Sofie Ring-bom.
210. Blücher. Färgtryck. Pöytis.
211. Washington. dito dito.
212. Carl XI:s porträtt i olja i kroppsstorlek i skulpte-rad ram. Ink. fr. Thorlax invid Nystad.
213. Fotografi af psalmbokskomitén af 1863 vid ett dess sammanträde i Åbo.
(Aug. Ahlqvist, B. O. Lille, Elias Lönnrot, C. G. v. Essen, K. M. Kiljander, K. L. Lindström, A. B. Roos, Z. Topelius, sekr. M. v. Essen.)
214. Porträtt i olja af Kejsar Alexander I. Kopieradt af E. J. Löfgren, enligt uppgift vid tolf års ålder. Hans första „tafla“. Fröken J. W. Löf-gren.
215. Miniatyrbilder af krigare, svensk uniform och kvinna i 1700-talets dräkt. Guldrum.
216. Målning på glas. Konsul Conrad Spoof.
217. „Ludewig den XVI:des Konge af Frankerige Hen-rettelse den 21 januari 1793“. Färglagdt kop-parstick.
218. „Maria Antoinettes Dronning af Frankerige Hen-rettelse den 16 oktober 1793“. Färglagdt kop-parstick.
219. Porträtt i olja af Anna Boloin. Handl. Julius Österblad.
220. „Temis från Åbo, kommenderad af Johan Fredr. Halleen. Rody Codet, Marseille 1809“. Bok-tryckeri-konstförvandten Fr. Siilinen.
221. „Briggantin Henrice af Åbo. Captain Ludvid Joh. Escolin. Naples 1774. Arfvingarne till Iso-talo i Töfsala.
222. Dam med papegoja. Kostymbild i olja från bör-jan af 1800-talet. Fröken Gustava Wideman.
223. „Ruine des Brigitten Klosters bey Reval“. M. Blöz. Inköpt fr. Ekenäs.
224. Vy af Reval från början af århundradet. Ink. fr. Ekenäs.
225. Porträtt. Stålstick. Fr. Betty Elving.

226. *Salutatio angelica*. Kopparstick af I. C. Steinberg.
Ink. från Åbo.
227. „Herdarnes tillbedjan“. Kopparstick af Torret.
Ink. fr. Åbo.
228. Porträtt af Linné, i förg. ram. (Tillh. C. Man-
nerheims samlingar.)
229. Porträtt i olja af färgaren Gotthard Hellström i
Åbo (f. 18¹/₄08, † 1865.) Måladt 1849 af C.
F. Blom. Ink. fr. Åbo.
230. Porträtt i olja af fru Emma Johanna Hellström
f. Mallin 18¹²/₈20 död —? Måladt 1849 af
C. F. Blom. Ink. fr. Åbo.
231. Porträtt i olja af generalkonsul Carl Magnus Malm
Måladt 1871 af Reinhold.
232. Porträtt i olja af generalkonsulinnan Vivi Malm,
f. Trapp. Måladt 1871 af Reinhold.
233. Svenska adliga ätten Gyllenskepps vapen. Måladt af
F. J. Gjöthenhjelm 1743. Kommunalrådet N.
Vendell, Bjerno.
234. Adl. ätten Olivecreutz' vapen på pergament. Samme
gifvare.
235. „Mariage Ceremony of te prince and princess of
Wales“. Stålstick 1795. Ink.
236. Medaljong i marmor af mag. Walf. Alfthan († i
Åbo 1873), skulpterad af C. Sjöstrand, uppsatt
å den grafvård, som rests af „studenter, kvin-
liga och manliga lärjungar och vänner“, ned-
fallen samt insatt af ett nytt exemp. i brons.
- 237, 238. Vyer af Åbo. Stadsfogden G. E. Bröcker,
Åbo.
539. Porträtt i olja af apotekaren Erik Gustaf Falcken,
f. i Åbo 18³/₉07, † 18¹⁰/₁₁46. Gåfva af frök.
Gerda Frietsch.
240. Porträtt i olja af Carl XII. Majorskan Nathalie
Tavastjerna i S:t Michel.
241. Människans åldrar. Träsnitt. Jönköping 1834. Ink.
fr. S:t Marie.
242. Plan af bataillen uti Svensksund den 24 aug. 1789.
Rit. af G. Wallberg. Graverad af I. Gillberg.
Hofrättsrådet A. Weckström.
243. Plan af sjöslaget i Svensksund den 9 juli 1790.
Grafv. I. Gillberg. Samme gifvare.

244. Runeberg, porträtt af Ekman, litografi af Reinberg. Förgyllare Erl. Lindfors.
245. Biskoparne i Borgå stift. Lith. af Adler & Dietze. Kommerserådet Fr. Rettig.
246. Porträtt i olja af Adolf Fredrik. Ink. af Smedman.
247. dito af svensk fältherre? dito.
248. dito af Ulrika Eleonora. Ink. af kap. Ertman, Nystad.
249. Porträtt. Venetiansk ram. Tillhört Heldts samlingar. Ink. af v. Ehren.
250. Kristus grafläggning, i sten med förgylld träram. Konsulinnan Jenny Spoo.
251. Porträtt i litografi af generalen af infanteri grefve Joh. Henrik Tavast, f. i Kuopio 17⁸¹/763, död i Stockholm 18¹¹/741.
252. Porträtt i litografi af Hen. Gabr. Porthan. Åbo.
253. dito af M. Calonius. dito.
254. Gustaf Erikson Wasa i ett hölass af A. Lauræus 1815. Artisten Edv. Westman.
255. Finskt boningshus i Torneå, grav. af A. Akrell efter teckning af C. G. Gillberg. Densamme.
256. Kopparstick N:o 5 af Ehrenstrahl. Densamme.
257. Bronserad gipsbyst af senator L. Mechelin. Kommerserådet Fr. Rettig.
258. Gipsmedaljong af senator Yrjö-Koskinen. Densamme.
259. dito af kommunalrådet A. Meurman. Densamme.
260. Porträtt i olja af en man. Pastor Törnvall, Töfsala.
261. dito af en kvinna. dito.
262. En tafla föreställande Maria med Kristusbarnet, af pressad kopparplåt. Åbo.
Taflan har tillhört general Barclay de Tolly, som var in-
kvarterad hos skomakaremästaren Lindroth i Åbo under finska kriget 1808—1809. Barclay de Tolly lämnade vid sin afresa denna tafla som minne åt Lindrothska familjen.
263. Oljemålning af A. Lauræus, föreställande hans fader.
264. Gipsmedaljong af Adlercreutz, modellerad af Sjöstrand år 1877.
265. Gipsmedaljong af v. Döbeln, modellerad af Sjöstrand år 1875.
266. Slaget vid Warschau 1705, litografi.

Obs.! Ett större antal kopparstick, stentryck och fotografier, hvilka ej finnas utställda, har ej håller i denna katalog upptagits. Likaså har ur den bortlämnats några nyare nummer af mindre värde.

Ser. K. Vapen, fanor m. m.

(Rum XVI.)

Det finnes nationella egendomligheter på detta område, som kunna påpekas. Till exempel den turkiska, krokiga sabeln och den raka spanska klingan. Riddarrustningen under 1400- och 1500-talen voro beroende af modet i dräkten. Romarsvärdet hade sin sakta svällande klinga och lansknekten sitt korta, breda och raka svärd. — Riddarrustningen med sin fullständiga plåtbeklädnad ornerades, vapensmedarna togo sina mönster från orientalerne. Orneringen skedde genom förgyllning, arabeskar, löfverksslingor, trofeer o. d., eller genom etsning, där de grunda fördjupningarna fylldes med svärta (niello). De blankpolerade ornamenten mot de matta bottnarna gjorde stor effekt. Den svåraste orneringen var dock i relief, där man hamrade ut ornamenten eller den s. k. damasceringen som bestod i inläggning af en metall i en annan, guld eller silver i järn, stål eller brons. Obs! n:o 13, 14 och 450.

1. Kanon med årtalet 1704. Uppmuddrad ur Åbo å.
Uppställd på borggården.
2. Kanon, uppgräfd i närheten af slottet.
Uppställd på borggården.
3. Kanon, uppgräfd invid slottet. Handl. G. W. Rosenholm.
4. Kanon.
5. Bröstharnesk. Fru Wittfoth i Töfsala.
6. Stormhatt. dito.
N:o 5 och 6 hafva tillhört Eric Carpelan, född 15 maj 1618 på Wiais i Töfsala, hofmästare hos riksdrotsen Per Brahe, död 1 september 1692 på Wiais och begravnen i Töfsala kyrka.
7. Rustning från 1600-talet. Artisten W. Schwertzkoff.
8. Delar af rustningar från 1600-talet. dito.
9. Musköt. Rektor E. T. F. Reuter.
Tillhört Åbo läns regemente under 1808 års krig.
10. Ryskt gevär. J. J. Mæxmontans arfvingar.
Taget 1788 af löjtnant Hans Jacob Tjäder. († 1840).
11. Franskt gevär. Desamme.
Taget vid Sevastopol 1854 af löjtnant, sedermera general-löjtnant Ernst v. Willebrand.
12. Engelskt gevär. Desamme.
Taget 1854 vid Sevastopol.
13. Turkiskt gevär. Desamme.
14. Bössa. Konsul M. Ericsson.
- 15, 16. Gevär.
- 17, 18. Flintbössar.
- 19, 20. Karbiner.
21. Bösspipa, funnen i Åbo å.
- 22, 23. Pistoler. Referendariesekreteraren frih. C. J. Carpelan.

Pistolerna hafva tillhört öfversten vid Åbo läns regemente Herman Fleming (f 1763), som i träffningen vid Pyhäjoki 16 april 1808 blef svårt bleserad och i följd därpå afled i Brahestad. Låset på den ena pistolen gick sönder, då öfverste Fleming sårad nedföll från sin häst öfver en kanon.

24. Pistol. Rådman J. G. Wikeström.
- 25—34. Pistoler.
- 35, 36. Pistolhölster. Rektor E. T. F. Reuter.
37. Dragonsabel. dito.
38. dito Lyceist W. Sorthan.
39. dito Kommerserådet Fr. Rettig.
- 40—56. dito.
- 57, 58. Infanterisablar.
59. Svärdsbalja.
60. Värja. Rektor E. T. F. Reuter.
61. Värjklinga. dito.
62. Värja. Assessor John Lindström.
63. dito Student G. W. Stenroos.
64. dito Kommerserådet Fr. Rettig.
65. dito Bagarmästaren A. Östman i Raumo.
- 66—75. Värjar.
76. Svärd.
- 77—81. Värjar.
82. Värjklinga. Landtbrukaren F. Nordman i Sagu.
83. dito.
84. Hirschfångare. Assessor A. F. G. Savander.
85. Dolk, funnen i jorden invid slottet på 2½ alns djup.
86. Bajonett med slida. Rektor E. T. F. Reuter.
87. Bajonett. Prosten B. F. Nordlund.
Funnen å slagtfältet vid Ömossa i Lappfjärd.
88. Bajonett. K. Lilius, Rusko.
89. dito Maskinist K. Drugg.
90. Fusthammare, huggvapen från tiden omkring 1600.
Kyrkoherden B. W. Sjöroos.
91. Fusthammare, huggvapen.
92. Hillebard med ciseleringar, af 1603. Sjökapten Emil Holmberg.
Anträffad instucken i taket vid rifning af en gammal byggnad å Tuorla gård i Piikkis.
93. Hillebard. Kapten Jansen, Korpo.
94. dito Bonden Korsnäs.
95. dito Prosten B. F. Nordlund.
Funnen i Luvia.
96. Hillebard. Hr Axel Fogelholm.
97. dito Kökar.

98. Hillebard. Korpo.
 99—101. dito.
 102. dito Åbo magistrat.
 103. Bardisan. Åland.
 104. Lansspets, funnen i Raumo.
 105, 106. Lansspets.
 Höra till ser. B såsom varande äldre jordfynd från yngre järnåldern. Funna vid Kärsämäki. N:o 105 har ett kors som ornament med försilfring.
 107. Båge. Dr Fr. Vilenius.
 108. Vargspjut.
 109. Kruthorn af ben, 1758.
 110. Kruthorn af masur med Karl den tolftes namnchiffer.
 111. Kruthorn af ben.
 112—114. Kruthorn.
 115. Krigarplym. Kaptenskan Wittfoth.
 116. Bösslås.
 117. Trumma. Hr Hugo Haartman.
 Tillhört Åbo läns regemente.
 118. Trumma. Rusthållaren Segerström, Pargas.
 Tillhört skärgårdsflottans Åbo eskader.
 119. Trumma. Åbo magistrat.
 Använd i Åbo in på 1860-talet, då kungörelser utlystes i gathörnen.
 120. Järnkula. Åbo lyceum.
 Funnen vid Stor-Heikkilä batterier. Gåfva till Åbo lyceum af handl. Joh. Lindman.
 121. Järnkula. Åbo lyceum.
 Funnen vid gräfning invid kanalen. Gåfva till Åbo lyceum af handl. Joh. Lindman.
 122. Järnkula. Lyceist E. F. Ekelund.
 Funnen 1884 i en trästam i trädgården invid Åbo slott.
 123. Järnkula. Åbo lyceum.
 Funnen i Åbo å invid slottet. Gåfva till Åbo lyceum af handl. Joh. Lindman.
 124. Engelsk granat. Åbo lyceum.
 Från engelsk-franska eskadern på Erstan skjuten till Skansmalmen den 22 aug. 1854. Gåfva till Åbo lyceum af handl. Joh. Lindman.
 125. Järnkula.
 Funnen 1888 vid gräfningsarbeten Slottsgatan 41.
 126. Järnkula. Folkskolläraren M. Ingman.
 Funnen på Oravais slagfält.
 127. Järnkula. Densamme.
 Funnen i trädgården invid f. d. Bell-Lankasterskolehuset.
 128. Järnkula. Handl. G. W. Rosenholm.

- 129—134. Järnkulor.
135. Stenkula. Referendariesekreteraren baron C. J. Carpelan.
Funnen invid Odensaari i Masku i jorden.
- 136, 137. Stenkulor.
138. Fynd från Kustö. Dr R. Hausen.
Består af 45 hela eller söndriga stenkulor, en metallkula, kakelformer och ett vapen i sten.
139. Åbo gymnasisters fana. Vestfinska afdelningen.
Fanen af hvitt siden framställer Concordia, endräktens gudinna, målad af Anders Ekman († i Düsseldorf 1855). Efter gymnasiikonventens upplösning 1872 förvarades fanan i Helsingfors, tills vestfinska studentafdelningen vid möte den 20 april 1886 beslöt att öfverlämna den till museet.
140. Åbo tekniska realskolas fana. Rektor K. E. Stigzelius.
141. Sidenfana med svenska riksvapnet. Hofrättsrådnin
nan Aug. Lagermarcks sterbhus.
142. Läderväska. Bär ett krönt C.
143. Värja. Målar J. E. Wirén.
144. Huggvapen.
- 145, 146. Svärd.
147. Signalkanon med lavett. Rusko.
148. Pistolhölster. Insp. I. G. Savola i Piikkis.
149. Hölster för krutpaket. dito.
150. Sabel. Kapten F. W. Fagerroos.
151. Pistol.
152. Sabel.
153. Värja.
154. Huggare.
- 155, 156. Dragonpistoler.
157. Sabel.
158. Dolk.
159. Sabel.
160. Värja.
161. Sabel. Kommerserådet Fredric Rettig.
162. Gevär. Inskr. G(ustavus) R(ex). Rimito.
163. dito. Possessionat A. F. Candolin. dito.
164. Sabel. Rimito.
- 165—168. Pistoler. Rimito.
169. Kanon. dito.
170. Harpun för tumlare. Rimito.
- 171, 172. Ljussterredskaper. dito.
173. Trumma, senast använd i Rimito vid vargskall.
174. Järnstomme till dragonkask. Rimito.

175. Harskramla af 1840. Rimito.
 176, 177. Harskramlar. dito.
 178. Pistol. Luononmaa.
 179. Stilett. Nådendal.
 180—182. Bössar. Pargas.
 183. Pistol. dito.
 184. Tre kulator, funna invid Åbo slott. Bokhållaren A. A. Samulin.
 185. Uniformsbälte. Magister Brander.
 186. Pistolhölster. Densamme.
 187—190. Nickhakor.
 Uppgrädda i aug. 1892 ur gatan utanför f. d. Säveska gården.
 191. Laddstake (?). Se föreg.
 192, 193. Hillebard. Rimito.
 194, 195. Rytarpistoler. Borgmästar F. Jusélius.
 196. Dolk. Jordfynd.
 197. Värjklunga, funnen i jorden i Piikkis.
 198. Järnkula, funnen invid Åbo slott. Fångknekt I. Lindqvist.
 199—207. Järnkulor. Grefve C. M. Creutz.
 208. Granatskvärfva. dito.
 209. Stenkula, funnen i jorden på Kustö. Arrendator A. Lindholm.
 210—217. Kanonkulor. Funnen på slagfältet i Lemo. Öfverste Aug. Frenckell.
 218—220. Blykulor. dito.
 221. Blykula.
 222. Järnkula.
 Funnen 1855 i skogen i Kakskerta (efter engelsmännens besök utanför Åbo).
 223—238. Järnkulor, funnen i väggen af Åbo slott.
 239, 240. Järnkulor, funnen vid Ruona.
 241. Liten kanon, uppgräfd invid f. d. Säveska gården. Kommerserådet Fredric Rettig.
 242. Sabel. Handl. Marjanen i Nådendal.
 243. Sabel med gehäng. Rusthållaren Fagerkulla i Pargas.
 244. Liten pistol. Masku.
 245. Ryskt örlogsfartyg från 1840-talet, förf. och skänkt af öfverstelöjtnant L. Zetterman.
 246. Kommandostaf af 1770, buren af chefen för Tavastehus regemente.
 247. Sabel. Hemmansegaren A. Sandelin i Rimito.
 248. Tornister. Maskinist F. Lindgren.

249. Dragonpistol. S:t Marie.
 250. Bajonett. Takula by i S:t Marie.
 Funnan 1891 i taket af en ria, där den gömts (antagligen 1808).
 251. Infanterigevär G(ustavus) R(ex). Anjala by i Rimito.
 252. Dragongevär. Järvenpää by i Rimito.
 253. Huggare. Merimasku.
 254. Värja, funnen i skogen å Beckholmen.
 255. Nickhake med lavett. Nådendals landsförsamling.
 256. Sabel med järnbalja. Töfsala.
 257. Sabel. Wehmo.
 258. Bajonett, hittad i skogen vid Ranta torp i Wehmo.
 259. Sabel. Pöytis.
 260, 261. Kanonkulor, funnen i jorden i Karhunoja by i Pöytis.
 262. Värja. „Non soli cedit“. Från Pöytis kyrka.
 263. Dragonsabel. Rusth. Alfr. Raatikainen i Pöytis.
 264. Värja. Handl. K. Saarinen. dito.
 265. Bössor med flintlås. Bonden Sam. Manttali. dito.
 266. Dragonpistol. Bonden Kalle Heikkilä. dito.
 267. Hillebard. Smedmästaren Wulff.
 268. Brandvaktshillebard från Nystad. Häradshöfding H. Fagerlund.
 269, 270. Hillebard. Merimasku.
 271, 272. Pistoler. Lemo.
 273. Krutkanister af trä. Lemo.
 Enligt uppgift tillhört tredje kompaniet af Åbo läns regemente.
 274. Kruthorn af horn. Lemo.
 275. Kula, funnen i jorden i Lemo socken.
 276. Kruthorn af horn 1761. Nykyrko.
 277. Fäktmask. Åbo.
 278. Sabel. Wehmo.
 279. Stommen till dragonkask. Bonden Johan Alijunnila, S:t Marie.
 280. Pistol. Wirmo.
 281. Kula, funnen 1894 i Åbo slott. Arbetaren Karl Blomqvist.
 282. Skarpslipad sabel med stålbalja. Använd af postiljon.
 283. Värja. Fröken J. Löfgren.
 284, 285. Pistolhölster. Samma gifvare.
 286. Pistol med flintlås. Häradshöfding Abr. Kumlin.

- 287, 288. Kulor, funna i Snappertuna i närheten af Raseborg. Samme gifvare.
289. Rytarpistol med flintlås. Landtbrukaren Lindblom i Nagu.
290. Bajonett. Samme gifvare.
- 291, 292. Pistoler. Nagu.
293. Bössa med flintlås. Nagu.
294. Sabel med läderbalja.
Tillh. lifdragonregementet (Åbo och Björneborgs läns kavaleri, upplöst 1791). Anv. af Watsala rusthålls i Reso dragon.
295. Sabel lika med föreg. Säkylä.
296. Infanterisabel med läderbalja af den modell, som användes 1808—1809. Reso.
297. Officerssabel med Gustaf III:s namnchiffer å klingan. Björneborgs landsförsamling.
298. Officerssabel med läderbalja.
299. Stickvärja.
300. Officerssabel med stålbalja.
Tillhört majoren vid „finska öfningsskarpskyttebataljonen“ friherre A. L. Carpelan.
301. Gevär med bajonett af den typ, som användes 1808, 1809. Peräseinäjoki.
På kolfven Sveriges vapen och P. C. (Pedersöre (?) comp.) N:o 6.
302. Gevär med bajonett från 1853—1856 års krig.
Gevär af denna typ utdelades åt österbottniska allmogen i och för kustförsvaret (kallades i Kveflaks „Karstenska studsare“).
303. Hillebard från tiden omkring 1600. Funnen å Eura prestgårds mark.
304. Sabelbajonett, funnen i jorden å Santavuori uti Ilmola.
305. Kanonkula af järn, funnen å Wirta slagtfält.
306. Kanonkula, funnen 1885 af gardister under sappöarbeten vid Willmanstrands lägerplats.
N:o 294—306 äro inköpta ur magister F. I. Ignatius, samlingar.
- 307—311. Sablar. Häradshöfding Abr. Kumlin.
- 312, 313. Värjar. dito.
314. Bajonett. dito.
315. Bälte af älgsinn. dito.
314. Pistol. Kollegierådinnan Westman.
Enligt tradition blef den beryktade banditen „Sika Kyösti“ skjuten med denna pistol 1836 i närheten af Reso kyrka. Kolfven är afsägad, emedan pistolen hållits dold i ett stöfvelskaft.
317. Bomb, funnen 1894 vid gräfning af ett järnvägsdike invid Åbo slott. Banmästar G. Höglund.

318. Samling af femtio kanonkulor, anträffade jämte föreg. Samme gifvare.
319. Gammalt svärd.
Anträffats i Pöytis skog, dit enligt tradition man på orten under stora ofreden burit alla sina vapen. Senast använd såsom brandstake.
320. Trumma med trummpinnar. Brandvärket i Åbo.
Använd vid brandtillfällen.
221. Stickvärja. Lemo.
322. Liten sabel. Nykyrko.
323. Gammal värja med trähandtag. Nykyrko.
324. Bajonett, funnen i jorden. Masku.
- 325, 326. Pistolhölster. Nagu.
327. Värja. Lemo.
328. Skepskista med krigiska emblemer. Fru Hedvig Silén.
På inre sidan af locket: „Till evardelig åminnelse öfver hertig Carl af Södermanlands ärorika seger och tapperhet till sjös emot Ryssarne den 17 juli 1788“. På framsidan af kistan: „Deo, fortitudine et fortuna“.
329. Karabin. Kapten A. Grandell. Qveflax, Nagu.
330. Flintlåspistol. Kapten Lindberg. Thoras, dito.
331. Kula, funnen i Yläne.
332. Sabel med stålbalja. Hr Otto Wegelius.
333. Granat, uppmuddrad vid Raumo.
334. Karteschkula, funnen vid dito.
335. Pistolhölster. Poss. Alfons Spåre.
336. Kruthorn af horn.
337. Sabel, inköpt från Lemo.
338. dito utan fästa. dito.
339. Rakt svärd med läderbalja. Lemo.
340. Patronlåda. Poss. Alf. Spåre.
341. Kruthorn. Ink. från Uskela. 1755.
342. Värja, inköpt från Eura kapell.
343. Kruthorn af läder. Ink. från Loimijoki.
344. Dragonpatronkök. Rusthållaren W. R. Mäki. Loimijoki.
345. Pistol med bajonett. Landtbruksrådet Axel Björkenheim.
346. Värja från Gustaf IV Adolfs tid. Ink.
- 347, 348. Kanonkulor. Lundo, Mäkkylä by, funnen i jorden.
349. Tornister (locket brännvinsmått). Ink. fr. Loimijoki.
350. Drufhagelgranat. Funnen i Åbo å. Ink.

351. Kulor och förladdning, fr. Oravais.
352. Förladdning för drufhagel, fr. Oravais.
353. Värja. Ink. från Loimijoki.
354. Kruthorn af horn „1684 A. M. S.“ Bonden Erland Knuutila. Loimijoki.
355. Kruthorn af horn i form af fiskhufvud. Lemo.
356. Pistol med två pipor. Loimijoki.
357. Kruthorn af messing. dito.
358. Dragonsabel. Lemo.
359. Värja, rysk, från Lemo.
360. Gevär med bajonett. Loimijoki.
361. Bössa med flintlås. dito.
362. Dragonsabel. Bonden Matti Lalli. Hurskala by, Loimijoki.
363. Dragonsabel från Hulmi by, Loimijoki.
364. Värja från Tuomisto by, dito.
365. Jaktväska (använd af skallfogde). Fr. Pahikais, Loimijoki.
366. Värja från Tuomisto, Loimijoki.
367. Pitol. dito.
368. Ämbetsstaf, fordom använd af stadsfiskalen i Åbo i ämbetsutöfning. Frök. Achrén.
Vid förekommen strid eller tumult på publika ställen framträdde fiskalen och tog fram sin staf, åskade ljud och afgjorde striden.
369. Bardisan från Tuomisto, Loimijoki.
370. Sabel. Bonden Viktor Mikkola, Metsämäki, Korpi.
371. Bardisan. Rimito.
372. Vargnät. dito.
373. Pistol, använd vid vargjakt i Rimito.
374. Dolk, orientalisk, ink. fr. S:t Marie.
375. Huggare. Frök. Axa Nyberg.
376. Stenkula. Masku.
377. Liten kanon. Lemo.
378. Sabel. Lundo.
379. dito Pemar.
380. dito Åbo.
381. Knallhattslåda (?). Åbo
- 382, 383. Pistoler med flintlås. Åbo.
- 384, 385. dito S:t Marie.
386. Rysk sabel „1827“. Korpo.
387. Pistol, rysk, „1778“. S:t Marie.
388. Dragonbälte med pistolhölster. S:t Marie.

389. Bössa. S:t Marie.
 390. Bälte med hölster. Lemo.
 391. Värja, tillhört assessor Grönholm, † i Åbo 1894.
 392. Dolk. Nagu.
 393. Kruthorn af koppar. Åbo.
 394. dito af tenn.
 Uppmuddradt på 4 å 5 alns djup i Åbo å utanför slottet.
 395, 396. Fäktmaskar.
 397. Bajonett. Åbo.
 398. Värja, tillhört statsrådet Ad. Moberg. Hans sterbhus.
 399. Bösslås, funnet i Åbo hamn (uppmuddradt).
 400. Hagelpung. Åbo.
 401. dito S:t Marie.
 402, 403. Kulor.
 Uppgrädda ur jorden i närheten af Åbo slott på omkring 6 fots djup.
 404. „Dubbel svinrygg“ jaktbössa, tillvärkad af bössmeden From i Åbo. Assessorskan Margareta Furuhjelm.
 405. Lodbössa, tillvärkad af bössmeden From i Åbo. Samma gifvare.
 406. Kruthorn. Samma gifvare.
 404—406 tillhört assessor C. E. Furuhjelm († 1872).
 410. Sabel. Lemo.
 411. Dragonsabel. Reso.
 412. Vargspjut (f. d. bajonett). Lemo.
 413. Sabel med messingsbalja.
 414. Sabel. Rimito.
 415. Stickvärja. (Tillhört E. F. Jahnsson.)
 416. Rytteripistol. Rimito.
 417. Kula, funnen å „Idrottsplatsen“. Baron M. Amionoff.
 418—421. Kulor, funna vid muddring af hamnen utanför slottet. Inspektor K. Svensson.
 422. Dragonsabel. Alastaro.
 423. Pistol, omgjord af bösspipa. Handl. Ivan Ijesleff. Alastaro.
 424. Kosackpistol från Nikolai I:s tid. Emil Fredrik Maconis sterbhus.
 425. Dolk, funnen på Korpolaissudden. Åbo.
 426. En pistol med messingspipa. S:t Marie.
 427. Bössa. S:t Marie.

428. Något slags dosa för militära ändamål. Magister Eric Rettig. Pemar.
Inskription 1763. Åbo läns regemente, Majorens companie N:o 39, Hindrik Svan.
429. Sabel. S:t Marie.
430. Hillebard. Lemo.
431. Vargspjut. S:t Marie.
432. Svärd. Alastaro.
433. Magistervärja.
Tillhört en magister som lefde omkring år 1700 i Alastaro.
434. Värja från Karl XII:s tid, tvåeggadt. Kakskerta.
435. dito Satava.
436. Bössa med flintlås. Loimijoki.
437. Gevär från år 1841. Alastaro.
438. Hillebard, räddad från Åbo brand. Kakskerta.
439. Sabel med slida af järn. Åbo.
440. Värja med drakhufvuden som handtag. Åbo.
441. Pistol med flintlås. Åbo.
442. Spets af björns pjut. Karjala.
443. Pistol. S:t Marie.
444. Gammal bössa med stor, bred mynning. Kronofogden Springert.
445. Järnkula, ihålig, tudelad, med en skruf inuti.
Hör till Kustö fynden.
446. Bardisan, funnen i jorden på Finnö gårds mark på Åland.
447. Bajonett. Kustö.
248. Kanonkulor, funna vid gräfningar i Åbo. Ingeniör A. Skog.
449. Dragonpistol. S:t Marie.
450. Bössa. Friherrinnan Mathilda Stackelberg. Raumo.
En gåfva af konung Gustaf III åt baron B. O. Stackelberg.

Ser. L. Kyrkliga föremål.

(De flesta i norra flygeln.)

1. Förgylt silfverkalk i romanisk stil. Från Sjählö hospital.
Har sannolikt tillhört S:t Jörans hospitals kyrka i Åbo, som 1624 flyttades till Sjählö.
2. Paten, af förgylt silfver. Från Sjählö hospital.
Hör till N:o 1.

3. Messhake af blå atlas med Kristus på korset i gammalt broderi. Från Sjählö hospital.
Torde hafva tillhört S:t Jörans hospitals kyrka i Åbo.
4. Messhake af röd sammet med gyllene kors. Från Slottskyrkan.
5. Messhake af svart sammet. Från Slottskyrkan.
6. dito med silfverkors, årtalet 1777 och bokstäfverna S. Q.
- 7—9. Prestkappor af svart siden. Spinnhuskyrkan.
10. Kyrkhåf. Fattigvårdsstyrelsen i Åbo.
11. dito tillvaratagen på en vind i Åbo slott.
- 12, 13. Kyrkhåf. Spinnhuskyrkan.
14. Predikstol.
15. Kyrkpall.
16. Nummertafla.
17. Kopparorm.
Nr:is 14—17 äro år 1890 från brunnssalen i Kuppis, där de användts vid brunnsgudstjänsten. öfverflyttade till museet.
- 18—22. Pallar. Från Spinnhuskyrkan.
- 23—25. Sparbössor. dito.
- 26, 27. Siffertaflor. dito.
28. Timglas.
29. Altarkläde. Från Slottskyrkan.
30. Orgel från 1700-talet. Tillhört Torneå stad, som skänkt den till museet.
31. Kyrkoprydnad i form af skepp.
32. Bild af trä i form af en dufva.
33. Ljusstake af järn. Från Sjählö hospital.
Torde hafva tillhört S:t Jörans hospitals kyrka i Åbo.
- 34, 35. Kyrkstake af messing. Renässansstil.
36. Klocka från Rimito kyrka.
37. Bild i trä af Wahto kyrka.
38. Rysk helgonbild, funnen i Åbo å. Ingeniör S. Ingelius.
39. Rysk helgonbild.
40. Kristusbild af perlemor.
41. Liten träkalk.
- 42—56. Helgonbilder.
57. Kärl af sten (vigvattenskärl?).
58. Rökelsekar af koppar.
59. Trästol med skulptur. Häradshöfding Abr. Kumlin.
Har i äldre tider tillhört Bjernå kyrka, där den kallades „biskopsstolen“.
60. Krucifix af trä.

61. Liten kalk, fordom tillhört Kustö kyrka.
62. Religiös tafla, tryckt i Åbo 1779.
63. Lässedel af 1749. Trägårdsmästar Gustafsson.
64. Prestkragar af silfver. Kommerserådet Fredric Rettig.
65. Rysk helgonbild. Inspektör I. G. Savola i Piikkis.
- 66.. Krucifix i alabaster. Nådendal.
67. Maria med barnet, i trä. Nådendal. Fröken Aug. Granberg.
- 68, 69. Timglas. Raumo.
- 70—74. Prydnader från Rimito kyrka.
75. Prestkappa.
76. Kalkduk, tillhört slottskyrkan.
- 77, 78. Ryska helgonbilder.
79. Skofvel, använd vid begratningar inom Åbo slotts-församling.
80. Kristus på korset. Tenn. Fil. kand. H. V. Rislacki.
81. Helgonbild, man och kvinna.
- 82—90. Religiösa bilder, skurna i trä.
91. Dufva.
92. Skofvel.
- 82—92 hafva tillhört Rusko kyrka.
93. Skepp från Lokalaks kyrka.
94. Rökelsekärl. Fordom tillhört Wehmo kyrka.
95. Kalk.
96. Kommunionskanna. „Piikkis kyrka“.
97. Oblatask. „Johannes Elieson 1730“.
98. Vinflaska med kalk för utdelande af nattvard åt sjuke.
- 95—98 af tenn äro gifven af häradshöfding Abr. Kumlin.
99. Kyrktupp.
100. Kyrkkors med flagg „1728“.
101. Bänk 1896.
102. Krona af smidjárn.
103. Fotställ.
- 104—106. Ekskulpturer.
- 107, 108. Helgonbild.
109. Pall „1708“.
110. Nummertafla „1730“.
111. Radband.
112. Helgonbild.
113. Predikstol.
114. Sirat i form af dufva.

115. Sirat från orgel.
 116. Adl. vapen. Finckenberg.
 117. dito. Rosenschmidt.
 118. dito. Boije.
 119. dito. „F. S.“
 120, 121. dito.
 122. Nummertaflo.
 123, 124. Taflor.
 125. Skulpterad bänkdörr.
 126. Bläckhorn på träställning.
 127. Skepp.
 128. Stol.
 129. Kassaskrin.
 N:ris 99—129 äro gåfvor från Nagu kyrka.
 130. Rysk helgonbild. Ink. Åbo.
 131. Bönlur (Rukoustorvi) fr. Mietois.
 132—136. Bilder från Marie kyrka.
 137—152. Bilder från Lundo kyrka.

Obs.! Kyrkliga och religiösa målningar återfinnas under ser. I.

Ser. M. Skråens tillhörigheter.

(De flesta i rum XIV.)

1. Skomakarnes ämbetslåda „Anno 1552“ (?). Genom skomakarmästar A. Ahlberg.
2. Skomakarnes¹ ämbetslåda. Skomakarmästar C. A. Alléen.
 „Denna låda är förärat af skomakareälderman Petter Stake, anno 1748“.
3. Skräddaregesällernas låda af 1660, reparerad 1782.
4. Sadelmakareämbetets låda af 1763.
5. Bokbindareämbetets låda af 1775. Enkefru E. Sjöblom.
6. Bagareämbetets låda af 1777. Genom bagarmästar R. E. Rosenqvist.
7. Hattmakareämbetets låda af 1779.² Genom hattmakar K. G. Silfverberg.
8. Vagnmakareämbetets låda af 1780. Genom målaremästaren K. K. Hellsten.
9. Vagnmakaregesällernas låda af 1784. Densamme.

10. Vagnmakaregesällernas „låda“ i skåpform. Densamme.
11. Målareämbetets låda af 1784. Densamme.
12. Målareämbetets „låda“ i skåpform. Densamme.
13. Glasmästareämbetets låda af 1794. Genom glasmästare Joh. Westling.
14. Glasmästaregesällernas låda af 1825. Densamme.
15. Kakelugnsmakareämbetets låda. Genom målaremästaren K. K. Hellsten.
16. Kopparslagaregesällernas låda. Densamme.
17. Kopparslagaregesällernas tobakslåda. Densamme.
18. Kopparslagareämbetets låda.
19. Svarvareämbetets låda. Svarfvaremästaren A. Filén.
20. Målaregesällernas låda. Genom målaremästaren K. K. Hellsten.
21. Målaregesällernas „låda“ i skåpform. Densamme.
22. Klensmedsmästarnes välkomma af silfver af 1690. Renässansestil. Smedmästaren Fr. Wulff.
Vid välkomman hänga 10 silfverplåtar med mästares namn från åren 1690, 1728 (3), 1734 (3), 1736 (2), 1781.
23. Skräddaremästarnes välkomma af silfver af 1693. Renässansestil.
Med vidhängande 11 silfverplåtar med mästarens namn af 1693, 1731 (2), 1734, 1738, 1739 (3), 1740, 1812, 1827.
24. Murarmästarnes välkomma af tenn af 1734. Fröken J. W. Löfgren.
25. Kakelugnsmakaremästarnes välkomma af tenn af 1754.
26. Kopparslagaregesällernas välkomma af koppar af 1791.
27. Snickaregesällernas välkomma af silfver af 1819.
28. Glasmästaregesällernas välkomma af tenn af 1825. Glasmästare Joh. Westling
29. Krukmakare- och kakelugnsmakaregesällernas bågare af tenn af 1789. Åbo stämpel.
30. Silfverbågare. Tillhört klensmedarne. Smedmästar Fr. Wulff.
31. Målaregesällernas silfverbågare af 1833. Genom målaremästaren K. K. Hellsten.
- 32, 33. Vagnmakaregesällernas tennkannor.
34. Vagnmakaregesällernas tennbågare. Densamme.
35. Målaregesällernas plåtpokal. Densamme.
36. Snickare- och siratmakaregesällernas välkomma af tenn af 1834.
Med tre vidhängande sköldar af 1744, 1760 och 1818.
37. Silfverpokal „Snickaregesälllådan tillhörig“ af 1748.

- 38, 39. Tumlare af silfver, klensmedsmästarnes tillhörighet. Smedsmästar Fr. Wulff.
- 40, 41. Tumlare af silfver af 1766, tillhört kakelugns-makaregesällerna.
42. Silfverkanna. Mästarprof af guldsmeden Gren.
43. Skräddarnes ämbetsspira af silfver af 1672.
44. Glasmästaregesällernas spira af trä. Glasmästare Joh. Westling.
45. Svarfvarernas klubba af trä. Svarfvarm. A. Filén.
46. Skräddaregesällernas klubba af trä.
47. Silfvernyckel, tillhörig skräddareämbetet.
48. Bläckhorn af masur. Tillhört bagarne. Bagaremästaren R. E. Rosenqvist.
49. Murareämbetets fattigbössa af trä af 1671. Åbo lyceum.
Gåfva till Åbo lyceum af handl. John Lindman.
50. Skräddaregesällernas sparbössa af 1747, af koppar.
51. Skräddaregesällernas sparbössa af bleck.
52. Svarfvarnes sparbössa af bleck.
53. Bagareskylt. Vaktmästaren H. Aalto.
54. Krukmakaregesällernas spira.
55. Tumlare, tillhört skräddarmästareämbetet, 1765.
56. Silfverbägare, tillhört skräddarmästareämbetet, 1673.
57. Bägare af tenn, tillhört krukmakare- och kalelugns-makaregesällerna, 1789.
58. Tumlare, tillhört 1784 Törnqvist, Bertholin och Björkqvist.
59. Fabriksarbetaregilletts ordförandeklubba, genom kommerserådet Fredric Rettig.
60. Sparbössa af koppar. Tillhört skräddarmästareämbetet.
61. Sparbössa af bleck. dito.
62. Låda för tobaksaska. Hör till kopparslagaregesällernas tobakslåda.
63. Sparbössa af messing.
64. Sparbössa af koppar.
65. Välkomma af silfver af 1821 med 14 sköldar.
66. Silfverpokal af 1784.
67. Tumlare af silfver, 1772.
68. Tumlare af silfver, 1829.
69. Välkomma af tenn, 1762.
70. Tennpokal.

- 71, 72. Silfverbägare. Med namnen I. Kreander, M. Ilenjus, Lindroos.
65—72 tillhört muraregesällerna i Åbo, gäfvat af dem.
73. Logarfvaregesällernas låda af 1781. Hr O. N. Wahlroos.
74. Gördelmakaremästarnes låda af 1792.
75. Gördelmakaregesällernas låda af 1829.
76. Gördelmakaremästarnes klubba.
77. Mästarbref för gördelmakaremästaren Carl Fredr. Engström af 1849. Inom ram.
74—78 gäfvor af gördelmakaremästaren C. F. Engström.
78. Svarfvaremästareämbetets i Raumo låda, 1795. Med lönnlåda i locket.
79. Skylt. „Fre. Helin“.
80. Sadelmakareskylt. „C. G. Lindström 1842“. Fru Hilma Blomqvist.
81. Mästarbref af sadelmakareämbetet i Petersburg för C. G. Lindström från Åbo 1842. Samma gifvare.
82. Bibel af 1840. Ink. fr. bokh. J. Th. Åkerman.
Bandet mästareprof af bokbindaren Erik Sjöblom.
83. Sköld från smedarnes skråvälkomma „1704. Petter Ertman“. Hushållerskan Amanda Sjöblom.
Vackert smidarbete i renässansestil.
84. Bokbindareskylt i form af bok „Biblia“ „Jakob Granström“. E. Sjöblom.
85. Bokbindareskylt. Samme gifvare.
86. dito. Kuhlman. Samme gifvare.
87. Skylt. Samme gifvare.
88. Fajansbyst, skall föreställa Ståhlhandske. Åbo.
Gjord af krukmakaren J. Rönberg i början af århundradet.

Ser. N. Sigiller.

(Rum XVI.)

Stämplat.

1. „Åbo slott“. Grefve C. M. Creutz.
2. Kjemnesrättens sigill i Åbo. 1745.
- 3, 4. Åbo hall- och manufakturrätts sigill 1746' (2 olika former).
5. Åbo hallstämpel 1820.

6. Åbo hallstämpel 1837.
7. dito 1846.
- 8—10. dito 1860. (3 ex. i 2 olika former.)
11. Hallrättens i Åbo produktionsstämpel 1860.
12. Åbo hallstämpel 1840.
- 13, 14. dito (utan årtal).
Nr:is 3—14 gafvor af Åbo magistrat.
- 15, 16. Åbo diskontvärk. Åbo lyceum.
Gafva till Åbo lyceum af kommerserådet E. Julin.
17. „Stadshäktet i Åbo“. Nämndeman Jansson i Pargas.
Senast användt af en fältväbel vid stadshäktet i Åbo Gustaf Dahlberg.
18. „Åbo magasin“. Grefve C. Mannerheim j:r.
- 19, 20. Tekniska realskolan i Åbo. Assessor F. Edv. Stenvik.
21. Karelska fotjägarrekorpsens sigill. Öfverstelöjtnanten S. Gylling.
22. En större stämpel med årtalet 1684.
23. Stämpel med inskrift „G. Karleby. Utr. Sock. T. St. 1790“. Kapten G. M. Fogelholm.
24. Skräddaregesällernas i Åbo sigill 1731.
25. Kagelugnsmakareämbetets i Åbo sigill 1740. Genom målaremästar K. K. Hellsten.
26. Klensmedsämbetets i Åbo sigill 1748. Smedsmästaren Fr. Wulff.
27. Sadelmakareämbetets i Åbo sigill 1763.
28. dito dito med bokstäfv. S. E.
29. Bokbindareämbetets dito 1775.
30. Hattmakareämbetets dito 1779. Hattmakar K. G. Silfverberg.
31. Vagumakareämbetets dito 1779. Genom målaremästar K. K. Hellsten.
32. Kopparslagareämbetets i Åbo sigill 1784. Hr Walter Bergman.
33. Mälareämbetets i Åbo sigill 1785. Genom målaremästar K. K. Hellsten.
34. Vagumakaregesällernas i Åbo sigill 1833. Densamme.
35. Skomakareämbetets i Åbo sigill 1863. Skomakaremästaren C. A. Alén.
36. Bagareämbetets i Åbo sigill. Bagaremästar R. E. Rosenqvist.
37. Logarfvareämbetets i Åbo sigill. Garfvaren E. J. Lindroos.
38. Svarfvareämbetets sigill. Svarfvaremästar A. Filén.

39. Stamp med märke A. B. (Anette Bonsdorff). Dr:
A. R. Spooof.
40. Sigill. Landtbrukaren Gustaf Jokiniemi, Pemar.
- 41, 42. Sigillstampar, grefl. ätten „von Suchtelen“.
- 43—48. Diverse sigillstampar.
49. Sigillstamp med slott och bokstäfverna A. E. W.
Grefve C. M. Creutz.
- 50—52. Sigillstampar.
53. Sigillstamp af stål. „I. F. S.“ öfver ett ankar.
54. dito.
55. dito med rysk inskrift „1836“.
56. dito med „D. J. S.“
57. dito med „G. W. W.“ och krigiska enblem.
58. Tre sigill förenade.
59. Sigillstamp med „C. A. B.“ under krona“.
60. dito.
61. dito med „R. S.“
62. dito „Sigillum civitatis uloborgensis“.
63. dito af 1860.
64. dito af 1834.
65. dito af 1829.
66. dito.
67. dito med adl. ätten v. Böhninghs vapen.
68. dito.
69. dito. Jordbrukaren Karl Johansson i Pargas.
70. Sigill med hebreisk inskrift under krona samt bok-
stäfverna „M. A.“ (Michael Avellan?). Fröken
Olga v. Willebrand.
71. „Åbo slott“. F. slottsbefallningsman A. F. Ekelund.
Graveradt af en fänge och använt såsom ämbetssigill af
fogden i Åbo slott.
72. Uleå domsagas. sigillstamp. Bokhållaren A. S. Sa-
muelsson.
73. Gördelmakaremästarnes i Åbo sigill 1796. Gördel-
makaren C. F. Engström.
74. „H. Hellström i Åbo, 1792“.
75. „Brandstods comitens i Åbo stad sigill“. Härads-
höfding C. Aug. Tollet.
76. Svenskt-norska vicekonsulatets i Åbo stämpel. Sam-
me gifvare.
77. Stor sigillstamp i stål med friherrliga ätten Horns
af Marienburg vapen. Tillhört Gustaf Evert-

- son Horn († 1666). Kommerserådet Fredric Rettig.
78. „Åbo och Björneborgs lagsagas sigill“. Frih. Axel Carpelan.
 79. Raseborgs västra domsagas sigill. Häradshöfding Abr. Kumlin.
 80. Ekenäs skomakareämbetets sigill. Samme gifvare.
 81. Sigillstamp med „I. C.“ Samme gifvare.
 82. Hypothenuserordens i Åbo sigill. „Eget nöje andras gagn“. Fröken E. Thileman.
 83. Sigillstamp med „P. I. C. I.“ S:t Marie.
 84. Sigill såsom berlock. S:t Marie.
 85. Sigill i silfver såsom berlock med halmkärfve och fransk inskrift. Åbo.
 86. Sigillstamp med „F. R. VII.“ Herr Alfr. Borchardt.
 87. Klensmedsmästareämbetets i Ekenäs sigillstamp 1780. Häradshöfding Abr. Kumlin.
 88. Sigillstamp med „F. L. A.“ och diverse emblem. Åbo.
 89. „Åbo och Björneborgs Lagsagas sigill“. Räntmästar V. Falck.
 90. „Kuopio läns sigill“ (användt af landshöfding O. Wibelius). Fröken Elisabeth Törnström.
 91. Medeltidssigill, funnet i Nådendal. Ink.
 92. Öfre Satakunta Nedredels härads Sigill. Häradshöfding Gösta Munck.
 93. Mathias Calonius' sigill. Skådespelaren Axel Ahlberg.
 94. Sigill, funnet vid Davidstad. Ink.
„Chur: Br: Lun: 11 t. 92 infanterig. v. Taube“. Springande häst under krona.
 95. Sigill af silfver i form af berlock, tillhört prosten N. Maconi. Tullförvaltar Eug. Maconi.
 96. Sigillstamp „I. A.“ Loimijoki.
 97. dito.
 98. dito med initialerna „S. L. C.“ Vaktmästaren Aug. Laaksonen. Åbo.

Ser. O. Kartor och planer.

(Rum XVIII.)

1. Strategisk karta öfver Åbo och omnejd, uppgjord vid tiden för orientaliska kriget (1855–56). Ryskt text. Löjtnant W. af Heurlin.

2. Karta öfver Åbo, upprättad före 1652.
3. „Karta öfver stapelstaden Åbo“, upprättad 11 aug. 1750.
4. „Åbo stades afritningh 1652“.
5. Plan af Åbo stad omkr. år 1650. Efter original i svenska riksarkivet.
6. Plan af Åbo stad på 1600-talet.
- 7 = 2, men i större skala.
8. Charta öfver Åbo stads södra utmark med Pisu hemmans och Sotalais bys inom stadens rågång belägna egor.
Förf. år 1793 af Jacob Stålström gen. Zach. Ezelius. Kop. från orig. i öfverstyrelsen för landtmäteriet i Helsingfors.
- 9 = föregående, men i annan kopia med andra detaljer.
10. „Charta öfver Åbo stad och slott med slottsfältet“. Uppr. 1808 af Joh. Tillberg, afkopierad till de af den 5 september 1827 förbrända tomtarna af Joh. Gust. Wallenius.
11. Samma copia, men med skriftliga tillägg af E. Julin 1871.
12. Charta öfver de i Åbo stad i Östra Qvarteret å Gerulibacken reglerade tomter.
Förf. år 1800 af Joh. Tillberg. Orig. i landtmäteriofverstyrelsen i Helsingfors.
13. Charta öfver de i Kyrko- och en del af Östra qvarteret i Åbo stad anlagda nya tomter.
Uppr. år 1800 af Joh. Tillberg. Orig. i landtmäteriofverstyrelsen.
- 14 = föreg., mindre afvikelser.
Orig. i landtmäteriofverstyrelsen.
15. Charta öfver de i Åbo stad, söder om så kallade Vårdberget i Klosterqvarteret anlagda nya tomter.
Uppr. 1800 af J. Tillberg. Orig. i landtmäteriofverstyrelsen.
16. Geometrisk karta öfver sjö- och stapelstaden Åbo samt de därunder lydande egor.
Förf. år 1780 af Jacob Stålström.
17. Charta öfver de i Åbo stad uti norra och södra Qvarteret anlagda nya tomter.
Uppr. 1800 af J. Tillberg. Orig. i landtmäteriofverstyrelsen.
18. Karta öfver Åbo slott, uppr. 26 maj 1732.
19. Karta öfver Åbo slott, afmätt i juli 1732 af J. H. Schütze.
20. „Åbo slott, författadt och afstucket efter denna orts beskaffenhet den 4 oktober 1656“ af Hans Hansson.

21. Åbo akademiträgårdh, afstucken 1760 af K. K. A. Östrerb. Originalen i kungl. biblioteket i Stockholm.
22. Planteckning öfver Åbo domkyrka. Orig. i Öfverintendentämbetet i Stockholm.
23. Karta öfver 1808—09 årens krigsteater i Finland 1858.
24. Karta öfver Åbo stad enligt gamla plan och nya regleringen 1828.
25. Kartbok från 1750 och åren deromkring. Hirvensalo. Innehåller 110 kartor, är köpt i Lübeck.

Ser. X. Föremål, öfverflyttade från Åbo domkyrka.

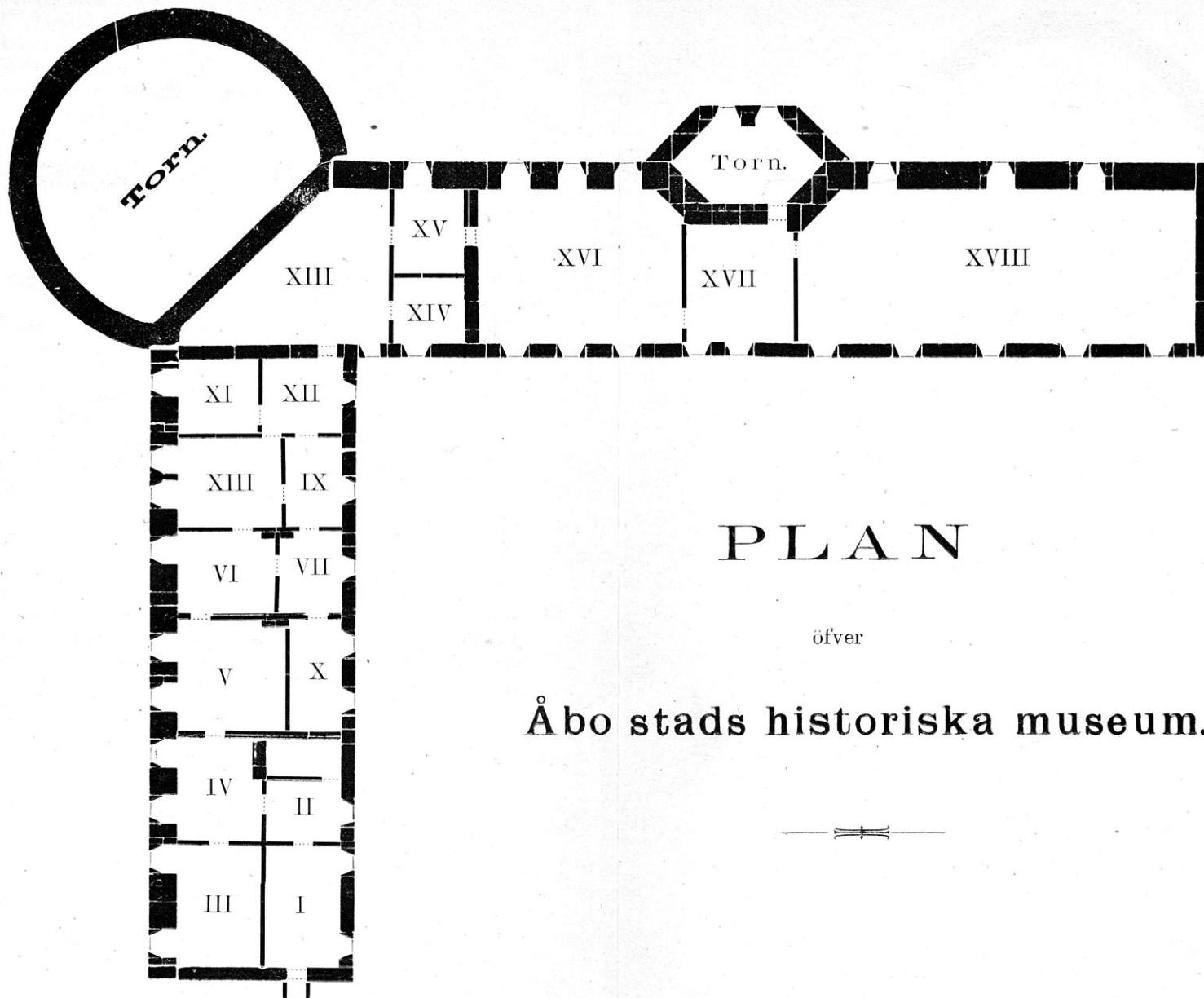
(De flesta i norra flygelns kyrkomuseum.)

1. „Reconditorium, för biskop Hemmings reliquier till offentligt bruk och firande sammansatt“.
Antagligen anskaffadt för biskop Hemmings skrinläggning i Åbo domkyrka 1514. I ett skrin, ställt på en ställning, förvaras en röd sidepåse med en hufvudskallé, som traditionen uppgifver vara biskop Hemmings. Hemming var biskop i Åbo 1339—1366.
2. Skampall.
3. Fotstock.
4. Ekskåp i romanisk stil.
Torde under katolska tiden hafva användts till förvaringsrum för helgonreliker, hvilka af prästerskapet försålles.
5. Monstrans af messing.
- 6, 7. Monstranser af trä på messingsfot.
8. Fat af messing för uppbärande af kollekt.
9. dito för kollekt för de fattige.
10. dito för kollekt för lazarettet.
11. Krucifix af messing.
12. Oboe (?).
13. Fodral till 12.
- 14, 15. Tennkannor.
16. Kristusbild af trä.
17. Apostlabild af trä.
18. Madonnabild af trä.

19. Den från korset nedtagne Kristus, i trä.
20. Kristusbild i trä.
- 21, 22. Helgonbild i trä.
23. Apostel i trä.
24. Hufvud i trä.
25. Handtag af metall, renässansstil.
- 26, 27. Lampetter.
- 28, 29. Ljustaker af bleck.
30. Tennlykta.
31. Blecklykta.
- 32, 33. Redskaper af metall, användt vid slipning af perlarne i solennitetssalen.
34. Träfodral.
35. Vågbalans, enligt sägen använd af ryssarne, hvilka under stora ofreden logerade i domkyrkan.
36. Wasaättens vapen (från Kankas koret).
- 37—42. Adliga vapen i bleck.
- 43—45. dito på stång.
- 46—49. Fanstånger.
- 50—58. Stånger.
- 59—64. Lyktstånger för processioner.
- 65, 66. Anslagstaflor.
67. Monstrans.

Inträde till museet erhålles genom vaktmästar Aug. Laaksonen, boende i slottet, mot en afgift af 50 penni. Dessutom hålles museet för lägre inträdesavgift öppet för allmänheten på dagar, om hvilka tillkännagifves i stadens tidningar.

PLAN

öfver

Åbo stads historiska museum.

Pris: 1 mk 25 p.
